

UGC Approved List of Journals

You searched for 209380320
Total Journals : 1

Show 25 entries

View	Sl. No.	Journal No.	Title	Publisher	ISSN	E-ISSN
------	---------	-------------	-------	-----------	------	--------

209380320	1	65201	International Creative Research Journal	Evolutionary Publication Agency	23506333	
-----------	---	-------	---	---------------------------------	----------	--

Showing 1 to 1 of 1 entries

Previous 1 Next

For Students

- [About NET](#) | [UGC NET Online](#)
- [Paying Related Circulars](#)
- [Fake Universities](#) | [Educational Loan](#)
- [Supreme Court Judgments](#)

For Faculty

- [Honours and Awards](#) | [UGC Regulations](#)
- [Pay Related Orders](#) | [MRP](#)
- [Faculty Recharge](#) | [Faculty Development](#)

More

- [Notices](#) | [Circulars](#) | [Tenders](#) | [Jobs](#)
- [UGC RCs](#) | [Right to Information Act](#)
- [Other Higher Education Links](#)
- [Contact](#) | [FAQ](#)

Self Attested

PRINCIPAL
 Gram Vikas Banastha's
 Arts College Banastha T.T.
 Tel. Shabhadra Dist Mandurbar

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
University Grants Commission
 quality higher education for all

UGC Approved List of Journals

You searched for 2090004X

Total Journals : 1

Show 25 entries

View	Sl.No.	Journal No	Title	Publisher	ISSN	E-ISSN
------	--------	------------	-------	-----------	------	--------

1	63347		International Emergent Research Journal	Prelimash Publication Aurangabad	22620341	
---	-------	--	---	----------------------------------	----------	--

Showing 1 to 1 of 1 entries

Page: 1 Item

For Students

- About NET UGC NET Online
- Requesting Related Circulars
- False Universities Educational Loan
- Supreme Court Judgments

For Faculty

- Hours and Awards - UGC Regulations
- Pay Related Orders M R P
- Faculty Recharge - Faculty Des-Deployment

More

- Notices Circulars Tenders Jobs
- UGC RGA Right to Information Act
- Other Higher Education Links
- Contact - FAQ

Self Attested

[Signature]

PRINCIPAL

Gram Vigneshwari Sarabhai's
 A.Y's College Bankheda T.T.
 Sitabdi, Dist. Mandurbar

32	डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	एकविकल्पात्मक सतततातील संशोधनाचे आव्हान	99-101
33	प्रा. युवराज वसईकर	एम.एड. स्तरावरील विद्यार्थ्यांना संशोधन आसखंडा तयार करताना केलेल्या समस्यांचा अभाव	101-105
34	प्रा. आर.एस. पाटील, प्रा. डी.आर. सागर	"संशोधन अहवाल" (Research Report)	106-108
35	प्रा.काशीलाल डी. सोनवणे	संशोधनाचा आसखंडा	109-110
36	प्रा. डी.डी. राठोड	"संशोधन पद्धतीतील अहवालाचा अभाव"	110-112
37	Dr. Priya Narendra Kurkure	Sampling Technique	112-114
38	प्रा.कचरे रमेश मा.	संशोधनामध्ये मूलाखत, अनुभूती व प्रभावशीलते महत्त्व महत्त्व	115-117
39	Anant V. Deshmukh	Case Study Method- In Social Work Education and Social Work Research	117-118
40	Asst. Prof. Vinod Kalu Nirbhavane	संशोधन आसखंडा	119-120
41	Desai Bhavna J.	Sampling Techniques	120-123
42	Dr. Uttam V. Nile & Bhavsar Sandip S.	Importance Of E-Source In Geographical Research	124-127
43	प्रा.बाविस्कर विजया विठ्ठल	नमुना निवडीचे तंत्र	128-130
44	प्रा. विनायक रामचंद्र वसईकर & प्रा.सी.मानसी विनायक वसईकर	संशोधन अहवाल	130-132
45	Ishwar Sitaram Borase	Nature of Research	132-134
46	Dr. Rahul Gopichand Saner	Types of Research- Quantitative Qualitative research	134-137
47	प्रा.सी. जया यशवंत बाविस्कर	संख्यात्मक संशोधन पद्धती साधने व तंत्रे	137-140
48	प्रा. सुमन साहेबराव वैसाणे	नमुना निवड	140-142
49	Mr. Sunil Ajabrao Patil	RESEARCH METHODOLOGY	143-146
50	Sateesh Ramkisanrao Surye	Questionnaire: An Effective Tool for Data Collection	147-148
51	प्रा. संभाजी आत्माराम सोनवणे	सामाजिक संशोधन पद्धती - एक अध्ययन	148-151

PRINCIPAL

अनुक्रमणिका

अ.नं.	लेखाचे नांव	पृ.क्र.
1	गीता आणि तणाव-व्यवस्थापन प्रा. बन्सीबिहारी पींडत, प्रा. प्रवीण कोठावडे	5
2	Study of Stress of D.T.Ed. & Polytechnic Student Dr. Pravin Laxman Kothawade, Prof. Bhad Bhagwat Vasant.	7
3	Strategies of Stress Management Prof. Dr. A.P.Joshi	12
4	ताण-तणाव व्यवस्थापन-एक सामाजिक गरज. डॉ. शिंदे शिवाजी नारायणराव	15
5	Stress management Dr. Gaikwad Gorakhnath Banshi	18
6	Stress And Physical Activity Aong School Going Students Deepak Bhagwan Jundre	22
7	Way of Over Coming stress Prof. Smt. Patil Aniladevi Kishor, Prof. Mr. Asif Babulal Khatik	26
8	ताण-तणावाचे परिणाम प्रा. कोठावडे रामकृष्ण विठ्ठल, प्रा. भागवत रामेश्वर अदोके	29
9	ताण-तणाव व्यवस्थापनात वेळ व्यवस्थापनाचे महत्त्वाचे मंत्र प्रा. श्रीमती देवरे अनिता	34
10	तणाव व्यवस्थापनाचे मार्ग प्रा. श्रीमती, वैजाळी जगन्नाथ कोरडे	36
11	Educational stress and Its management Prof. Dr. Hemant Deore, Prof- Vinayak Wasaikar	40
12	Stress Management Prof. Dr. Pardhe Sharmila Bhausahab	43
✓ 13	शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील छात्राध्यापकांची अध्यात्मिक बुद्धिमत्ता व वैयक्तिक ताणतणाव यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	48
14	ताण : संकल्पना, प्रकार व कारणे अहिरे एस.पी., डॉ. मिलिंद सूर्यवंशी	54
15	A Study of stress source among College students Dr. Rashmi R. Joshi	61

अनुक्रमणिका

01.	महात्मा गांधीजींचा शिक्षण-विचार
प्राचार्य डॉ. विश्वास पाटील	04
02.	Education system in Maharashtra
Dr. S.V. Shevatekar	09
03.	Up gradation of teacher education programme for
quality maintenance of school education
Dr. Meena Prakash Kute	13
04.	Innovation in educational research
Prof. Indumati Bharambe	17
05.	Effectiveness of peace education awareness
programme among teacher trainees
Dr Magre Sunita Vithalrao	21
06.	Life skills - The need of an hour - promotion
through classroom teaching
Dr. Lata Subhash More	24
07.	महिला सबलीकरण आणि शिक्षण
प्रा. डॉ. हेमंत यशवंत देवरे	27
08.	बी.एड. प्रशिक्षणार्थ्यांमध्ये चित्रपट माध्यमातून मूल्यसंवर्धन
प्रा. डॉ. सो. आरती प्रमोद सपकाळे	30
09.	शिक्षण क्षेत्रावर अनुपालनाचा प्रभाव एक अभ्यास
प्रा.डॉ. कृ. शोभा महारु चौधरी	33
10.	Cultural differences and language learning
Dr. Mrs. S.S. Date	37
✓11.	इयत्ता नववीच्या विद्यार्थ्यांना असलेल्या परीक्षेविषयी चिंतेचा अभ्यास.
प्रा.डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	38
12.	A study of school environment of secondary
students in Dhule district
Dr. Nikume Madan Daulat	43
13.	A study of English content knowledge developed
among B.Ed. trainees at the entry of the course
Shri. Kailas Santosh Chaudhari	46

अनुक्रमणिका

१.	जे. कृष्णमूर्ती यांच्या शिक्षणविषयक विचारांचा मागोवा -	प्रा. ज्योती व्ही. महंत	५
२.	शिक्षणातील आस्थेचे विचार प्रवाह मापन, मूल्यनिर्धारण, मूल्यमापन व मूल्यांकन	प्रा. डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	७
३.	गणित अध्यापनात संकल्पनाप्राप्ती प्रतिमानाचा उपयोग -	प्रा. विजया विठ्ठल बाविस्कर.....	११
४.	स्वामी विवेकानंदाचे विचार जाणा मानवाला आपला धर्म माना -	प्रा. डॉ. सौ. सुषमा प्रमोद पाटील....	१९
५.	पर्यावरण संवर्धन आणि शिक्षक -	प्रा. सौ. दिपा पाटील.....	२१
६.	महादेवी वरमा और उनके काव्य संग्रह -	प्रा. सौ. लता व्ही.गुप्ते	२३
७.	"उदात्त प्रेम का दस्तावेज : दूसरी बार" -	प्रा.डॉ. सुनिल पानपाटील.....	२५
८.	नंदुरबार शहरातील माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांचा भावनिक बुद्धिमत्ता व व्यवसाय बाधिलकी यांतील सहसंबंधाचा अभ्यास -	डॉ. एम. एस. रघुवंशी	२८
९.	इतिहास विषय संपादणूकीवर सहकार्ययुक्त अध्ययनाचा होणाऱ्या परिणामांचा अभ्यास	प्रा. नंदा जी. वसावे	३३
१०.	माध्यमिक स्तरावरील इयत्ता नववीमधील विद्यार्थ्यांच्या वैज्ञानिक अभिवृत्ती विकसन उपक्रमांच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास -	प्रा. मोतीलाल सुकदेव उभाळे	३६
११.	नंदुरबार शहरातील कनिष्ठ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक महत्त्वाकांक्षेचा तुलनात्मक अभ्यास	प्रा. युवराज वसंत पाटील, डॉ. प्रमोद आत्माराम अहिरे	३९
१२.	एन.सी.सी च्या विद्यार्थ्यांच्या सामाजिक बुद्धिमत्तेचा अभ्यास -	प्रा. मोईन एस. शेख	४२
१३.	बालहक्कांच्या संदर्भात भारतीय कायदेविषयक तरतूदीचा अभ्यास-	प्रा. बाविस्कर कुंदा विठ्ठल.....	४५
१४.	शिरपुर तालुक्यातील माध्यमिक शाळेतील विषय शिक्षकांच्या जीवनसमाधानकारकतेचा अभ्यास.	प्रा. मुकेश मोतीलाल चावडा.....	४७
१५.	भूगोल विषयाच्या अध्यापनात व्याख्यान पद्धती व कृतीकेंद्रित अध्यापन पद्धती यांच्या परिणामकारकतेचा तुलनात्मक अभ्यास -	प्रा. शितल हरिश्चंद्र मिसाळ.....	५०
१६.	शिरपुर शहरातील कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा अभ्यास सवयी व अभिवृत्तीचा अभ्यास	प्रा. तुषार मधुकर माळी.....	५२

अनुक्रमणिका

अ. नं.	शिर्षक व लेखक	पा.नं.
१	कनिष्ठ महाविद्यालयातील बहिर्मुखी व अंतर्मुखी व्यक्तिमत्त्व असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या भावनिक बुद्धीमत्ता व शैक्षणिक संपादन्युक्त यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास----- डॉ.एम. एस. रघुवंशी	५-९
२	स्व-व्यवस्थापन ----- प्रा. विजया विठ्ठल बाविस्कर	१०-१३
३	उच्च माध्यमिक शिक्षकांच्या अध्यापन व्यवसायाविषयीच्या दृष्टीकोनाचा तुलनात्मक अभ्यास ---- डॉ. पी. ओ. चौधरी	१४-१७
४	स्त्री शक्ती ----- डॉ.सुधमा प्रनोद पाटील	१८-१९
५	शिक्षक-व्यवसाय समाधान ----- प्रा. डी. झेड. चौधरी	२०-२२
६	आदिवासी मुलांच्या भाषिक सर्जनशीलता विकासा दरम्यान होणा-या वर्तन बदलाचा अभ्यास. प्रा. सी. दीपा अनिल पाटील, प्राचार्य डॉ. वाय.एच.सनेर	२३-२६
७	युवक समस्या व उपाययोजना ----- डॉ. सुनिल पी. पाटील	२७-३१
८	दृकश्राव्य शैक्षणिक साधनाचा वापरतून विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक संपादनावरील होणा-या परिणामाचा अभ्यास ----- प्रा. युवराज वसंत पाटील	३२-३४
९	अध्यात्मिक बुद्धिमत्ता असलेल्या व्यक्तिमत्त्वाचे पैलू ----- प्रा. देविदास मिका पाटील	३५-३६
१०	घुळे शहरातील विशेष शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक प्राविण्य आणि कौटुंबिक वातावरणाचा तुलनात्मक अभ्यास ----- प्रा. डॉ.सी.आरती प्रनोद सपकाळे	३७-३९
११	प्रधानमंत्री जन-धन याजना : सर्वसमावेशक अर्थक्रांती ----- प्रा. डॉ. सुरेश आर. वराडे	४०-४३
१२	नंदुरबार जिल्ह्यातील परिवर्तनीय पीक विविधतेचा भौगोलिक अभ्यास----- प्रा.एम.एल.सावंत	४४-४८
१३	खानदेशातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमधील हमाल-मापाडीच्या अडीअडचणी आणि समस्यांचा समाजशास्त्रीय अभ्यास ----- प्राचार्य डॉ. अ. एस. पैठण, प्रा. ,एम. ए. देसले	४९-५३
१४	प्राथमिक शाळांमधील शिक्षकांमधील भावनिक स्थिरता व व्यवसायिक ताणतणाव यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास ----- प्रा पाटील कैलास पाटील वसंत	५४-५६
१५	मावात्मक विकासातील उत्कृष्टता ----- प्रा. डॉ. नाना नारायण लांडगे	५७-५९
१६	शिरपूर शहरातील वरिष्ठ महाविद्यालयातील कला व विज्ञान शाखेतील विद्यार्थ्यांचा आधुनिकता विषयक दृष्टीकोनाचा तुलनात्मक अभ्यास ----- प्रा.मुकेश मोतीलाल चावडा	६०-६४
१७	प्राथमिक शाळेत विद्यार्थ्यांत वाचनक्षमता विकसनासाठी चावडी वाचन उपक्रमाची परिणामकारकता - एक प्रायोगिक अभ्यास ----- डॉ. अचला प्रदीप वानखेडे	६५-६७
१८	नोकरी करणा-या महिलांचा कौटुंबिक व सामाजिक समस्यांचा अभ्यास----- प्रा. बी. जे. पावरा	६८-७०
१९	शिरपूर तालुक्यातील अध्यापक विद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा संगणक वापराविषयी नितीचा अभ्यास ----- प्रा. डॉ. राहुल गोपीचंद सनेर	७१-७४
२०	उच्च माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांना लाभलेल्या कौटुंबिक व सामाजिक वातावरणाचा त्यांच्या सामाजिक बुद्धिमत्तेवर होणारा परिणाम - एक अध्ययन ---- प्रा. दिपेंद्र विजयराव बेंद्रे	७५-८०
२१	चाळीसगाव शहरातील इयत्ता १० वी तील मराठी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांच्या कौटुंबिक वातावरणाचा शैक्षणिक प्राविण्यावर होणा-या परिणामांचा अभ्यास ----- मनिषा सूर्यवंशी	८१-८५
२२	शिरपूर तालुक्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या परीक्षेविषयी चिंतेचा तुलनात्मक	८६-८९

अनुक्रमणिका

01.	Eisners Connoisseurship Model of Inquiry Prof. Bansee Biharee Pandit (Retd.)	05
02.	हिंदी भाषा का राष्ट्रीय महत्त्व प्रा. डॉ. रमेश जगताप	08
03.	संगणक प्रात्यक्षिकाच्या प्रभावी संप्रेषणासाठी इयत्ता नववीसाठी पूरक अध्ययन साहित्य विकसन व परिणामकारकतेचा अभ्यास डॉ. सो. जयश्री मधुसुदन नेमाडे	10
04.	सोन्यातील गुंतवणुकीविषयी प्रा. हेमंत अनिल जोशी, प्रा. डॉ. पी. पी. छाजेड	16
05.	महात्मा गांधी यांचे विचार आणि स्त्री शिक्षण : एक अध्ययन डॉ. ना. ना. लांडगे	20
06.	Role of Government in Promotion of Excellence in Teacher Education Prof. Dr. B. J. Mundhe	22
07.	आशय विश्लेषण - गुणात्मक संशोधनातील आधारसामग्री विश्लेषणाचे एक तंत्र प्रा. डॉ. सो. आरती प्रमोद सपकाळे	27
08.	सामाजिक प्रभावाचे तंत्र : अनुसारिता प्रा. डॉ. कु. शोभा महारू चौधरी	30
✓09.	Barriers of Learning Dr. Sunil Parsharam Patil	33
10.	एकविसाव्या शतकातील शिक्षकांचे उत्तरदायित्व प्रा. डॉ. मदन निकुमे	37
11.	जलसाक्षरता काळाची गरज प्रा. गजानन सपकाळ	38
12.	ग्रंथोपचार : शिक्षकांची भूमिका प्रा. ज्योती सुर्यवंशी	40
13.	युवकांची आक्रमक प्रवृत्ती व वैफल्यभावना यांतील सहसंबंधांचा अभ्यास महाजन मयुरी अनिलकुमार	44
14.	शिक्षकांमधील मानवी हक्क अभिरुची आणि अध्यापन संबंध श्रीमती खैरनार संगीता भुजंगराव	47

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	लेखकाचे नाव	लेखकाचे नाव	पृ.क्र.
१)	शिक्षणवृत्त-महात्मा ज्योतीराव फुले	प्रा. विलास चव्हाण	३
२)	Parent-Child Relationship and Personality	Dr. Khalane Shashikant Hari	५
३)	गणित अभ्यासनासाठी प्रत्यक्ष अनुदेशन प्रतिमानाच्या परिणामकारकतेचा अभ्यास	प्रा. डॉ. आरती प्रमोद सपकाळे	१०
४)	ताणतणाव - एक दृष्टीक्षेप	सी. भारती संजय बेलन	१२
५)	Stress relief through yoga exercise	Dr. Sushama Date, Dr. S.V. Shevtekar	१७
६)	जळगाव जिल्ह्यातील खाजगी आणि शासकीय आश्रमशाळांच्या तुलनात्मक अभ्यास	प्रा. प्रतिभा दीपक सूर्यवंशी	१९
७)	कनिष्ठ महाविद्यालयातील ६.११ वी च्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक तणावाचा अभ्यास	प्रा. डॉ. शोभा महारू चौधरी	२१
८)	Role of Tutorial Strategy in Teacher Education Institutions	Prof. Dr. B. J. Mundhe	२५
९)	शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील प्रशिक्षणाध्याना येणाऱ्या परीक्षेच्या तणावाचा अभ्यास	सपकाळ गजानन धनराज	२८
१०)	अपंग विद्यार्थ्यांच्या समुपदेशनासाठी शिक्षकांची भूमिका	प्रा. डॉ. मदन निकुमे	३१
११)	ग्रंथोपचार: शिक्षकांची भूमिका	प्रा. ज्योती सूर्यवंशी	३६
१२)	भूगोल अभ्यासनाच्या इन्टरेक्टिव्ह व प्रवास पट्टीचा आदिवासी व बिगर आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या अभ्यास उपलब्धीवर होणाऱ्या परिणामांचा तौलनिक अभ्यास	प्रा. डॉ. सुनिल परछाराम पाटील	४०
१३)	म. फुले यांच्या विचारातील श्रीवादी साहित्याची वाटचाल समतेच्या दिशेने	प्रा.डॉ. अर्चना पी. देवगांवकर सुनंदा सी. तायडे	४६
१४)	सामाजिक ज्ञानरचनावादाचा आधार-सहकार्यात्मक अध्ययन	प्रा. मोतीलाल सुकदेव उभाळे	४९

NEW INTERNATIONAL INSISTANT RESEARCH JOURNAL

CONTENTS

Sr. No.	Title & Name of the Author(s)	Page No.
1	Womens Participation In Telangana Armed Struggle M.Babu Rao	1
2	Comprehensive Study On Bureacracy B.Sudhakar	8
3	The Influence Of Institutional Environment On Occupational Stress In Teachers In Secondary Schools Choppara Balakrishna	13
4	English Language and its importance in the present world Bhookya Raju	18
5	Social Mobility And Change In Human Nature Ramana Nampally	21
6	Managing Human Resources At Work Place Ramu Potharaju	25
7	संस्कृत नाटकों का वैशिष्ट्य कस्तूरी आयां	28
8	Influence Of Micro Finance In Empowering The Social Economic Status Of Women Vankudthu Vijay Kumar	34
9	Administration Of Satavahanas Venkanna Kalthi	38
10	प्राथमिक शाळांमधील शिक्षकांच्या सामाजिक बांधिलकीचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. सुनिल परसराम गवतल	42
11	తెలంగాణ సాహిత్య విమర్శ పూర్వపరాలు చి.నాగలక్ష్మి.	45
12	Classroom Management: A Study of various Methods used by teachers Dr. Balaji Ganpatrao Girgaonkar	53

✓ 10	महाविद्यालयामधील विद्यार्थ्यांच्या अध्ययन शैलीचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	60
11	Demonetization effects on Banking Rathi Mamata J./ Dr. G. P. Kapse	63
12	Impact of Globalization on Tribals communities-An Economical Perspective K.Ramchandraiah	67
13	Teaching Legal Jargon Through Newspapers - An Innovations In Elt Thirupathi.Saire	72
14	Assessment Of Employability Skills From The Perspective Management Professionals-An Exploratory Study Sandhya.Moogi	77
15	A Critical Study Of Grish Karnad's Myth In His Literary Works Ambika. Lakavath	84
16	The Impact of Using Technology in Teaching English as a Second Language DARA NAVEEN	88

NEW INTERNATIONAL CREATIVE RESEARCH JOURNAL

CONTENTS

Vol-III, Issue1 April 2017

Sr. No.	Title & Name of the Author(s)	Page No.
1	Self Help Groups- Empowerment of women Chenna Srikanth	1
2	"HEALTH AND EDUCATION OF TRIBALS IN TELANGANA: A SOCIOLOGICAL STUDY" Shivakrishna Dadda	8
3	Demonetization and its Influence on Rural India VANKUDTHU VIJAY KUMAR	21
4	తెలుగు సాహిత్యంలో మాండలికాల ప్రాత్ర పిల్లగచివుల రమేష్,	26
5	స్త్రివార విమర్శ - విశ్లేషణ Panugulla Narsaiah	29
6	Role of the Teachers in incorporating Physical Education in Classroom Jangam Pandu	34
7	Science And Society S.Padmavathi	40
8	ప్రశాదీకభాష Anjali	44
9	శిష్యుణ్ణాశ్రయ మహావిద్యాలయాల్లోని ప్రాధికారకాండీ స్వ-సంకల్పనా వ్యక్తిత్వ పాఠ్యాలోని సహసంపాదనా అభ్యాసం. జి. సునీల్ చరణరామ యాదవ్	48

www.prathmeshpublication.in

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's

NEW INTERNATIONAL INSISTANT RESEARCH JOURNAL

CONTENTS

Vol-V, Issue I January 2017

Sr. No.	Title & Name of the Author(s)	Page No.
1	కూర్మనారాయణ చరిత్ర - నాటకం విశ్లేషణ Panugulla Narsaiah	1
2	చతుర్విధాశ్రమాలు - విశిష్టత Shaik Latheef	5
3	Role of APGVB in promoting SHG's Shivakrishna Dodde	10
4	A STUDY ON CUSTOMER RELATIONSHIP MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON CUSTOMER SATISFACTION VARIGADDI CHANDU	19
5	MINIMIZING SOCIAL ISSUE: UNSUSTAINABLE TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT Katta Lingaswamy	36
6	ROLE OF SOCIAL WORKER IN A DISASTER MANAGEMENT Andekar Sreenivas	41
7	కీయ పురాణం Anjali	46
8	IMPORTANCE OF ICT IN EDUCATION Rajendhar Adlagattu	52
9	कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचा संगणक साक्षरतेचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	61
10	తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత: దిన భాష్యం విక్రమరాజుల రమిడి	65

www.prathmeshpublication.in

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanshodhna's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

NEW INTERNATIONAL EMERGENT RESEARCH JOURNAL

CONTENTS

Sr. No.	Title & Name of the Author(s)	Page No.
1	A Study of Buying Behavior with Reference to Habits of Visiting Retail Shops at the Airport Dr. Syed Azher Ali	1
2	Competency Of Library & Information Science Professionals For Knowledge Management In Higher Education Institutions In Telangana Munagapati Dhana Laxmi	4
3	Entrepreneurial Stress Dr. G. P. Kapse / Rathni Mamta J.,	8
4	माल्यात्मक शाळतील शिक्षकांचा शालेय गृहपाठाविषयी असलेल्या दृष्टिकोनाचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. सुनील परमलस पाटील	13
5	తెలంగాణలో దళిత పాట సమీక్ష పి.నాగేశ్వరి	20
6	COMMERCIAL CROPS IN QUTB SHAHIS - A BRIEF STUDY V. RAMULU,	27
7	Women empowerment in India-A study Itharaju Veeraiah	31
8	Digitalization of Economy through Cashless transactions -An Initiative under Make in India Campaign Perla Balakumar	36

NEW INTERNATIONAL VALUABLE RESEARCH JOURNAL

CONTENTS

Vol. III Issue-III November 2017

Sr. No.	Title & Name of the Author(s)	Page No.
1	Role Of Students In Telangana Formation Renuka.B*	1
2	Geographical Information System For Food Security Marapaka Laxminarayana	7
3	Labour Welfare In India Guvvala Balaraju*	15
4	Sociology Of Work And Occupations Structure And Trends Gopaiah Boda	23
5	Empowerment Of Women Through Mgnregs: Issues And Challenges Devershetti Rajitha	36
6	The Nexus Of Pollution And Festival: A Study Of Selected Cases Kyadasi Ravikumar	41
7	Fundamental Principles Of Bioremediation Manda Sampath Kumar	48
8	A Study On Andhra Mahila Maha Sahba Mudavath Saida	54
9	An Analasys Of Goods And Services Tax (Gst) In Indian Economic System Gandamalla Kamalakar	58
10	మధ్యయుగంలో పరిపాలనభాషగా తెలుగుకున్న స్థానం Anjaneyulu	62
✓ 11	प्राथमिक स्तरांवरील शिक्षकांची कार्यप्रेरणा व शालेय वातावरण सांख्यतील सहसंबंधाचा अभ्यास डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	67

www.prathmeshpublication.in

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanatha's
Art's College, Hanakonda T.T.

A CORRELATION STUDY BETWEEN JOB SATISFACTION AND EMOTIONAL INTELLIGENCE AMONG PRIMARY TEACHER

Dr. S. P. Patil

Associate Professor

Dhule Education Society's College of Education, Dhule

Abstract: The present research deals with Job Satisfaction and Emotional Intelligence of Primary Teacher. The samples comprise 60 rural and urban Primary Teacher by using Purposive sampling technique. The tools used for present research are Job Satisfaction and Emotional Intelligence Questionnaire prepared by investigator. The data was analyzed using r .

Findings

There is significant correlation between Job Satisfaction and Emotional Intelligence of Primary Teacher.

Keywords: Job Satisfaction, Emotionally intelligent

Introduction:

The term job satisfaction figures prominently in any discussions on management of human resources. Job satisfaction refers to a person's feeling of satisfaction on the job, which acts as a motivation to work. It is not the self satisfaction, happiness or self-contentment but the satisfaction on the job

Job satisfaction is a set of favorable or unfavorable feelings and emotions with which employees view their work. Job satisfaction is an affective attitude a feeling of relative like or dislike toward something (for example, a satisfied employee may comment that "I enjoy variety of tasks to do"). There is an important difference between these job-related feelings of satisfaction and two other elements of employee attitudes. The same employee may have an intellectual response to her

OCT - NOV 2017

PRINCIPAL 380

Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bankheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

**A CORRELATION STUDY BETWEEN SELF-CONCEPT AND
LEADERSHIP AMONG PRIMARY TEACHER**

Dr. S. P. Patil

Associate Professor

Dhule Education Society's College of Education, Dhule

Abstract :

The present research deals with Self-concept and Leadership of Primary Teacher. The samples comprise 60 rural and urban Primary Teacher by using Purposive sampling technique. The tools used for present research are Self-concept and Leadership Questionnaire prepared by investigator. The data was analyzed using t .

Findings

There is significant correlation between Self-concept and Leadership of Primary Teacher.

Keywords: self-concept and Leadership

Introduction:

Self-concept is the image that we have of ourselves. How exactly does this self-image form and change over time? This image develops in a number of ways but is particularly influenced by our interactions with important people in our lives.

The self-concept as an organizer of behavior is of great importance. Self-concept refers to the experience of one's own being. It includes what people come to know about themselves through experience, reflection and feedback from others. It is an organized cognitive structure comprised of a set of attitudes, beliefs, values, variety of habits, abilities, outlooks, ideas and feelings of a person. Consistency of behavior and continuity of identity are two of the chief properties of the self-concept. Wylie 1974, Brook over 1988 and Mishap 1989 indicates that self-concept is positively related with their school achievement. Self-concept is a factor which helps to study the human behavior and personality.

Leadership is a necessary part of the social process. Any group, association, organization or community functions the way its leader leads it. It is truer in the collectivistic cultures like India where people follow the path shown by the great people.

Some characteristic of Leaders are a) adaptable of situations b) alert towards social situation c) cooperative d) decisive e) dependable f) assertive g) confident and persistent h) knowledge

Aug - Sep 2017

345

PRINCIPAL
Gram Vikas Sansha's
Art's College Bamkheda T.T.

**A CORRELATION STUDY BETWEEN SELF-CONCEPT AND
LEADERSHIP AMONG PRIMARY TEACHER**

Dr. S. P. Patil

Associate Professor

Dhule Education Society's College of Education, Dhule

Abstract :

The present research deals with Self-concept and Leadership of Primary Teacher. The samples comprise 60 rural and urban Primary Teacher by using Purposive sampling technique. The tools used for present research are Self-concept and Leadership Questionnaire prepared by investigator. The data was analyzed using r .

Findings

There is significant correlation between Self-concept and Leadership of Primary Teacher.

Keywords: self-concept and Leadership

Introduction:

Self-concept is the image that we have of ourselves. How exactly does this self-image form and change over time? This image develops in a number of ways but is particularly influenced by our interactions with important people in our lives

The self-concept as an organizer of behavior is of great importance. Self-concept refers to the experience of one's own being. It includes what people come to know about themselves through experience, reflection and feedback from others. It is an organized cognitive structure comprised of a set of attitudes, beliefs, values, variety of habits, abilities, out looks, ideas and feelings of a person. Consistency of behavior and continuity of identity are two of the chief properties of the self-concept. Wylie 1974, Brook over 1988 and Mishap 1989 indicates that self-concept is positively related with their school achievement. Self-concept is a factor which helps to study the human behavior and personality

Leadership is a necessary part of the social process. Any group, association, organization or community functions the way its leader leads it. It is truer in the collectivistic cultures like India where people follow the path shown by the great people

Some characteristic of Leaders are a) adaptable of situations b) alert towards social situation c) cooperative d) decisive e) dependable f) assertive g) confident and persistent h) knowledge

Aug - Sep 2017

345

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanatha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

A CORRELATION STUDY BETWEEN WORK ENVIRONMENT AND JOB SATISFACTION AMONG PRIMARY TEACHER

Dr. S. P. Patil

Associate Professor

Dhule Education Society's College of Education, Dhule

Abstract: The present research deals with Work environment and Job Satisfaction of Primary Teacher. The samples comprise 60 rural and urban Primary Teacher by using Purposive sampling technique. The tools used for present research are Work environment and Job Satisfaction Questionnaire prepared by investigator. The data was analyzed using r .

Findings

There is significant correlation between Work environment and Job Satisfaction of Primary Teacher.

Keywords: work environment, Job Satisfaction

Introduction:

The concept of work environment is an actual comprehensive one including the physical, psychological and social aspects that mark up the working condition. Work environment performs to have both positive and negative effects on the psychological and welfare of employees. The work environment can be described as the environment in which people are working. Such as, it is very wide category that incorporates the physical scenery.

Employee satisfaction is a function of perceived performance and expectations. It is a person's feeling of pleasure or disappointment resulting from comparing a product's outcome to his/her expectations. If the performance falls short

When employees are allowed to operate freely, job satisfaction can contribute substantially to the organizational effectiveness. It can contribute to productive

A CORRELATION STUDY BETWEEN INTELLIGENCE AND TEACHING SUCCESS AMONG PRIMARY TEACHER

Dr. S. P. Paul

Associate Professor

Dhule Education Society's College of Education, Dhule

Abstract:

The present research deals with Intelligence and Teaching success of Primary Teacher. The samples comprise 60 rural and urban Primary Teacher by using Purposive sampling technique. The tools used for present research are Intelligence and teaching success Questionnaire prepared by investigator. The data was analyzed using r .

Findings

There is significant correlation between Intelligence and Teaching success of of Primary Teacher.

Keywords: Intelligence and Teaching success

Introduction:

The concept of 'intelligence' is relatively new, unknown a century ago, though it comes from older Latin roots inter= between, within + legere = to bring together, gather, pick out, choose, catch up, catch with the eye, read. intelligere = to see into, perceive, understand. Intelligence is simply the ability to understand, plan, think, talk, rationalize and comprehend. Even though it could be an understandable concept, but it is really not. The human intelligence is related directly to cognition, emotion and experience of a person; therefore, we could say confidently that it is the most complicated system by far. Howard Gardner, American developmental psychologist, tried to bring a new definition of intelligence after two decades of research in his book *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences* in 1983.

Intelligence helps a person to adjust to environment and learn from previous experiences. For an individual to succeed in school and job, intelligence is the most important factor (Linda 1990). Intelligence includes the abilities in problem solving and critical thinking. Dove (1966) reported significant positive correlation between intelligence and teaching success. There is a chance of teachers with high intelligence score of being more effective and competent in the teaching - learning process.

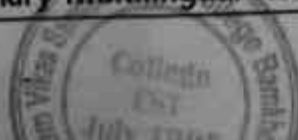
PRINCIPAL
Gram Vihar Sanstha's
Arts College, Barambede T.T.

- 26) कनिष्ठ महाविद्यालयपालीय वृत्त २२ को म्या विद्यापी व शिक्षकीवोपी प्रसारण विषयक जाणव
पा. डॉ. डी. डी. चौधरी, मंगुरवार || 137
- 27) सहाय्येण कुसुतीयेन एक ऐतिहासिक पंचायत केंद्र-पिसोड गिरीपुर
पा. अशोक रामा गोविल, डॉ. एच. आर. चौधरी, शिरपुर ता. जि. पुणे || 140
- 28) पुरु रविवार जांघे आधिक व सामाजिक विचार- काळाची गरज
पा. डॉ. लनाकर राधराज कांबळे, परभणी || 145
- 29) किल्ले रायपड : एक नवीन अवलोकन
डॉ. मोहन कापगते, ब्रह्मपुरी || 147
- 30) कनिष्ठ महाविद्यालयपालीय शिक्षकांची शिक्षणविषयक अभिवृत्तीचा तुलनात्मक अभ्यास
पा. डॉ. सुविल परसराम पाटील, पुणे || 151
- 31) कनिष्ठ महाविद्यालयपालीय शिक्षकांची हुं -अध्ययन विषयक अभिवृत्तीचा तुलनात्मक अभ्यास
पा. डॉ. युवराज श्री. पाटील, मंगुरवार || 153
- 32) अमरावती महसूल विभागातील दारिद्र्य रेषेखालील लोकांना भारत निर्माण....
पा. डॉ. वसंत दादारावजी पाटील मु. पो. कुष्ठा || 156
- 33) मेळपाटणीतील आदिवासीय उपलब्ध होणाऱ्या विविध क्षेत्रातील संव्गारांभ्या संघी
पा. डॉ. एच. वि. संडके, परतवाडा || 161
- 34) कनिष्ठ महाविद्यालयपालीय विद्यार्थ्यांचा मानसशास्त्रीय समुपदेशन गरजांचा तुलनात्मक अभ्यास
पा. डॉ. डॉ. संजय शिंदे, मंगुरवार || 164
- 35) पंडित मेहरुचे कृती विषयक शेरण : एक रत्नकीय अध्ययन
स्वामी विरभद्र पुरष्य, नांदेड. || 167
- 36) बँक व्यावसायातील आधुनिक संव्गान काळाची गरज
पा. डॉ. डॉ. आर. शिंदे, जि. परभणी || 169
- 37) उत्तराखंड में जेल प्रशासन रु निरन्तरता एवं परिवर्तन
डॉ. डी. के. पी. चौधरी, रुद्रपुर, प्रदीप कुमार चौधरी शोध छात्र || 172
- 38) उच्च माध्यमिक स्तर के विद्यार्थियों की जीवविज्ञान उपलब्धि पर अधिम संगठक....
डॉ. श्मिता भवालकर एवं सुश्री सोनाली कदम || 179

- 13) A Scientometric Analysis of Global Research Trends in Rainwater Harvesting
Dr. Veena Kamble, Nanded, Maharashtra - Aurangabad || 69
- 14) Serum Paraoxonase-1 Activity as a Novel Markers in The Diagnosis and
Bhagwat Kale, Kegaon, Dist : Solapur || 73
- 15) A Study of Computer Anxiety of Higher Secondary Students in Relation
Deepak Kumar Gupta, Dr. Adnan Khan Lodi - Lucknow, U.P. India || 76
- 16) A Study on Job Satisfaction of Paper Mill Employees With Special Reference
Dr. Girija Prasad Dash, Odisha || 78
- 17) A Study Based On The Utility Of 2-Years B.Ed Programme To The Student
Arnab Chowdhury, Jayanta Mete, kalyani Nadia, || 85
- 18) ŚRĀVAKĀCĀRA AND PANCĀCĀRA
H.KUSHAL CHAND , || 91
- 19) एकात्मिकतेच्या संदर्भातील शास्त्रज्ञांच्या भूमिका
डॉ. भाकरे नानाजी दगा, अक्कलकुवा, जि. नंदुरवार || 102
- 20) रिझर्व बँकेचे महागाई नियंत्रण विभागाक धोरण
— Mahajan J.P. Yeshwant Mahavidyalaya, Nanded. || 104
- 21) आणीबाणी काळातील को.श्रीपाद हागेची भूमिका
संजय पाटील-चोपडा, डॉ.पी.व्ही.नेरघणार-साक्री || 107
- 22) शेतीच्या विकासात सार्वजनिक उद्योगांचे योगदान
शेख कमरुन्निसा अ. हमीद, डॉ. प्रा. सदाशिव लक्ष्मण शिरगावे || 111
- 23) एकात्मिक संदर्भातील को. व पुरुष शिक्षकांच्या अध्यापन परिणामकारकतेचा कृतात्मक अभ्यास
डॉ. सुनील पराजपते पाटील - कुडो || 113
- 24) उच्च माध्यमिक शाळांमधील विद्यार्थ्यांच्या स्व-आत्मोपकाराचा अभ्यास
डॉ. प्रा. गोरी विजय पाटील, प्रा.प्रभाकर पंडितराव चौधरी || 116
- 25) प्राथमिक शाळांमधील को. व पुरुष शिक्षकांच्या समायोजन क्षमतेचा मुलनात्मक अभ्यास
प्राचार्य डॉ.एस.एस. शिंदे - नंदुरवार || 120

- 13) Green Banking in India- A Study
Bhushipaka Ganesh, || 75
- 14) A COMPARATIVE STUDY ON ACADEMIC PERFORMANCE OF STUDENTS STUDYING IN.....
Rakesh Bhoi, Vallabh Vidyanagar. || 78
- 15) Information Needs and Information Seeking Behaviour of Sri Krishnadevaraya Institute....
G Ravikumar—D. Ravinder, Ananthapuramu. || 82
- 16) A COMPARATIVE STUDY OF FINANCIAL PERFORMANCE OF SELECTED FOUR WHEELER....
Brijesh H. Valand, Anand, Gujarat. || 88
- 17) औद्योगिक क्षेत्रातील कामगारांच्या प्रमुख समस्या: एक सामाजिक दृष्टिक्षेप
डॉ. सुनंदा एकनाथराव आहंर, बीड || 96
- 18) असहकार आंदोलनातील चंद्रपुर जिल्ह्याचा सहभाग
प्रा.डॉ. कैलास रामचंद्र भांडारकर, जि. गडचिरोली || 99
- 19) महिलांच्या विकासात आरक्षणाची भूमिका
सोळंके शारदा विजयकुमार-प्रा. डॉ. सुनिल डी. शिंदे, परभणी || 103
- 20) पदवी स्तरावरील विद्यार्थ्यांमधील सामाजिक बुद्धिमत्ता आणि नेतृत्वगुण यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास
सौ. मनिषा नानाजी सावंत-डॉ. शोभा महारु चौधरी || 106
- 21) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची भावनिक बुद्धिमत्ता व समायोजनयोग्यतेतील सहसंबंधाचा अभ्यास
प्रा. डॉ. सुनिल परशुराम पाटील, धुळे. || 109
- 22) नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांचे समाजवाद व लोकशाही विषयी विचार
डॉ. संभाजी संतोष पाटील, जि. धुळे (महाराष्ट्र) || 112
- 23) 'मोहजा' गावच्या ग्रामपंचायतीच्या स्तरावर अनुसूचित जातीचा राजकीय सहभाग
डॉ. गजानन जी. हिवराळे, जि. वाशिम (महाराष्ट्र) || 115
- 24) कयामत: रही के उपन्यास के संदर्भ में
फरहा नाज, वाराणसी || 121

- 14) Education for Empowerment
A. Aditi Pandey, Allahabad. || 67
- 15) A STUDY OF ROLE OF 'MAKE IN INDIA' IN INDIAN ECONOMIC
Mr. Dipraj Sankla, Pune || 70
- 16) Service Failure Impact on Employee's Performance in Banking Sector
Ms. Sonal Sharma, Prof (Dr) Raghuvir Singh, Jaipur. || 72
- 17) Righteousness and Social Commitment: A Study of Selected Poetry
DR. LAKHVINDER SINGH BEDI, LUDHIANA || 77
- 18) Rights of Persons with Disability in India
Adv.(Dr) Vijay Bahiram || 80
- 19) PITCH ANGLE DIFFUSION OF RESONANT ELECTRONS BY
Lincoln K Chauhan, Vallabh Vidyanagar, Gujarat. || 84
- 20) Poverty Alleviation Programmes in India
Dr. Vinod P. Bhaskar, Pune || 89
- 21) Suggestions regarding Internship of Teacher Trainees' in Schools of Punjab
Dr. Pargat Singh Garcha, Sudhar || 95
- 22) Critical Aspects in Wole Soyinka's Kongi's Harvest
Digambar D. Wankhede, Yavatmal. || 100
- 23) CHALLENGES BEFORE TEACHER EDUCATION INSTITUTIONS
Dr. Pargat Singh, Ludhiana || 104
- 24) BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE JOURNAL PRAMANA.
Dr. Atul R. Sidukrar, Wardha, || 107
- 25) A Correlation study between motivation and Job Satisfaction among
Dr. S.P. Patil, Dhule || 116
- 26) INFLUENCE OF RESIDENCE ON CRITICAL THINKING OF
Dr. Pargat Singh Garcha, Gurusar Sadhar || 118
- 27) आधुनिक महाराष्ट्राच्या जडणघडणीत बाबुरावजी काळे यांचे योगदान
प्र. डॉ. राजू वनारसे, सोवगाव, जि. औरंगाबाद || 123

8	IMPARTING ANALYTICAL SKILLS THROUGH HIGHER EDUCATION IN INDIA- A STUDY ON SOCIAL SCIENCE STUDENTS OF GRADUATE AND POST GRADUATE INSTITUTES THROUGH DISTANCE MODE IN ANANTAPURAM Dr. M. Veera Prasad	38
9	RIGHT TO INFORMATION AND INFORMATION LITERACY Dr. Vinay Bhaskar Patil	39
10	वर्तमान परिपेक्ष्य में वस्तु एवं सेवाकर - एक अध्ययन परिचय डॉ. असलम सईद	43
11	औरंगाबाद जिल्ह्यातील जलसिंचन व कृषी विकास आजिनाथ ना.जिवरग	49
12	प्राथमिक शाळांमधील शिक्षकांच्या जीवन समायोजनकारकतेचा मूलमापक अभ्यास डॉ. सुनिल परशुराम पाटील	56
13	अध्यापक विद्यालयातील मुलांच्या शारीरिक क्षमतेवर योग्य प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा होणारा परिणाम Prashant Indrajit Tambile ¹ and Dr. C. B. Valgragar	59
14	PSYCHOSOCIAL FACTORS THAT AFFECT STUDENT'S ACADEMIC PERFORMANCE: THE CASE OF FIRST YEAR STUDENTS AT DILLA COLLEGE OF TEACHER EDUCATION Zerihun Kassahun, Deribe Workineh and Bhatara Mohit	63
15	ANALYSIS OF ELECTROMAGNETIC RESPONSE OF ANISOTROPIC METAMATERIALS Rama Raman Acharya	71

8	IMPARTING ANALYTICAL SKILLS THROUGH HIGHER EDUCATION IN INDIA- A STUDY ON SOCIAL SCIENCE STUDENTS OF GRADUATE AND POST GRADUATE INSTITUTES THROUGH DISTANCE MODE IN ANANTAPURAMU Dr. M. Veera Prasad	33
9	RIGHT TO INFORMATION AND INFORMATION LITERACY Dr. Vinay Bhaskar Patil	39
10	वर्तमान परिपेक्ष्य में वस्तु एवं सेवाकर – एक अध्ययन परिचय डॉ. असलम सईद	43
11	औरंगाबाद जिल्ह्यातील जलसिंचन व कृषी विकास आजिनाथ ना.जिवरग	49
12	प्राथमिक शाळांमधील शिक्षकांच्या जीवन समाधानकारकतेचा तुलनात्मक अभ्यास डॉ. सुनिल परशराम पाटील	56
13	अध्यापक विद्यालयातील मुलांच्या शारीरिक क्षमतेवर योग प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा होणारा परिणाम Prashant Indrajit Tambile ¹ and Dr. C. B. Vaigragar	59
14	PSYCHOSOCIAL FACTORS THAT AFFECT STUDENT'S ACADEMIC PERFORMANCE: THE CASE OF FIRST YEAR STUDENTS AT DILLA COLLEGE OF TEACHER EDUCATION Zerihun Kassahun, Deribe Workineh and Bhatara Mohit	63
15	ANALYSIS OF ELECTROMAGNETIC RESPONSE OF ANISOTROPIC METAMATERIALS Rama Raman Acharya	71

8	Sustainable Rehabilitation Of Roadside Destitutes : Best Practice By Shri Amrūtvahini Gramvikas, Ahmednagar (MS) Pritamkumar Chandrakant Bedarkar	45
9	Effects Of Public Debt On Economic Growth And Investment In India Dr. N. M. Makandar	53
10	Spatio-Temporal Variation In Urban Processes Of Rajasthan Priyanka Charan	62
11	Gender Fluidity In Hindu Religious Literature- A Post Structuralist Approach Dr. Gulab Jha and Mayuri Dutta	71
12	The Three Fires Of Life Khemacara	76
13	The Concept Of Upekha (Equanimity) With Special Reference To Theravada Buddhism Vicitta and Dr. K. Raveendaran	81
✓ 14	माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी व विद्यार्थीनींचा परीक्षेतील ताणतणावांचा अभ्यास डॉ. सुनिल परशराम पाटील	85

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Shahada T.T.
Tal. Shahada, Dist. Solapur

- 70 उच्चशिक्षण व योगाभ्यासाचे महत्त्व
- प्रा. डॉ. विलास चव्हाण
- 71 उच्च शिक्षणातील संशोधनाचे महत्त्व
- डॉ. सुनिल परमराम पाटील
- 72 भाषा आणि उच्च शिक्षण
- प्रा. डॉ. विजयेंद्र त्रिभुवाच पाटील
- 73 भारतातील उच्च शिक्षणाची स्थिती
- शकुन्तल एस. पाटील
- 74 साहित्य आणि उच्चशिक्षण
- प्रा. डॉ. जितेंद्र शास्त्रिमिग गिरासे
- 75 उच्च शिक्षण आणि भाषांतर
- डॉ. के. एन. सोनवणे
- 76 भारतातील उच्च शिक्षणात दूरस्थ शिक्षणाचे महत्त्व
- डॉ. मदन दीलत निकुंभे
- 77 मानवी आपत्तीचे व्यवस्थापन - एक चिकित्सक अभ्यास
- प्रा. डॉ. बी. एस. पाटील
- 78 भारतीय उच्चशिक्षणातील समस्या व आढावे एक दृष्टिक्षेप
- प्रा. डॉ. हिरालाल सोमा पाटील
- 79 उच्च शिक्षणाची दिशा आणि दशा
- प्रा. डॉ. रवींद्र डोंगर पाटील
- 80 उच्च शिक्षणापुढील आव्हाने व उपाय
- प्रा. डॉ. एस. जे. पाटील
- 81 उच्च शिक्षणातील उपयोजित मराठीचे महत्त्व व गरज
- प्रा. डॉ. सुरेशा गिताराम बनकर
- 82 ग्रंथालयात ई- प्रकाशनाची गरज
- श्री. अनंजुन किराजराव होत
- 83 मुख्य शिक्षणात मुख्यसंबंधनासाठी उपक्रम
- प्रा. बाबिष्कार विजया विठ्ठल
- 84 उच्च शिक्षणात योगा व खेळाचे महत्त्व
- प्रा. दिपक टी. सुर्यवंशी

- 4 70 उच्चशिक्षण व योगाभ्यासाचे महत्त्व
- प्रा.डॉ. विलास चव्हाण
- ✓ 71 उच्च शिक्षणातील संशोधनाचे महत्त्व
- डॉ. सुनिल परशुराम पाटील
- 72 भाषा आणि उच्च शिक्षण
- प्रा.डॉ. विजयेंद्र विश्वनाथ पाटील
- 73 भारतातील उच्च शिक्षणाची स्थिती
- शत्रुघ्न एस. पाटीळे
- 74 साहित्य आणि उच्चशिक्षण
- प्रा. डॉ. जितेंद्र शामसिंग गिरासे
- 75 उच्च शिक्षण आणि भाषांतर
- डॉ.के.एन.सोनवणे
- 76 भारतातील उच्च शिक्षणात दूरस्थ शिक्षणाचे महत्त्व
- डॉ. मदन दौलत निकुमे
- 77 मानवी आपत्तीचे व्यवस्थापन - एक चिकित्सक अभ्यास
- प्रा. डॉ. बी. एस. पाटील
- 78 भारतीय उच्चशिक्षणातील समस्या व आव्हाने एक दृष्टिक्षेप
- प्रा.डॉ. हिरालाल सोमा पाटील
- 79 उच्च शिक्षणाची दिशा आणि दशा
- प्रा.डॉ.खेंद्र डोंगर पाटील
- 80 उच्च शिक्षणापुढील आव्हाने व उपाय
- प्रा.डॉ. एस. जे. पाटील
- 81 उच्च शिक्षणातील उपयोजित मराठीचे महत्त्व व गरज
- प्रा.डॉ.सुरेखा सिताराम बनकर
- 82 ग्रंथालयात ई- प्रकाशनाची गरज
- श्री. अर्जुन किसनराव होन
- 83 मुल्य शिक्षणात मुल्यसंवर्धनासाठी उपक्रम
- प्रा. बाविस्कर विजया विठ्ठल
- 84 उच्च शिक्षणात योगा व खेळाचे महत्त्व
- प्रा. दिपक टी. सुर्यवंशी

[Handwritten Signature]

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanshodhan

Art's College Bamkhe

अनुक्रमणिका

१. महिलांचा राजकीय सहभाग ०१५
-डॉ. स्वनाथ आपाव
२. महिलांचा राजकीय सहभाग व राजकीय नेतृत्व ०१९
-डॉ. एल. सु. मेश्राम
३. वाटचाल... महिला सवलतीकरणाच्या दिशेने ०२२
-डॉ. पंडित शेषाव नलावडे
४. भारतीय राजकारणात महिलांचा सहभाग-एक विश्लेषण ०२७
-डॉ. सुनिल पिरडे
५. स्थानिक स्वराज्य संस्थेतील महिलांचा सहभाग ०३१
-अनुराधा नानासाहेब पोतदार
६. महिला सक्षमीकरणात पंचायतराजची भूमिका ०३५
-प्रा. डॉ. आर. बी. वनारसे
७. मानवी हक्क संकल्पना आणि भारतीय राज्यघटना ०३९
-प्रा. महेंद्र जाटील
८. मानवाधिकार- मुलभूत संकल्पना ०४३
-डॉ. शुभदा रावळ-ठाकरे
९. मानवी हक्क संकल्पना ०४७
-अमृता अशोक चव्हे
-डॉ. एस. एस. बाटोरे
१०. मानव अधिकारांची संकल्पना ०५१
-प्रा. डॉ. विलास नारायण ठाले
-डॉ. दिनकर एस. कळंबे
११. मानवाधिकार उदय आणि प्रारंभिक विकास :
एक अभ्यास ०५५
-प्रा. गावीत बसवत चेमा
१२. मानवाधिकाराची संकल्पना ०५९
-वाघ अनिल मधुकर
१३. भारतीय राज्यघटना आणि मानवाधिकार ०६३
-खंदारे एन. व्ही.
१४. महिला व मानव अधिकारांचे संरक्षण ०६७
-प्रा. सूर्यकांत माधवराव सांभाळकर
- १०। अर्धव पब्लिकेशन्स

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
College Bamkheda T.T.
Mahada, Dist Nandurbar

- ४५ नाशिक जिल्ह्यातील आदिवासींचे सण-उत्सव २६२
- डॉ. एच. वाय. खरवामीया, चवारा (गुजरात)
- प्रा. संजय तुळशीराम शेळार, मालेगाव
- ४६ १७ व्या व १८ व्या शतकातील महाराष्ट्रातील सण उत्सव २६८
- आबासाहेब माणिकराव देशमुख, शिरपूर
- ४७ भारतीय संस्कृती सण, उत्सव आणि ऋतुचक्रातील बदलांचे भौगोलीक महत्त्व २६९
- प्रा. डॉ. आर. एम. वाडीले, शिरपूर
- ४८ आदिवासींच्या सण-उत्सवांचे सांस्कृतिक महत्त्व २७०
- प्रा. के. के. वळवी, जळगाव
- ४९ पेशवेकालीन सण-उत्सव २७०
- हेमंत गोविंद ठाकरे, घुळे
- प्रा. डॉ. मुनिल अमृतकर, घुळे
- ५० लोकसाहित्यातील सण-उत्सव आणि स्त्री प्रतिमा : एक अभ्यास २७७
- प्रा. सौ. एस. एम. देवरे, शिरपूर
- ५१ सण-उत्सवांची परंपरा : सामाजिक व मानवी मुद्देस जाणवता २८३
- प्रा. डॉ. कविता घनंजय धर्माधिकारी, शिरपूर
- ५२ भारतीय सण उत्सव व अर्थकारण २८७
- प्रा. डॉ. अ. जी. सोनवणे, शिरपूर
- ५३ नंदुरवार जिल्ह्यातील भिळू आदिवासींचे निवडक सण, मेळे व उत्सव : एक अभ्यास २९३
- प्रा. गावीत यशवंत चेमा, बामखेडा-महाराष्ट्र
- डॉ. संजय जिभाऊ पाटील, नवलगण
- ५४ शिरपूर गायत्री शक्तिपीठातील उत्सव - एक अभ्यास २९८
- डॉ. मनिषा जगदिराल कर्मा, शिरपूर
- ५५ आर्यांचे सण व उत्सव ३०३
- प्रा. एम. एम. चव्हाण, मुक्ताईनगर
- प्रा. पी. एम. सोनवणे, मुक्ताईनगर
- ५६ Reflection of Festivals in the Autobiography Outcaste by Sharankumar Nimbale ३०६
- Mr. Shivanand Sahadu Duthade, Bamkheda-Shahada
- ५७ 'मध्ययुगीन भारतीय स्त्रियांचे सण-उत्सव' ३११
- एक मानसशास्त्रीय विश्लेषण
- प्रा. रविंद्र वि. मोरे, शिरपूर
- ५८ गायत्री शक्तिपीठाच्या नवरात्री उत्सवातील मंत्रगायना-वैज्ञानिक दृष्टी ३१६
- डॉ. रजनी लुंगसे, शिरपूर
- ५९ आदिवासींचे सण-उत्सव आणि सांस्कृतिक महत्त्व ३२२
- प्रा. डॉ. के. ए. पावरा, घडगाव

भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर गौरवग्रंथ

अनुक्रमणिका

Sr. No.	Name	Title of the Paper	Page No.
01	Dr.Nitesh D Chaudhari	Indian Constitution and Fundamental Rights	1-3
02	प्रा.डॉ.सुरेखा सिताराम बनकर	डॉ.आंबेडकर आणि दलित साहित्याची चळवळ	4-7
03	प्राचार्य डॉ. डी.एस. पाटील	महान आर्थिक विचारांचा महामानव : डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर	8-11
04	प्राचार्य डॉ.लता सुभाष मोरे (सुरवाडे)	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांची सामाजिक न्यायासंदर्भात दूरदृष्टी (Vision)	12-14
05	प्रा. डॉ. रविंद्र दगडू वाघ	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे जातीविषयक विचार	15-18
06	प्रा.डॉ.एम.जे.गायकवाड	जाती व गरिबी निर्मूलनात सांविधानिक उपाय व वास्तव	19-21
07	प्रा.डॉ. सुरेश आर. वराडे	डॉ. बाबासाहेबांचे राजकीय विचार	22-25
08	Mr. Shivanand Shahada Duthade	Dr Babasaheb Ambedkar: Pioneer of Dalit Literature	26-28
09	प्रा.डॉ. कविता धनंजय धर्माधिकारी	मानवतावादाचे प्रवर्तक डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे राष्ट्रभारणीत योगदान	29-32
10	प्रा.डॉ. जितेंद्र जामसिंग गिरासे	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि त्यांच्या निबंधातील विचार	33-35
11	प्रा.डॉ. संभाजी संतोष पाटील	विश्वमानव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांची उपयुक्तता - एक विश्लेषणात्मक अभ्यास	36-39
12	प्रा. डॉ. महेंद्र रघुवंशी	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या भाषणातून व्यक्त झालेल्या विचारांचे स्वरूप	40-42
13	Prof. Jahagirdar Z. Salunkhe	"Dr .B. R. Ambedkar's Feminist Consciousness and Empowerment"	43-46
14	प्रा.डॉ. सुनिल पानपाटील	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर : भारतीय संविधान का निर्माण और राजभाषा हिंदी का प्रावधान	47-49
15	प्रा. डॉ. रमेश धनराज जाधव	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या समता तत्वाचा खानदेशावरील प्रभाव डॉ. जितेंद्र गिरासे	50-52

Dr. Babasaheb Ambedkar: Pioneer of Dalit Literature

Mr. Shivanand Shahada Duthade
Asst. Professor, Department of English,
G.V.S., Arts College, Bamkhede T. T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar-425423
Email ID: duthaders@gmail.com

Abstract:

Dr. Babasaheb Ambedkar is the apostle of the Dalits contributed immensely to change the face of society through his writing. He was the greatest social reformer who broke Sanatan Hindu traditions. He has given Dalit society, their own identity, their own personality, their own consciousness, their own supreme will, their own goodness and their sense of honour. His thought has created the impact the society whose structure of old Indian society and reconstructed a new society by helping reconstruction of Dalits broken mind. He has given new way to living life. His achievements in the fields of learning are the source of pride and inspiration to the Dalit writers. The thoughts and works of Babasaheb have an immense impact on the emergence, growth and development of Dalit literature. Babasaheb accorded an extremely important place to humanity in his thought system. Inspired by Dr. Ambedkar, Dalit literature holds the human being to be its focal point. This literature is a declaration of human freedom. It encourages human liberation, believes in the greatness of human beings, and firmly opposes notions of race, religion and caste. Humanity is the religion of Dalit literature. Therefore, in this world, no imaginary or worldly object is greater than the human being. It rebels against any culture, society of literature that degrades the human being.

Key words: Sanatan Hindu, consciousness, reconstruction, humanity

Introduction:

In the words of Sharankumar Limbale Dalit means "socially discriminated and exploited people". These are downtrodden. Dalits are not in one religion, in one state, in one nation, in one language and in one culture. There are Hindu Dalits, Sikh Dalits, Muslim Dalits, Christian Dalits and Buddhist Dalits. Dalit are spread all over country and beyond country. Within India scheduled castes, scheduled tribes and adivasis are Dalits as well as Muslim, Christian, Sikh Dalits are also Dalits. Dalits are within India, in south Asia, in U.K., in USA, in Caribbean countries. I think Dalits are not only Indians but they are multilateral, multinational, multi-cultured and multicolored. Dalit literature is literature of oppressed. But Dalits are not marginalized or subaltern. They are originals.

In the first stage of Dalit literature there is "corpus of pain and suffering". In this stage cry is main theme. The main tone was pain. Dalit writers were writing about their suffering and asking to world to care about humanity. We are human being. Our blood and your blood is red. Why you are destroying us? Mostly these writers were old age. When the young writers were started to write, they straightway started to reject this brutal social system. In this stage pain became secondary and problem became the bullet. The rejection became main tone of Dalit literature. In third stage we started to revolt against the injustice. The rebellion mood became important tone of our expression. So, Dalit literature is not only corpus of pain and suffering, but it is revolt against inhumanity.

Publications of Dr. Babasaheb Ambedkar:

The aim of Dalit Literature was in making to highlight the disabilities and difficulties with atrocities and inhuman treatment meted out to Dalit. The main object was to produce social awakening among the downtrodden. Dr. Babasaheb Ambedkar fully realized the importance and utility of the press so he started a Newspaper under the title of Mook Nayak (Leader of the Dumb) on January 31, 1927, "Bahiskrit Bharat" (Untouchable Bharat); another fortnightly Marathi Journal was published by Dr. Babasaheb Ambedkar. Later on Samata Janata and Prabudha Bharat were published by him from Bombay. Besides editing and publishing these journals, Dr. Babasaheb Ambedkar wrote

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha

Art's College, Bamkhede

Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

Signature

INDEX

- **India's Relation with ASEAN** 11
Dr. Vilas Awari, Kopergaon
- **Analytical Study of Indo-Russian Relations- in Recent Context** 16
Prof. Dr. Ganesh Kisan Bhargade, Khamgaon,
Prof. Dr. Jagdeo Jaising Jadhav, Chikhali,
- **123 Agreement: A Case for India's Stable Nuclear Doctrine** 21
Mohd. Younes Bhat, GDC Dooru, J&K State
- **Terrorism in South East Asia** 29
Dr. Jyoti. Bidan, Ahmadnagar
- **India's Nuclear Doctrine: The Role for Massive Retaliation** 37
Manisha Chaurasiya, New Delhi
- **India - Nepal Relations: Present and Future** 45
Prof. A. U. Chothe, Ahmednagar
- **India Iran Relations** 51
Shubharaj P. Buwa, Parel, Mumbai
- **China's Ambitions in Indian Ocean Region: Threats & Options for India** 58
Asst. Prof. Vithal Dahiphale, Nanded
- **Human Security in Central Asia: Special Reference to India and Sri Lanka** 67
Dr. Mrs. Alka V. Deshmukh, Nagpur
- **Theoretical Aspects of the Concept of Regionalism and Sub-Regionalism** 73
Dr. Megha R Devle, Kalyan
- **The Need for an Energy Policy in Central Asia** 85
Prof. Rutuja Deepak Dhumale, Andheri (W), Mumbai
- **India's Relations with Asean** 100
Miss. Sunita Ramdhan Gawai.
- **India's Cultural Diplomacy in South East Asia** 104
Dr. B. N. Girase, Tal. Shahada,
Mr. Shivanand Sahadu Duthade, Tal. Shahada,

- ४५ नाशिक जिल्ह्यातील आदिवासींचे सण-उत्सव २५२
 - डॉ. एच. वाय. खरवासीया, व्यारा (गुजराथ)
 - प्रा. संजय तुळशीराम शेलार, मालेगाव
- ४६ १७ व्या व १८ व्या शतकातील महाराष्ट्रातील सण उत्सव २५८
 - आबासाहेब माणिकराव देशमुख, शिरपूर
- ४७ भारतीय संस्कृती सण, उत्सव आणि ऋतुचक्रातील बदलांचे २६२
 भौगोलीक महत्त्व
 - प्रा. डॉ. आर. एम. वाडीले, शिरपूर
- ४८ आदिवासींच्या सण-उत्सवांचे सांस्कृतिक महत्त्व २६५
 - प्रा. के. के. वळवी, जळगाव
- ४९ पेशवेकालीन सण-उत्सव २७०
 - हेमंत गोविंद ठाकरे, धुळे
 - प्रा. डॉ. सुनिल अमृतकर, धुळे
- ५० लोकसाहित्यातील सण-उत्सव आणि स्त्री प्रतिमा : एक अनुबंध २७७
 - प्रा. सी. एस. एम. देवरे, शिरपूर
- ५१ सण-उत्सवांची परंपरा : सामाजिक व मानवी सुरक्षेस आव्हान २८३
 - प्रा. डॉ. कविता धनंजय धर्माधिकारी, शिरपूर
- ५२ भारतीय सण उत्सव व अर्थकारण २८७
 - प्रा. डॉ. अ. जी. सोनवणे, शिरपूर
- ५३ नंदुरबार जिल्ह्यातील भिन्न आदिवासींचे निवडक सण, मेळे व २९३
 उत्सव : एक अभ्यास
 - प्रा. गायीत यशवंत चेमा, बामखेडा-शहादा
 - डॉ. संजय जिभाऊ पाटील, नवलनगर
- ५४ शिरपूर गायत्री शक्तिपीठातील उत्सव - एक अभ्यास २९८
 - डॉ. मनिषा जगदिशलाल वर्मा, शिरपूर
- ५५ आर्यांचे सण व उत्सव ३०३
 - प्रा. एम. एम. चव्हाण, मुक्ताईनगर
 - प्रा. पी. एम. सोनवणे, मुक्ताईनगर
- ५६ Reflection of Festivals in the Autobiography Outcaste ३०६
 by Sharankumar Nimbale
 - Mr. Shivanand Sahadu Duthade, Bamkheda-Shahada
- ५७ 'मध्ययुगीन भारतीय स्त्रियांचे सण-उत्सव' ३११
 - एक मानसशास्त्रीय विश्लेषण
 - प्रा. रविंद्र वि. मोरे, शिरपूर
- ५८ गायत्री शक्तिपीठाच्या नवरात्री उत्सवातील मंत्रसाधना-वैज्ञानिक दृष्टी ३१६
 - डॉ. रजनी लुंगसे, शिरपूर
- ५९ आदिवासींचे सण-उत्सव आणि सांस्कृतिक महत्त्व ३२२
 - प्रा. डॉ. के. ए. पावरा, घडगाव

16.	स्वातंत्र्यलढ्यातील महात्मा गांधींच्या विचारांचे योगदान.....	66
	प्रा. वर्षा नारायण पवार	
17.	म. गांधींचे आदर्शराज्य विषयक विचार व सद्यस्थितीतील आजची प्रासंगिकता.....	71
	प्रा. पाचगे अंबादास नरसिंगराव	
18.	ग्रामीण बेकारी व गांधी विचार.....	75
	आचारसाहेब माणिकराव देशमुख	
19.	महात्मा गांधीजींचे स्त्री शिक्षणविषयक विचार.....	77
	प्रा. कल्पना यामुद्देव पाटील	
20.	ग्रामीण विकासाबाबत महात्मा गांधीजींचे विचार.....	80
	प्रा. डॉ. एस. जे. पाटील	
21.	महात्मा गांधींचे सत्याग्रह तत्वज्ञान.....	83
	प्रा. डॉ. दिनकर बी. जाधव	
22.	महात्मा गांधीजींचे अहिंसात्मक तत्वज्ञान - एक अभ्यास.....	86
	प्रा. गाब्रियेल गुरावत असा	
23.	गांधीविचार आणि सद्यकाळ.....	89
	प्रा. सत्यम एम. पाटील	
24.	महात्मा गांधीजींचे महिला अधिकारासंबंधी विचार.....	91
	प्रा. आर. ए. बाघ	
25.	विश्वशांतीसाठी गांधी विचारांची आवश्यकता - एक अभ्यास.....	93
	प्रा. अरुण अर्बाचतराव पाटील	
26.	'महात्मा गांधीजींच्या आर्थिक विचारांचे ऐतिहासिक वास्तव'.....	96
	प्रा. डॉ. शंकराक्षय त्र्यंबक पाटील	
27.	महात्मा गांधीजींची अहिंसा विषयक विचारांची वर्तमान स्थितीला गरज.....	99
	प्रा. डॉ. एन. टी. भास्करे	
28.	जळगाव जिल्ह्यात महात्मा गांधी जन्म शताब्दी समारोह.....	103
	प्रा. डॉ. दिनश रामदास महाजन	
29.	'गांधी चिंतन में गांध का स्थान'.....	106
	प्रा. डॉ. अशोक शामराव सराडे	
30.	विश्वशांति एवं मानवतावादी महामार्ग में महात्मा गांधीजी के विचारों का प्रभाव.....	108
	प्रा. राहुल सुरेश मदान	
31.	गांधीजी और महिलाएं.....	110
	प्रा. डॉ. आर. एम. साळुंके	

Participation of Women in the Civil War

Mr. Mohan Shantaram Nikumbhe

Dept. of History,

Gram Vikas Sanstha's,

Arts College Bamkheda T.T.

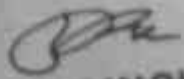
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar-425423

Abstract:

In the spring of 1861, decades of simmering tensions between the northern and southern United States over issues including states' rights versus federal authority, westward expansion and slavery exploded into the American Civil War (1861-65). America's bloodiest clash, the sectional conflict of the Civil War (1861-65) pitted the Union against the Confederate States of America and resulted in the death of more than 620,000, with millions more injured. In many ways, the coming of the Civil War challenged the ideology of Victorian domesticity that had defined the lives of men and women in the antebellum era. In the North and in the South, the war forced women into public life in ways they could scarcely have imagined a generation before.

Key Words : Simmering, federal, Civil War, Confederate States, domesticity etc. from the Union to form the Confederate States of America; four more joined them after the first shots of the Civil War were fired. Four years of brutal conflict were marked by historic battles at Bull Run (Manassas), Antietam,

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda
Tal. Shahada Dist. Nandurbar

- भारत-चीन संबंध आणि सीमावाद २१६
प्रा. डॉ. विष्णू रा. पडवाल, चिखली जि. बुलडाणा
- काश्मिर मुद्यावर भारत पाकिस्तान संबंध २२२
प्रा. विजय पंडीत सुर्यवंशी, नंदुरबार
- स्वतंत्र राज्य निर्मितीच्या चळवळी : अपेक्षा व वास्तव २२८
डॉ. विजय तुंटे, अमळनेर, जि. जळगाव
- भारत-इराण चा बहार करार २४१
विनोद को. गायकवाड, शेगांव, जि. बुलडाणा
- भारत-आसियान संबंध नव्या दिशेने वाटचाल २४४
निलेश पाटील, कर्जत, रायगड
डॉ. एस. एम. वाघ, मुरबाड, ठाणे
- जम्मू काश्मीर मधील जन विद्रोह २४८
प्रा. डी. बी. वाघ, ता. शहादा जि. नंदुरबार
- भारत चीन युद्धातील काँ. श्रीपाद डांगेची भूमिका २५२
संजय पाटील, जळगाव
- मुस्लिम राजनीति एवं भारत विभाजन २५९
डॉ. जितेन्द्र प्रताप सिंह, सलेयू, रायबरेली
डॉ. दिनकर त्रिपाठी, रायबरेली
- भारतीय संघ राज्य में छोटे राज्यों की आवश्यकता २७५
प्रा. लक्ष्मण एफ. शिराळे, राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख

SRJIS
 ONLINE ISSN 2278-8808
 PRINTED ISSN 2319-4766

E- ISSN 2278-8808

SJIF 2013 = 4.194

P- ISSN 2319-4766

An International Peer Reviewed

Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

S. No. 37/1, Katraj-Dehu Road Bypass High way, Ambegaon (BK), Pune.

Maharashtra, 411046, India, Web: www.srjis.com

Editorial Board (India): Prof. Sonwane Sanjeev, (Patron in Chief), Dr. Anupama V. Jagtap, Dr. Yashpal D. Netragaonkar, (Editor in Chief), Dr. Vaibhav Jadhav, (Executive Editor), Dr. Chandrikant R. Baviskar, (Executive Editor), Prof. Anil Kumar, Prof. Umpied D. Singh, Prof. Mahapatra B. C., Prof. Namrata Sharma, Prof. Niluka Bhagwati, Prof. Satish Chand Bedkwal, Dr. Megha M. Uplane, Dr. Manoj Sexena, Dr. Kulwinder Singh, Dr. Jadhavar R. D., Dr. Shirishal Singh, Dr. Vijay Shankar Sharma, Dr. Meesumi Majumdar, Dr. Deepneta Shrivastav, Dr. Bhawe B.B.

Foreign Editorial Board: Dr. Ewa Doneschi-Jezo, (Poland), Dr. Alison Faysum, (England), Dr. Jim Watterston, (Australia), Dr. Luis Miguel Lazarotorante, (Spain), Dr. PhraNarong Srakaew, (Thailand), Dr. Mohammad Reza Izvani, (Iran), Dr. Simin Ghavifekar, (Malaysia), Dr. Samson Oluola Diatun, (Nigeria), Dr. Mayo K. Julius, (Kenya), Dr. Nemaah Abdullah Ayash Ezzi, (Yemen), Dr. Md. Serazul Islam, (Bangladesh), Dr. Sami A. Khan, (Saudi Arabia), Dr. Silah Cheruvot Ligal, (Kenya), Maria Isabel Hernandez Romero, (Mexico), Dr. Balasundaram Anjalathasan, (Sri Lanka), Dr. Mohammad Hadi Mansour Lokoore (Iran)

To,

D. B. Wagh,

Arts College, Bamkheda, Tal-Shada, Dist-Nandurbar.

Date: 30/08/2014

Subject: SRJIS Acceptance Letter

Respected Sir / Madam,

On behalf of SRJIS, Reviewer panel, and Editorial Board, it is my immense pleasure to inform you the entitled paper, **Bhartatil Kami Tivratcha Sangharsh Nakshalwad - Antargat Surkashe Samoril Awahan**, has been accepted for publication in an International Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies. Online, VOL-2/13, JULY-AUGUST, 2014, the issue released on September 5, 2014.

Hence the above entitled paper ACCEPTED in SRJIS Online (ISSN 2278-8808). VOL.-2/13, HAVING SJIF 2013=4.194

Thank you.

Editor in Chief (Dr. Yashpal D. Netragaonkar)

PRINCIPAL
 Gram Vikas Sansha's
 Art's College Bamkheda T.T.
 Tal Shada, Dist. Nandurbar

Contact: SRJIS, Editor in Chief, Vighnaharta Apartment, Flat No. 2, S. No.44/3/6+7, Near Agrwal Bunglow, Dattanagar

Ambegaon (Bk), Pune, MS, 411046 E-mail: editor@srjis.com, dryashdnet@gmail.com, Website: www.srjis.com

Cell+919881595917.

|| Index ||

1) PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TEACHER IN CONTEXT OF ICT Dr Kanchan, Sri Muktsar Sahib	10
2) A Study for Implementation of Cyber Security in the Digital Platform N.E. Bhangale, Bhusawal, M.S.	13
3) ACADEMIC ACHIEVEMENT OF STUDENTS STUDYING IN GOVERNMENT & PRIVATE.... Dr. Kanchan, Sri Muktsar Sahib	16
4) DEVELOPMENT AND EFFECTIVENESS MULTIMEDIA PACKAGE IN TEACHING.... Dr. Kiritkumar R. Chauhan, Bakrol, Anand, Gujarat	20
5) USE AND ESSENTIALS OF GEOGRAPHICAL INFORMATION SYSTEM Dr. Udhav E. Chavan, Kada, Tq. Ashti Dist, Beed	22
6) The opportunities & challenges faced by Green Marketing Mix- Dr. Sabrina D'souza, Dubai (UAE)	28
7) A Webometrics study of Websites of NITs in India. Mr Nilesh H. Hande, Otur. Tal-Junnar, Dist-Pune	33
8) A Study on Awareness towards Cleanliness among the Students of..... Dr. Deepti Gaur, Mathura, U.P.	38
9) Spiritual Quest in Paulo Coelho's Novels Rupinderjeet Kaur, Dasuya Hoshiarpur, Punjab	40
10) Translation Studies: Theory and Practice Mr. Duthade Shivanand Sahadu, Tal. Shahada, Dist. Nandurbar	43
11) Corporate Social Responsibility in PSU's-A Case Study of Select Government Companies Dr. G. K. Kumar—Dr. D. Mallikarjun, Warangal, Telangana	46
12) Educational Aspiration of Kasturba Gandhi Balika Vidyalaya students in R. Pushpa Namdeo, Wardha, Maharashtra	54

14) Culture, Literature, and Language Mr. Duthade Shivanand Sahadu, Dist. Nandurbar	76
15) A STUDY OF PSYCHO-SOCIAL PROBLEMS OF SCHOOL WOMEN Ms. Shaveta Sharma	79
16) Child abuse and violence Suresh kumari	83
17) CUSTOMERS PERCEPTIONS ON CORE BANKING SOLUTION..... Dr. THANAPACKIAM	86
18) महाराष्ट्रातील प्राचीन बौद्ध स्तूप प्रा. नरवाडे जळवा मेश्राम	92
19) स्वातंत्र्य पूर्वकालीन भंडारा जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांचा इतिहास विलास काशिराम गावधने	95
20) राजर्षी शाहू छत्रपती वानो स्त्रियांसाठी केलेले कार्य प्रा. डॉ. रंजना मयुकर कदम,	98
21) मनरेगा : जनतेकडून, जनतेसाठी तयार केलेला जनतेचा अधिनियम प्रा. डी. के. घडलिंग, प्रा. डॉ. जी. बी. गावडे,	102
22) 'छत्रपती शिवाजी महाराजांचे किल्ले प्रशासन' प्रा. रेणुका प्रकाशराव हाक्के	106
23) हवामान बदल आणि विकासाचा परिणाम प्रा. विष्णू जायभावे	110
24) पार्वनाथ जैन मंदिर - एक ऐतिहासिक अभ्यास प्रा. जयवंत एन. काकडे	113
25) महाराष्ट्रातील प्रमुख अनुसूचित जातींची स्वातंत्र्यपूर्व कालीन नागनाथ जयवंत मनुरे, प्रा डॉ नितिन बी. कावडकर	119
26) दुर्लक्षित वास्तू : गढी प्रा. डॉ. पिंपळपल्ले आर.आर.	124

Total Research Papers: 25

Table of contents

Sr.No	Name of The Research Paper
	Table of contents [Full Text PDF]
1	A Study on the Advertisement Effectiveness of Malabar Gold with Special Reference to Television Media in Malappuram District....Page.No- 01-05 Reshma V. S. R. Sathyadevi[Full Text PDF]
2	Role of Self-Help Groups for Women Empowerment in India: An Empirical Review....Page.No- 06-10 Roza chadele, Sarala Shanware [Full Text PDF]
3	Analysis of job satisfaction and motivation of Private and Government Professional Institutes teachers of Bhopal City....Page.No- 11-17 Vineeta Sharma, D. K. Dubey[Full Text PDF]
4	A Study on the Performance and Problems of Micro Finance through Kudumbashree Units with Special Reference to Moothedam Panchayath....Page.No-18-23 Amritha Kumaran N.T, P.S Chandni[Full Text PDF]
5	GST in India: Issues and Challenges....Page.No- 24-27 Sanjeev Kumar Singh, Kaushikisingh[Full Text PDF]
6	Impact and Assessment of Developmental Strategies on Tribal Society: A Case Study on Santal Tribes of Amkhoi Village of Illambazar Block, Birbhum District, Westbengal....Page.No-28-35 Sadikul Islam [Full Text PDF]
7	Perception of Trainee Teachers towards Two-Years B. Ed. Programme with Respect to Some DeterminantsPage.No- 36-44 Pakira, J, Khan, S[Full Text PDF]
8	The Rural Universities of West Bengal: Prospects and Problems....Page.No- 45-51 Anupam Rajak[Full Text PDF]
9	International Policy Perspective for Universalisation of Primary Education in the Era of GlobalisationPage.No- 52-58 Sarbjit Kaur[Full Text PDF]
10	Professional Values and Ethics of LIS Professionals in Digital Era....Page.No-59-63 Ambadas Shankar Kalasare[Full Text PDF]
11	Effective Water Distribution in Irrigated Crop-FieldPage.No-64-74 N.C. Ghosh, Prolay Mondal, Ranjan Kumar Das[Full Text PDF]
12	Role of the Principal in College DevelopmentPage.No-75-77 Meena Devidas Gaikwad [Full Text PDF]
13	Transacting with ICT in Teaching English Language and Literature....Page.No-78-83

14) Role of Value-Oriented Education in Higher Education. Dr. Mamta Bhardwaj, Gayatrikunj	61
15) Magnitude of code of ethics working in field of social work. Prof. Manisha P. Shukla, Nashik	64
16) Importance Moral and Ethical Values in Higher Education. Dr. Ram P. Savanekar, Wardha	68
17) Value Education in Higher Education: A Step towards Building a Peace... Dr. B. N. Girase & Prof. S.S. Duthade, Dist.Nandurbar, Maharashtra	71
18) Development of National Consciousness through National Cadet Corps LT. Sujit S. Chavhan, Nagpur	76
19) A study of Moral Values in the higher education classroom. Tanvi Kohli & Sonia Goel	79
20) Social Work Education: Ethics and Moral Values — Dr. Vishnu R. Gunjal & Mr. Uttam Madane, Jalgaon	82
21) Indian Higher Education: Economical, Social and Moral Aspect. Pro. Dr. Yashawant G. Mahajan & Dimple Jaiswal, Jalgaon	85
22) उच्च शिक्षणातून मूल्य संस्कार प्रा. अरुण शेंडे, यवतमाळ	88
23) उच्च शिक्षण आणि नैतिक मूल्य प्रा.बालाजी मारोतराव नरवाडे, जि. नांदेड	91
24) " उच्च शिक्षणात मूल्यधर्षित शिक्षणाचे महत्त्व " प्रा.डॉ. भारती प्रमोद गायकवाड, जळगांव	93
25) Need of field base Education : An experience of Chahardi Village. Dr.Vinod A. Raipure, chopda	96
26) THE ROLE OF SOCIAL WORK EDUCATION IN SOCIAL DEVELOPMENT: INTERVENTION OF ... Dr. Rakesh P. Chaudhari & Dr. Kalpana D. Sharanabe, Jalgaon	99
27) म. गांधी बुनियादी शिक्षण प्रणालीची आवश्यकता	

CONTENTS

Languages and Literature
ENGLISH

- 1) Lust for Money, Sex and Domestic Violence In Vijay Tendulkar's ' The Vultures'
Dr. N. M. Nerkar & Jitendra B. Sonawane.....1
- 2) Originators of Canadian Literature
Dr. M. Swaroopa Rani12
- 3) Women and Emancipation : A Reflection on Indian Women Writers
Dr. Mukta Mahajan & Sunil Ahire.....17
- 4) Regaining Self in Paule Marshall's "Praisesong for the Widow"
Dr. T. G. Akila..... 22
- 5) The Didactic Teachings of Ruskin BOND's Writing
Meenu Bhushan.....26
- 6) Quest for Fulfillment
Induri Parvathi (Bindhu).....34
- 7) The Role of Translation in the Multicultural Society
Dr. Chandrakant R. Mandlik.....40
- 8) ICT as a Resource in Teaching English Language
and Literature
Mr. S. S. Duthade.....48

PRINCIPAL
Vikas Sanstha's
College Bamkheda T.T.
Bamkheda, Dist. Nandurbar

CONTENTS

Languages and Literature

ENGLISH

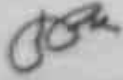
- 1) Lust for Money, Sex and Domestic Violence In Vijay Tendulkar's ' The Vultures'
Dr. N. M. Nerkar & Jitendra B. Sonawane..... 1
- 2) Originators of Canadian Literature
Dr. M. Swaroopa Rani 12
- 3) Women and Emancipation : A Reflection on Indian Women Writers
Dr. Mukta Mahajan & Sunil Ahire..... 17
- 4) Regaining Self in Paule Marshall's "Praisesong for the Widow"
Dr. T. G. Akila..... 22
- 5) The Didactic Teachings of Ruskin BOND's Writing
Meenu Bhushan..... 26
- 6) Quest for Fulfillment
Induri Parvathi (Bindhu)..... 34
- 7) The Role of Translation in the Multicultural Society
Dr. Chandrakant R. Mandlik..... 40
- 8) ICT as a Resource in Teaching English Language and Literature
Mr. S. S. Duthade..... 48

PRINCIPAL
Vikas Sanstha's
College Bamkheda T.T.
Bamkheda, Dist. Nandurbar

Amitav Ghosh's *The Glass Palace: A Post Colonial Narrative* 67
Alok Kumar Singh

Hunting Ethics and Affinity with Forest of Shabars in
Mahasweta Devi's *The Book of The Hunter* 80
P. Prasanth Naik and Dr. T. Ashok

Cultural Studies: Origin, Growth and Scope 86
Mr. Shivanand Sahadu Dathade

Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

*Pioneer in Research
Publishing*

Volume: 4th & Issue: 13th (January-March'2016) PP: 18-29 Date: 25-03-2016

**THE OUTCASTE BY SHARANKUMAR LIMBALE AND BLACK BOY
BY RICHARD WRIGHT: A COMPARATIVE STUDY**

By: Mr. Shivanand Sahadu Duthade

Author's Particulars:

Mr. Shivanand Sahadu Duthade,
Assistant Professor of English,
Gram Vikas Sanstha's,
Arts College,
Bamkheda T.T.
Tal. Shahada,
Dist. Nandurbar-425423,
Maharashtra,
India.

E-Mail: duthaders@gmail.com
Mobile: 0091 9423626589

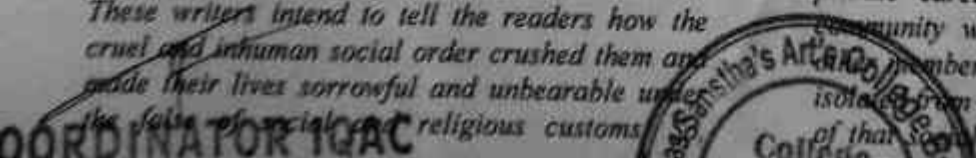
Author's Introduction:

Mr. Shivanand Sahadu Duthade is qualified as M. A. in English and he has got pass SLET in English. Has been serving as Assistant Professor of English for the last 10 years by teaching both at UG and PG level in Gram Vikas Sanstha's, Arts College, Bamkheda T.T. The College belongs to one of the tribal areas of Maharashtra district. The areas of his interest are Commonwealth Literature and ELT. At present he is engaged in doing his Ph.D. on Cultural Conflict in the Early Novels of Ngugi Wa Thiong'o. A Minor Research Project is sanctioned for him and its work is in progress. He has published 07 research papers in reputed national and international journals. He has also contributed 03 chapters in different books published by international publisher. In addition to this, he has presented 07 research papers in different international conferences and 12 research papers in national conferences.

Abstract:

The Dalit and African American autobiographers write their autobiographies not only to sketch the image of their 'self' but also to make the readers aware of the disgusting and distressful conditions of their lives. These writers intend to tell the readers how the cruel and inhuman social order crushed them and made their lives sorrowful and unbearable under the force of social and religious customs.

naturally, in Dalit and African American autobiography, the 'self' of the author reflects both his individual self and the social self. The narrator, while presenting a portrayal of his own 'self', narrates certain experiences, which are common in the lives of all the members of his community. The 'self' is depicted not only as an individual with a private career but also as a member of his community with ties and responsibilities to the members of his community. The 'self' is not isolated from its social group because as a member of that social group he, too, has received similar

CONTENTS

Languages and Literature	
1) Female Identity Redefined: A Study of Jane Austen's Fiction Prof. Dr. Manisha Chhotray.....	1
2) Bildungsroman: History and Development from Past to Present Prof. Tusbar C. Patil.....	16
3) An Evaluative Study of English Textbooks of Undergraduate Courses in Andhra Pradesh Prof. P. Ekambarachary.....	23
4) Articulating Silence Through Writing : A Study of Mira in 'Binding Vine' Prof. Mrs. Y. S. Rajput.....	45
5) Comparative Literature: An Overview and Awareness Prof. Mr. Shivanand Sahadu Duthade.....	61
6) <i>Sunny Days</i> : A Sunny Autobiography Prof. Baliram Annanta Sawant.....	75
7) Ernest Hemingway's World : A Reflection of Humanism in Mechanic War Prof. A.T. Gavhale.....	79
8) Thematic Comparison of Vyenkatesh Madgulkar's Sattantar and Dr. Pralhad Kulkarni's Darkness Conquers. Dr. Vaishali Kulkarni.....	89
9) Study of literature with reference to human rights Dr. Chandrakant Mandlik.....	93
10) जया जादवानी के काव्य में सामाजिक चेतना डॉ. रमेश जगताप.....	100

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

ISBN : 978-93-85026-04-01

121. Outbreak of Malaria in Dhadgaon Tahsil of Nandurbar District of Maharashtra And India
- Prof. I. S. Ahirrao, Dhule
122. Morphographic Revision of The Genus Navicula (Bacillariophyceae)
From Girna River Near Jalgaon Region Maharashtra, India
- Dr. R. B. Borse, Aundha
123. Role of ICT for Promoting Quality Education in Mathematics at Undergraduate Level
- Subhash G. Pawar, Rajasthan, Dr. Kalpana Pawar, Anantnag
124. Solar Energy - The Best Alternative Source
- Prof. Yogesh Totaram Lambole, Jalgaon
- Prof. Kamalakar Tryambak Chaudhari, Jalgaon
125. Spatial Distribution of Sex Composition - A Case Study of Jalgaon District, Maharashtra (India)
- Prof. Kamalakar Tryambak Chaudhari, Prof. Hiralal Baliram Patil, Prof. Ramesh Gopichand Patil,
Prof. Yogesh Totaram Lambole, Jalgaon
126. Spread of Encephalitis Due to Culex And Aedes
- Prof. I.S. Ahirrao, Dhule
127. Food For The Athlete: A Case Study of J.E.S.S. College Nandurbar
- I.G. Dhamane, C.R. Deore, Nandurbar
128. महाराष्ट्रातील हवामान बदल व मानवी आरोग्य
- प्रा. व्ही. एन. गिठारे, भायखेडा

Social Science

129. Talent The Key for Success
- Shaikh Abid Shaikh Dilawar, Aurangabad
130. उच्च शिक्षा में मनोविज्ञान की भूमिका
- प्रा. व्ही. एन. रामटेके, ऐनपूर
131. स्वातंत्र्यवीर सावरकरांचे हिंदुराष्ट्रवादाविषयी विचार
- प्रा. भालचंद्र गुलाबराव देशमुख, वरुणगाव
132. कृषी व्यवस्थापनाची कृषी विकासातील भूमिका
- प्रा. डॉ. नीता सुधाकर वाणी, ऐनपूर
133. भारतीय लोकशाहीत प्रसारमाध्यमांची भूमिका : एक दृष्टीक्षेप
- प्रा. के. एल. कुमारे, शहादा

44. महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातींच्या शैक्षणिक समस्या
- प्रा. सी. छाया डिगंबर खर्चे, मुक्ताईनगर.....
45. उच्च शिक्षणापुढील समस्या व आव्हाने
- प्रा. श्रीमती छाया शशिपाल शिंदे, अंबकैरवार.....
46. डॉ. भिमराव रामजी आंबेडकर शिक्षण विषयक विचार
- छाया व्ही. टिंगळे, मुक्ताईनगर..... १२५
47. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा शैक्षणिक दृष्टिकोन
- प्रा. डॉ. दौलत यशवंत हिबरे, जळगाव..... १२८
48. आदिवासी : शिक्षण, शिक्षणातील समस्या आणि उपाययोजना
- प्रा. मधुकर आचार्य देसले, नंदुरबार..... १३१
49. ज्ञानाधिष्ठित समाजनिर्मिती संबंधीचे साहित्य
- डॉ. जितेंद्र शामसिंग गिरासे, कुसुंबा..... १३५
50. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे शैक्षणिक तत्वज्ञान आणि दृष्टिकोन
- डॉ. कविता धनेज्य धर्माधिकारी, शिरपूर..... १३७
51. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे शैक्षणिक विचार
- डॉ. राजेश मिरगे, अमरावती..... १४१
52. ज्ञानसंपादन व अभ्यास सवयींचा घनिष्ठ संबंध
- डॉ. उज्वला पी. भडगे, औरंगाबाद..... १४३
53. शिक्षणाचे अर्थशास्त्र
- प्रा. डॉ. जयश्री पुरुषोत्तम सरोदे, जळगाव..... १४५
54. उच्च शिक्षणातील गुणवत्ता : एक आव्हान
- प्रा. गणपतराव हेबरे, रावेर, प्रा. गजानन कोर्तलवार, नवरगांव, प्रा. डॉ. बी. जी. मुख्यदल,
प्रा. एस. बी. धनले, प्रा. एस. डी. घापसे, प्रा. एन. ए. धुले, रावेर..... १४९
55. महिला सबलीकरण
- प्रा. डॉ. राजू परभत निकम, चाळीसगाव..... १५२
56. संगणक व मल्टिमिडियाचा अध्ययन-अध्योपनात उपयोग
- साधना अर्जुन बनसोड, नंदकिशोर आनंदराव खिलारे, औरंगाबाद..... १५५
57. भारतातील शिक्षक शिक्षणातील गुणवत्तावाढीची गरज
- प्रा. श्रीमती भालेराव संगिता बाबुराव, गस्ताड..... १५८
58. महिला आणि पर्यावरण
- स्वीति अमृत रणबळे, जयज्ये, प्रा. बी. एन. गिरासे, धामखेडा..... १६०
59. शैक्षणिक अर्थशास्त्र
- प्रा. सी. सविता मुस्लीमर जावळे, मुक्ताईनगर..... १६२
60. व्यवस्थापकीय तणावांचे व्यवस्थापन: कारणे, दुष्परिणाम व उपाययोजना
- प्रा. सी. शोभना रविराज कोळी, एरंडोल..... १६६
61. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे शिक्षण विषयक विचार
- प्रा. श्रेया चौधरी, भुसावळ..... १६९
62. भारतातील स्त्री-सबलीकरण
- प्रा. डॉ. सुभद्रा रावल-ठाकरे, धुळे..... १७१

Vietnam War Literature – Demystifying the American Myth.....159
Dr A Sandhya Reddy.....

Ambedkarite Ideology in the Literature of Marginality.....164
Shivanand Shahadu Duthade.....

Shiv K. Kumar’s ‘Subterfuges’ and the Complexities of life in it: A Study.....171
Dr. Sushma Brahmadevara.....

Thengphakhri Tehsildar: An Introvert Rebel.....176
Dr. Swati Chandorkar.....

Manifestation of Diasporic Conscience in Indian English Literature: Cross-Cultural Conflicts in Bharati Mukherjee’s ‘Wife.....180
Dr. P. K. Uma.....

Diaspora and the Indian Diasporic Writers.....184
Dr. Usha Masram.....

Textual Engagement – An Insightful Reading of Morrison’s Beloved.....187
Zainab Abdulaziz Al Suhaibani.....

ENGLISH LANGUAGE TEACHING

Recent trend of Lowercase Writing – a Gradual Shift from over use of Capitals.....196
Debjani Sanyal.....

Teaching English Language as the process of Teaching for the Second Language Learners.....202
Dr. Kesavan Vadakalur Eluamai.....

Best Practices in Pedagogy for the Digital Age.....212
Dr.K.Ravindran & Lalithambigai Krishnan.....

Analyzing and implementing Code Switching in the Class Room of Bangladesh: an Overview of a Facilitator.....216
Naima Afrin.....

Analysing Discourse: A Tool for Language Teaching.....227
Khanam Nargis Sultana & Abu Nasar Mohammad Tofail Hossain.....

Student Centered Learning a Pedagogical Advancement in Higher Education—A Challenge for Language Teachers.....240
Dr. Akkara Sherine.....

Teaching English in a Linguistically and Culturally Diverse Classrooms.....250
Sushma Parvathini.....

The Hot - Seat Task for Fluency in English.....252
Dr. Varalakshmi Chaudhry.....

The Impact of Basic Training Certificate (BTC) Programme on Teaching and Learning of English at Primary Level in Uttar Pradesh: A Study.....260
Vinod Pal.....

ENGLISH & COMMUNICATION SKILLS

Enhancing the Employability skills for Technocrats.....270
Dr. B. Thenmalar Bharathi.....

Literary Concepts & Communication Skills.....274
Dr. Mrudula Lakkaraju.....

BOOK/MOVIE REVIEW

West and East: No Binaries after Today.....278
Isam M Shihada & Mahmoud El Herthani.....

INTERESTING READ

Teaching Myung-hee.....283
Jimalee Sowell.....

Author Profiles.....287

Economics

- 11) महाराष्ट्रातील कृषी क्षेत्राची सद्यःस्थिती : एक आढावा
योगेश झुलाल भामरे.....106

History

- 12) "भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील देशी वृत्तपत्रे व राजद्रोह - एक अभ्यास"
प्रा. वाय. सी. गावीत.....114

Geography

- 13) Biodiversity: Importance, Causes and Conservation
Dr. B.N.Girase.....119 ✓

Miscellaneous

- 14) Value Education
Prof. Smt.Kuwar V. R.133

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

2.05.2020

Vietnam War Literature – Demystifying the American Myth.....159
Dr. A. Srinivas Reddy

Ambedkarite Ideology in the Literature of Marginality.....164
Shivamurthy Shashidhar Nishank

Shiv K. Kumar's 'Subterfuges' and the Complexities of life in It: A Study.....171
Dr. Sushama Srivastava

Thengshakshi Tevhildar: An Introvert Rebel.....176
Dr. Suman Choudhary

Manifestation of Diasporic Conscience in Indian English Literature: Cross-Cultural Conflicts in Bharati Mukherjee's 'Wife'.....180
Dr. P. K. Das

Diaspora and the Indian Diasporic Writers.....184
Dr. Usha Misra

Textual Engagement – An Insightful Reading of Morrison's *Beloved*.....187
Zainab Anshari Al-Sayid

ENGLISH LANGUAGE TEACHING

Recent trend of Lowercase Writing – a Gradual Shift from over use of Capitals.....196
Debrisi Sengul

Teaching English Language as the process of Teaching for the Second Language Learners.....202
Dr. Kouson Ferdoush Bhattacharya

Best Practices in Pedagogy for the Digital Age.....212
Dr. K. Ravindran & Leelithambagai Krishnan

Analyzing and implementing Code Switching in the Class Room of Bangladesh: an Overview of a Facilitator.....216
Naima Afrin

Analysing Discourse: A Tool for Language Teaching.....227
Khanam Nargis Siddique & Abu Nazir Mohammed Tafiq Hossain

Student Centered Learning a Pedagogical Advancement in Higher Education –A Challenge for Language Teachers.....240
Dr. Akkara Sherine

Teaching English in a Linguistically and Culturally Diverse Classrooms.....250
Sushma Parvathini

The Hot - Seat Task for Fluency in English.....252
Dr. Varalakshmi Chaudhry

The Impact of Basic Training Certificate (BTC) Programme on Teaching and Learning of English at Primary Level in Uttar Pradesh: A Study.....260
Vinod Pal

ENGLISH & COMMUNICATION SKILLS

Enhancing the Employability skills for Technocrats.....270
Dr. B. Thennakar Bharathi

Literary Concepts & Communication Skills.....274
Dr. Mridula Lakshmi

BOOK/MOVIE REVIEW

West and East: No Binaries after Today.....278
Isam M Shihada & Mahmood El Hershani

INTERESTING READ

Teaching Myung-hee.....283
Jimalee Souxell

Author Profiles.....

अणुक्रमणिका

क्र. नं.	शोधनिबंधाचे शीर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
२४	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	प्रा. मंगला एस. चौधरी	१३०-१३३
२५	आदिवासी लोकपरंपरा	प्रा. संजय शांताराम पाटील	१३४-१३९
२६	कोकणा आदिवास : सण - उत्सव एक अभ्यास	प्रा. कल्पना वासुदेव पाटील	१४०-१४२
२७	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातीचे सण-उत्सव	अभ्यासक कौतिक एन. दांडगे डॉ. राजेंद्र धाये	१४३-१४५
२८	आदिवासी पावरा जमातीतील अंधश्रद्धा	डॉ. प्रकाश श्रीराम साळुंके	१४६-१४८
२९	आदिवासी विवाह	प्रा. कांतीलाल दाजभाऊ सोनवणे	१४९-१५२
३०	आदिवासी लोककलाविष्कार	प्रा. उज्वला पाटील	१५३-१५९
३१	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातीचा कलाविष्कार नृत्यकला	डॉ. हिरालाल सोमा पाटील	१६०-१६२
३२	आदिवासी लोककलाविष्कार - आंधाचे दिंडार	प्रा. विजय डी. झुंजारराव	१६३-१६५
३३	आदिवासी टोकर कोळी जमातीच्या देव देवता	प्राचार्य डॉ. शिवदास शिरसाठ	१६६-१७१
३४	डोंगन्यादेव उत्सवाचे स्वरूप	प्रा. सुनिल भावराव देसले	१७२-१७५
३५	आदिवासी लोकपरंपरा	प्रा. स्वप्नील प्रशांत गरुड	१७६-१८०
३६	आदिवासी गोंडी दंडार	प्रा. नितीन जगदीश टेकाम	१८१-१८३
३७	आदिवासी संस्कृतीतील कुलचिन्हांते महत्त्व	डॉ. रजनी लुंगसे	१८४-१८९
३८	आदिवासी कातकरी लोकांच्या परंपरा	डॉ. डी. ए. पाटील	१९०-१९२
३९	आदिवासी जमातीचे धर्माचरण	प्रा. छाया व्ही. ठिंगळे प्रा. सविता एम. जावळे	१९३-१९५
४०	कोकणातील आदिवासी ठाकर जीवन व परंपरा सद्यस्थिती	डॉ. भद्रु गंगाराम वाघ	१९६-१९९
४१	आदिवासी लोकोत्सव आणि ऋतूचक्र एक अनुबंध	डॉ. बी. एन. गिरासे	२००-२०३
४२	काटवान परिसरातील भित्त आदिवासीचे बदलते जीवन आणि संस्कृतीचे निराळेपण	डॉ. वाल्मीक श. आढावे	२०४-२०७
४३	खानदेशातील आदिवासीचे ग्राम दैवते	प्रा. रमाकांत चौधरी डॉ. अनिता जाधव	२०८-२११
४४	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री जीवन	अभ्यासक किर्ती राजाराम साबळे	२१२-२१४
४५	आदिवासी स्त्री जीवनावरील साहित्य	प्रा. शरद तुकाराम आंबेकर	२१५-२२१
४६	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री	अभ्यासक अंबिका अभिजीत विरकर	२२२-२२४
४७	आदिवासी स्त्री : मिथक व वास्तव	डॉ. सिध्देश्वर नवलाखे	२२५-२२८
४८	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री	डॉ. तुकाराम रोंगटे	२२९-२३४
४९	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री जीवन	डॉ. विजय पाटील	२३५-२३७

आदिवासी लोकोत्सव आणि ऋतुचक्र एक अनुबंध

डॉ. पी. एन. विनायक

कला महाविद्यालय बानशेडा त.श.

ता. शहादा जि. नंदुरबार

भारतात प्राचीन काळापासून अनेक आदिवासी जमातींचे वास्तव्य आहे. अनेक राज्यांमध्ये जेव्हा त्या-खोऱ्यात, पर्वतीय भागात, खींगराळ भागात आदिवासी जमातींचे वस्तीस्थाने आढळतात. आदिवासी लोक प्राथमिक श्रेणीचे व्यवसाय करतात. यात स्थलांतरीत शेंदो, पशुपालन, फळे-कंदमुळे गोळा करणे, मद्य तयार करणे, तसेच जलाशयांच्या ठिकाणी मारोमारी करणे इत्यादी समावेश होता. आदिवासी लोक ज्या प्रदेशात राहिले काळापासून राहत आलेले आहेत. तो प्रदेश म्हणजे त्यांचा 'अधिवास' (habitat) होय. इ.स. १९५२ मध्ये विलिंग्गियेथे भरलेल्या आदिवासी परिषदेत जमात या शब्दाची व्याख्या खालील प्रमाणे केलेली आहे.

"एक समान भाषेचा वापर करणारा, एकाच मूळ पुर्वजापासून उत्पत्ती सांगणारा, विशिष्ट भूदर्यात वास्तव्य करणारा, संवसारीय दृष्ट्या मागासलेला, निरक्षर, तसेच रक्त संबंधावर आधारित सामाजिक व राजकीय रितीरिवाज प्रामाणिकपणे पाळणारा एकजिनसी गट म्हणजे आदिवासी जमात"

आदिवासी लोक निसर्गाला देवता मानणारे असून वृक्ष, दैवी, पशु, पक्षी, पृथ्वी, आकाश, वनस्पती, नदी इत्यादींची मनोभावे पुजा करतात. भारत हा विविध सण, उत्सव साजरा करणारा देश आहे. सण-उत्सव व बाबत असलेल्या श्रद्धा, अंधश्रद्धा, रुढी-परंपरा, चालीरिती-रिवाज त्यामुळे घडून आलेले बदल, त्यांनाच सांख्यिक धारणे, आर्थिक स्थितीचे अवलोकन इत्यादी गोष्टींचा उद्धार करणे म्हणजेच आदिवासी संस्कृतीचे जतन करण्यासारखे आहे. आदिवासी लोक निसर्गातील दृश्य, अदृश्य देवता स्वरूप मानून त्यांची मनोभावे पुजा करतात. भारतात विविध धर्मांचे लोक राहतात. उदा. हिंदू, मुस्लिम, शीख, ख्रिश्चन, बौद्ध, जैन, पारशी इत्यादी लोक आपापसातल्या रिती-रिवाजाप्रमाणे सण, उत्सव साजरे करतात. विविध सण, उत्सव यांच्या माध्यमातून सामाजिक एकोपा टिकून राहतो. त्यामुळे बंधुभाव, राष्ट्रीय एकता अबाधित राहून विविधतेत एकता सिद्ध व्हाते व एकछांढप्राय देश म्हणून भारताकडे आदराने पाहिले जाते.

उद्देश :-

- १) आदिवासींचे सण, उत्सव यांचे महत्व विशद करणे.
- २) विविध सण, उत्सवातून राष्ट्रीय एकतातंत मर घालणे.
- ३) सण, उत्सव व ऋतुचक्र यातील संबंध स्पष्ट करणे.

गृहितके :-

- १) प्राचीन काळापासून चालत आलेली सण, उत्सवांची परंपरेचे जतन करणे.
- २) मानव हा निसर्गाचा एक घटक असून निसर्गाचे आपला पौढगर्त आहे याची जाणीव निर्माण करणे.
- ३) ऋतुचक्र व सण, उत्सव यांच्या संबंधाचे विवेचन करणे.

संशोधन पध्दती :-

सदर शोधनिबंधासाठी ग्रंथालयातील संदर्भ संध्याचा (साधनांचा) उपयोग केलेला असून प्राथमिक व द्वितीय सामग्रीचा उपयोग केलेला आहे.

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
College Bansheda T.T.
Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bansheda T.T.
Tal. Shahada Dist. Nandurbar

अणुक्रमणिका

क्र. नं.	शोधनिबंधाचे शिर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
२४	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	प्रा. मंगला एस. चौधरी	१३०-१३३
२५	आदिवासी लोकपरंपरा	प्रा. संजय शांताराम पाटील	१३४-१३९
२६	कोकणा आदिवास : सण - उत्सव एक अभ्यास	प्रा. कल्पना वासुदेव पाटील	१४०-१४२
२७	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातींचे सण-उत्सव	अभ्यासक कौतिक एन. दांडगे डॉ. राजेंद्र धावे	१४३-१४५
२८	आदिवासी पावरा जमातीतील अंधश्रद्धा	डॉ. प्रकाश श्रीराम साळुंके	१४६-१४८
२९	आदिवासी विवाह	प्रा. कांतीलाल दाजभाऊ सोनवणे	१४९-१५२
३०	आदिवासी लोककलाविष्कार	प्रा. उज्वला पाटील	१५३-१५९
३१	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमातींचा कलाविष्कार नृत्यकला	डॉ. हिरालाल सोमा पाटील	१६०-१६२
३२	आदिवासी लोककलाविष्कार - आंधाचे दिडार	प्रा. विजय डी. झुंजारराव	१६३-१६५
३३	आदिवासी टोकर कोळी जमातीच्या देव देवता	प्राचार्य डॉ. शिवदास शिरसाठ	१६६-१७१
३४	होगन्यादेव उत्सवाचे स्वरूप	प्रा. सुनिल भावराव देसले	१७२-१७५
३५	आदिवासी लोकपरंपरा	प्रा. स्वप्नील प्रशांत गरुड	१७६-१८०
३६	आदिवासी गौडी दंडार	प्रा. नितीन जगदीश टेकाम	१८१-१८३
३७	आदिवासी संस्कृतीतील कुलचिन्हांचे महत्व	डॉ. रजनी लुंगसे	१८४-१८९
३८	आदिवासी कातकरी लोकांच्या परंपरा	डॉ. डी. ए. पाटील	१९०-१९२
३९	आदिवासी जमातींचे धर्माचरण	प्रा. छाया व्ही. ठिंगळे प्रा. सविता एम. जावळे	१९३-१९५
४०	कोकणातील आदिवासी ठाकर जीवन व परंपरा सद्यस्थिती	डॉ. भद्रु गंगाराम वाघ	१९६-१९९
४१	आदिवासी लोकोत्सव आणि ऋतूचक्र एक अनुबंध	डॉ. बी. एन. गिरासे	२००-२०३
४२	काटवान परिसरातील भिल्ल आदिवासींचे बदलते जीवन आणि संस्कृतीचे निराळेपण	डॉ. वाल्मीक श. आढावे	२०४-२०७
४३	खानदेशातील आदिवासींचे ग्राम दैवते	प्रा. रमाकांत चौधरी डॉ. अनिता जाधव	२०८-२११
४४	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री जीवन	अभ्यासक किर्ती राजाराम साबळे	२१२-२१४
४५	आदिवासी स्त्री जीवनावरील साहित्य	प्रा. शरद तुकाराम आंबेकर	२१५-२२१
४६	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री	अभ्यासक अंबिका अभिजीत विरकर	२२२-२२४
४७	आदिवासी स्त्री : मिथक व वास्तव	डॉ. सिध्देश्वर नवलाखे	२२५-२२८
४८	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री	डॉ. तुकाराम रोंगटे	२२९-२३४
४९	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री जीवन	डॉ. विजय पाटील	२३५-२३७

PRINCIPAL

Gram Vikas Sansitha's
Art's College Bamkheda T.T.

COORDINATOR IQAC

me time to time

Yuvraj Mali and
for bringing out

Dr. S. M. Wagh
Editor
rambhau Gholap
and Gotirambhau
commerce, Shivle.

INDEX

- **India's Relation with ASEAN** 11
Dr. Vilas Awari, Kopergaon
- **Analytical Study of Indo-Russian Relations- in Recent Context** 16
Prof. Dr. Ganesh Kinan Bhargade, Khamgaon,
Prof. Dr. Jagdeo Jaising Jadhav, Chikhali.
- **123 Agreement: A Case for India's Stable Nuclear Doctrine** 21
Mahd. Younes Bhat, GDC Doori, J&K State
- **Terrorism in South East Asia** 29
Dr. Jyoti Bidhan, Ahmadnagar
- **India's Nuclear Doctrine: The Role for Massive Retaliation** 37
Manisha Chaurasiya, New Delhi
- **India - Nepal Relations: Present and Future** 45
Prof. A. U. Chothe, Ahmadnagar
- **India Iran Relations** 51
Shubharaj P. Bawa, Parol, Mumbai
- **China's Ambitions in Indian Ocean Region: Threats & Options for India** 58
Asst. Prof. Vithal Dabiphale, Nanded
- **Human Security in Central Asia: Special Reference to India and Sri Lanka** 67
Dr. Mrs. Alka V. Deshmukh, Nagpur
- **Theoretical Aspects of the Concept of Regionalism and Sub-Regionalism** 73
Dr. Megha R. Devle, Kalyan
- **The Need for an Energy Policy in Central Asia** 85
Prof. Rutuja Deepak Dhumale, Andheri (W), Mumbai
- **India's Relations with Asean** 100
Miss. Sonita Ramdhan Gawai
- **India's Cultural Diplomacy in South East Asia** 104
Dr. B. H. Ganan, Tal. Shahada,
Mr. Shrinand Shabde Darnode, Tal. Shahada.

VII

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

Value Education in Higher Education: A Step towards Building a Peaceful Society.

Dr. B. N. Girase

GVS, Arts College, Bamkhede T.T., Tal. Shahada, Dist. Nandurbar, Maharashtra (India)

Prof. S.S. Duthade,

GVS, Arts College, Bamkhede T.T., Tal. Shahada, Dist. Nandurbar, Maharashtra (India)

Keywords: Internalization, violence, distrust, extortion, conflict zone, harmony, moral, and ethical etc.

Introduction:

Value education is the process by which people give moral values to others these are essential for well-being of self and others. It is the process that gives young people an initiation in to values, giving knowledge of the rules needed to function in this mode of relating to other people and to seek the development in the student a grasp of certain underlying principles, together with the ability to apply these rules intelligently, and to have the settled disposition to do so. Value education is rooted in Indian philosophy and culture and ingrained in every tradition of Indian tradition. Educational Institutions can play a significant role in the promotion of values. Values are generally long-term standards or principles that are used to judge the worth of an idea or action. They provide the criteria by which we decide whether something is good or bad, right or wrong. Along with Vedas and Upanishads our Constitution assures socialist, secular, democratic, justice, liberty, equality, fraternity, dignity of individual and the integrity of the nation. University education commission 1948-49 mentioned the various aspects of morality as: loyalty, courage, and discipline self sacrifice and spirituality. As C. S. Lewis very rightly said that "Education without values, as useful as it is, seems rather to make man amore clever devil" According to C.V. Good "Value education is the aggregate of all the processes by means of which a person develops abilities, attitude and other forms of behavior of the positive values in the society in which he live" According to T. Roosevelt, "To educate a man in mind and not in morals is to educate a menace to society." The Kothari Commission has very rightly observed "the expanding knowledge and growing power which is places at the disposal of modern society must, therefore, be combined with the strengthening

Abstract:

Education has little meaning without development, nurture and internalization of values. However it is found that never before in human history have there been so much violence, bigotry, distrust, disrespect and hatred as exist as present. As the world is transforming into global village, distances are vanishing day-by-day. All of us are neighbours but not 'neighbourly'. It means that we are just forgetting the very meaning and essence of 'neighbourly'. The world is in full of tension and turmoil. There cannot be any enhancement of the quality of life without peace all around. And peace can never coexist with greed, corruption, exploitation and extortion. Now, there are so many wars, fights, disputes and number of conflict zones is also increasing rapidly. What is needed to tackle with these burning problems is gigantic question. For ages, saints, philosophers, preachers, have pleaded for peace and harmony. They have played key role to maintain equity, equality and social justice. But due to the absence of 'concern and care' for others, the people are going away from moral, ethical and human values.

83	८४	धाळनेर येथील स्वालेधर शिवमंदिर प्र. सतीश नधुकर बोसरे	२६३
	८५	खानदेशातील कला आणि स्वापत्य - भोनगाव येथील हेमाडपंथीय मंदिर ड. पुनम देवेंद्र चौधरी	२६५
	८६	महाविद्यालयीन ग्रंथालयात माहिती साक्षरता : काळाची गरज डॉ. हेमकांत एम. चौधरी	२६८
	87	Empires Ruling Ancient Khandesh during period of 55A.D to 220A.D. Prof. Shreechand K. Chavan	273
	88	Linguistic Study of Ahirani Language in Dhule District : Reflection of History of Khandesh Dr. Sidhartha B. Sawant	275
	89	Sufism in Medieval Khandesh Nazir Pathan	278
	90	Worthy Seeing Tourist Places in North Maharashtra (Khandesh) Dr. B.N. Ganase, Prof. S.S. Durbade	281
	91	Socio-economic condition of Dhangar Community in Modern Khandesh Dhangar Jagatraso Uttam	286
	92	Khandesh: Important Part of North Maharashtra Prof. Dr. Gatti Ganpati Vishnu	288
	93	Sir James Outran Work In Khandesh Region Rajvirendrasing Rubji Gavit	291
	94	Forts : A Rich Heritage of Khandesh Mr. M.S. Nikumbhe	294
	95	Religious Philosophy of Saint and People of Khandesh Prof. H.D. Sawant	298
	96	Sports Psychology and Coaching Dr. Tejas R. Sharma	300
	97	Families In British India Societies - Sources from Christian Graveyard Jalgaon Dr. Prashant S. Deshmukh	304
	98	Dr. Vaibhav Sabnis - A Poet of Love and Life Prof. Shamkant K. Patil	308
	99	Geographical Study in Fort Special Reference Dhule District Mr. Rathod Subhash Sukhadev	311
	100	Impact of Internet and Digital media on Reading Habits Prof. Hingmala B. Mahi	313

PRINCIPAL

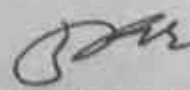

VOLUME - VIII, ISSUE - I - JANUARY - MARCH - 2019
AJANTA - ISSN 2277 - 5730 - IMPACT FACTOR - 5.5 (www.sjifactor.com)

CONTENTS OF ENGLISH PART - V

S. No.	Title & Author	Page No.
19	Gender Disparity in Literacy in Dhule District of Maharashtra State Ahire Ramesh C. Dr. Nile Kailas S. Dr. Patil Jaywantrao Gulabrao	126-132
20	A Geographical Analysis of Agricultural Land Use/ Land Cover Changes in Tribal Area in Nashik District Dr. Raut V. R. Dr. Shelar S. K.	133-138
21	An industrial Corridor in Nandurbar District: Present Scenario Dr. B. N. Girase	139-147
22	Statistical Analysis of Sex Ratio and Literacy of Various States in India Patil Dinesh Bhaidas Patil Tejas Dinesh	148-154
23	A Case Study of Co - Operative Spinning Mill in Malegaon City Shaziya Nausheen Jaleel Ahmed	155-160

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada Dist. Nandurbar

- 115 ऑनलाईन शिक्षण हे प्रचलीत शिक्षणाला वरदान 412
- प्रा. दत्त लक्ष्मण टाकोळे, प्रा. दिलीप विठ्ठल वाघ

हिंदी विभाग

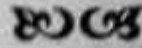
- 116 उच्च शिक्षा के सबलीकरण में हिन्दी और प्रादेशिक भाषाओं का योगदान 415
- प्राचार्य डॉ. सुभाष महाले
- 117 खिलाडीयों के निष्क्रियता से शारीरिक स्वस्थता के विभिन्न घटकों पर पडने वाले प्रभावों का अध्ययन 417
- प्रा. डॉ. भारत राजाराम चाळसे
- 118 भूमंडलीकरण के परिप्रेक्ष्य में पारिवारिक विघटन की कहानी : दीड 420
- प्रा. अजित चुनिलाल चव्हाण
- 119 उच्च शिक्षा के ध्येय एवं उद्देश्य (साहित्य के विशेष संदर्भ में) 424
- डॉ. संजय विक्रम ढोडरे
- 120 उच्च शिक्षा में लोक साहित्य अंतर्गत अनुसंधान की आवश्यकता 427
- प्रा. डॉ. लावणे विजय भास्कर
- ✓ 121 उच्च शिक्षा की वर्तमान स्थिती और गुणवत्ता सुधार हेतु आवश्यक सुझाव 430
- प्रा. नारायण अटकोरे, डॉ. अणु एस. इगतप
- 122 उच्चशिक्षा और नारी व्यक्तित्व - विकास की दशा एवं दिशा 432
- प्रा. श्रीमती अहिरराव शोभा उत्तमराव
- 123 उच्च शिक्षा की आवश्यकता, चुनौतियाँ और समाधान 436
- प्रा.डॉ. सुनिल पानपाटील
- 124 उच्च शिक्षा: ध्येय उद्दिष्ट तथा अपेक्षाएँ 439
- प्रा.डॉ.एस.एन.शर्मा

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada Dist. Nandurbar

XXIII

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

23-	संस्कृत वाङ्मय में मानवीय मूल्य	- डॉ. पल्लवी निगम	98
24-	महाविद्यालयों में पुस्तकालय स्वचालन एवं संसाधनों का डिजिटाइजेशन	- श्रीमती मीना श्रीवास्तव	101
25-	भारत में औद्योगिक हणता के कारण, परिणाम तथा उपचार के उपाय	- डॉ. ब्रजेश उपाध्याय, योगेश शुक्ला	104
26-	भारत में महिला हिंसा - एक अमूर्त अभिव्यंजना	- आरती विश्वकर्मा	108
27-	गांधी और दलित संवेदना	- डॉ. गीताबहन आर. चौवटीया	114
28-	वर्तमान भारत में महिला शिक्षा एवं उनकी स्थिति	- दीपिका राजपूत	117
29-	वर्तमान पेश्वीकरण के दौर में हिन्दी	- डॉ. एम. डी. पटेल	123
30-	बाल अधिकार की समीक्षा एवं वेद	- डॉ. मधुरबाला यादव	126
31-	सामाजिक विचार परिवर्तन का दस्तावेज - छप्पर	- प्रा. श्रीमंत जगन्नाथ गुंड	130
32-	कालिदास साहित्य में लोक कल्याण की भावना	- डॉ. प्रीति राठौर	135
33-	रामदरश मिश्र के कथा साहित्य में सामाजिक न्याय के लिए संघर्षरत पात्र, संदर्भ स्थितियों, उनकी श्वेतना और संवेदना	- डॉ. आर. वी. वाणिश्री	138
34-	कवक खरपतवारनाशी	- डॉ. जे. पी. शुक्ला	141
35-	आर्य समाज के प्रवर्तक स्वामी दयानन्द का वेद प्रचार में अवदान	- डॉ. इन्द्रदेव रामकुंवर सिंह	144
36-	वैश्विक शान्ति के लिए मूल्य शिक्षा की आवश्यकता	- डॉ. रवेन्द्र राजपूत	147
37-	वैदिक वाङ्मय में विश्व शान्ति	- डॉ. (श्रीमती): ममता गंगवार	151
38-	नैतिक शिक्षा के प्रति स्वामी विवेकानन्द जी के दृष्टिकोण	- डॉ. प्रविता त्रिपाठी, डॉ. मृदुललता मिश्रा	155
39-	भारतीय पत्रकारिता	- प्रो. एन. पी. वारैया	160
40-	भारतीय गाँवों के विकास में वित्तीय समावेशन की भूमिका	- डॉ. कल्पना सिंह, विवेक कुमार सिंह	162
42-	पद्मश्री गिरिराज किशोर के उपन्यासों में सामाजिक, राजनैतिक एवं सामन्तीय जीवन की विसंगतियों और अन्तर्विरोधों का अध्ययन	- डॉ. संदीप त्रिपाठी	166
43-	समकालीन हिन्दी नाटकों में प्रशासकीय भ्रष्टाचार	- डॉ. एन. टी. गामीत	170
44-	बाल अपराधियों की पारिवारिक पृष्ठभूमि का अध्ययन	- डॉ. आर. के. सिंह, डॉ. मंजू सिंह	174
45-	उपनिषद - रहस्य	- डॉ. ममता शर्मा	179
46-	रागमाला चित्रण	- डॉ. कल्पना गौड़	182
47-	काशीनाथ सिंह की कहानियों में संवेदना और शिल्प	- डॉ. रमेश जगन्नाथ	185
48-	कन्या भ्रूण हत्या के सामाजिक-आर्थिक कारण - एक अध्ययन	- डॉ. हेमलता सांगुड़ी	189
49-	शिक्षित विवाहित कार्यरत महिलाओं की स्थिति पर विभिन्न स्तरों का प्रभाव	- डॉ. मीना द्विवेदी	195
50-	कमलेश्वर की कहानी में नारी चेतना	- रागिनी श्रीवास्तव	200

CONTENTS

Languages and Literature	
1) Female Identity Redefined: A Study of Jane Austen's Fiction Prof. Dr. Manisha Chhotray.....	1
2) Bildungsroman: History and Development from Past to Present Prof. Tushar C. Patil.....	16
3) An Evaluative Study of English Textbooks of Undergraduate Courses in Andhra Pradesh Prof. P. Ekambarachary.....	23
4) Articulating Silence Through Writing : A Study of Mira in 'Binding Vine' Prof. Mrs. Y. S. Rajput.....	45
5) Comparative Literature: An Overview and Awareness Prof. Mr. Shivanand Sahadu Duthade.....	61
6) <i>Sunny Days: A Sunny Autobiography</i> Prof. Baliram Annanta Sawant.....	75
7) Ernest Hemingway's World : A Reflection of Humanism in Mechanic War Prof. A.T. Gavhale.....	79
8) Thematic Comparison of Vyankatesh Madgulkar's Sattantar and Dr. Pralhad Kulkarni's Darkness Conquers. Dr. Vaishali Kulkarni.....	89
9) Study of literature with reference to human rights Dr. Chandrakant Mandlik.....	93
10) जवाहरलाल नेहरू के कार्य में सामाजिक चेतना डॉ. रमेश जगताप.....	100

- निर्मला पुतल की कविताओं में आदिवासी जीवन २२
- प्रजा अ. तिवारी
- 'धूणी तपे तीर' में आदिवासी जीवन २३
- अनिल गोविंद चौधरी
- आदिवासी साहित्य में प्रकृति-विमर्श २३
- डॉ. जयश्री गावित
- समकालीन हिन्दी आदिवासी उपन्यासों की भाषा शैली २४
('जंगल के आसपास' और 'विजरे में पत्रा' के संदर्भ में)
- डॉ. ज्योति जगताप
- आदिवासी जीवन पर केंद्रित राकेश वत्स कृत उपन्यास २४
'जंगल के आसपास' : एक अनुशीलन
- डॉ. संजय ढोडो
- विस्थापित आदिवासी जनता की व्यथा ('पार' के विशेष संदर्भ में) २५
- प्रा.डॉ. अशोक शामराव मराठे
- आदिवासी : अर्थ, परिभाषा, व्याप्ति एवं स्वरूप २६
- प्रा.डॉ. कुबर गौतम भाईदास
- 'धार' उपन्यास में आदिवासियों का शोषण २६
- प्रा.डॉ. अरुणक सिकलगर
- आदिवासी, आदिवासी विमर्श और समकालीन हिन्दी उपन्यास २७
- प्रा.डॉ. महेंद्रकुमार ए. वाडे
- आदिवासी आँचल की बहुआयामी पीडा का उपन्यास 'डूब' २७
- प्रा.डॉ. प्रमोद गोकुळ पाटील
- सतपुडा के आदिवासी धील समाज २८
- प्रा.डॉ. अभयकुमार आर. खैरनार
- 'काला पादरी' - आदिवासी चेतना का प्रतिक २९
- डॉ. विठ्ठलसिंह ढाकरे
- आदिवासी जीवन पर केन्द्रित उपन्यास 'नीलोफर' कथ्य का वैविध्य २९
- प्रा. दिपक विश्वासराव पाटील
- आँचलिक एवं आदिवासी केन्द्रित उपन्यासों का साम्य और वैषम्य २९
- प्राचार्य डॉ. विनोद विश्वासराव पाटील
- समकालीन आदिवासी जीवन पर केन्द्रित हिंदी उपन्यासों में ३०
आदिवासी समाज की विशेषताएँ
- उध्दव पांडुरंग अहिरे
- आदिवासी समाज की विशेषताएँ ३०
- प्रा. मच्छिंद्र गुलाब ठाकरे
- 'पार' उपन्यास में चित्रित आदिवासी विमर्श ३१
- प्रा.के.डी. बागुल
- 'अल्मा कबूतरी' में वर्णित आदिवासी समाज ३१
- प्रा.डॉ. भारती बी. चळवी
- आदिवासी जीवन के मार्मिक प्रसंगों का उद्घाटन ३२
('मरे न माहुरे खाय' के विशेष संदर्भ में...)
- प्रा. स्वाति शेलार

अनुसूचिका

01.	Eisner's Connoisseurship Model of Inquiry
Prof. Banoo Bibhore Patil (Retd.)	05
02.	हिंदी भाषा का राष्ट्रीय महत्त्व
प्र. डॉ. जयशंकर शर्मा	08
03.	संगणक प्रारंभिक शिक्षाच्या प्रभावी संप्रेषणासाठी इयत्ता नववीसाठी पुरक
अध्ययन साहित्य विकसन व परिणामकारकतेचा अभ्यास
डॉ. सी. जयशंकर महामुंदन नेमाडे	10
04.	सोन्व्यातील गुंतवणुकीविषयी
प्र. इमेल अनिल सोनी, प्र. डॉ. पी. पी. छाजेड	16
05.	महात्मा गांधी यांचे विचार आणि स्त्री शिक्षण : एक अध्ययन
डॉ. ना. ना. सोडगे	20
06.	Role of Government in Promotion of Excellence in
Teacher Education
Prof. Dr. B. J. Mundhe	22
07.	आशय विश्लेषण - गुणात्मक संशोधनातील आधारसामग्री विश्लेषणाचे
एक तंत्र
प्र. डॉ. सी. शारदा प्रमोद सावकारडे	27
08.	सामाजिक प्रभावाचे तंत्र : अनुसारिता
प्र. डॉ. ड. शोभा महाक सोधरी	30
09.	Barriers of Learning
Dr. Sunil Parsharam Patil	33
10.	एकविसाव्या शतकातील शिक्षकांचे उत्तरदायित्व
प्र. डॉ. मदन निकुंज	37
11.	जलसाक्षरता काळाची गरज
प्र. गजानन सावकारडे	38
12.	ग्रंथोपचार : शिक्षकांची भूमिका
प्र. ज्योती सुर्वेगो	40
13.	युवकांची आक्रमक प्रवृत्ती व वैफल्यभावना यांतील सहसंबंधांचा अभ्यास
महाजन मयुरी अनिलकुमार	44
14.	शिक्षकांमधील मानवी हक्क अभिरूची आणि अध्यापन संबंध
श्रीमती खैरनार सोनीता मुजुंजराव	47

24. घुमंतू जाति की लोक - संस्कृति और भाषा का अनुशीलन	अनीता घोष	31
25. आन्ध्र प्रदेश की आदिवासी जनजाति "यानादी" की जीवन शैली	सुश्री सुनंदा देवी	32
26. भारत में विभिन्न घुमंतू जातियों के विविध परिदृश्य	रत्नराज तिवारी	33
27. बड़ार : एक घुमंतू जाति	प्रो. कृष्णात ईश्वरा खांडेकर	34
28. भारत की घुमंतू जातियाँ - एक सामान्य परिचय	सुश्री अंजली जोशी	34
29. अल्मा कबूतरी : घुमंतू जाति की व्यथा-कथा	डॉ. प्रियंका सिंह	35
30. भारतीय घुमंतू समुदायों के लोक विश्वास	डॉ. शशिकांत सोनवणे सावन	36
31. भारतीय समाज में गड्डी जनजाति की लोक संस्कृति का परिचय	शिवेन्द्र कुमार मौर्य	37
32. बंजारा जाति की नारी के श्रम संस्कार व लोकगीतों का अनुशीलन	प्रो. संतोष बी. तामखाने	39
	प्रो. डॉ. आर. एस. जगताप	
33. गाडियाँ लुहार जाति का यायावर जीवन एवं प्राकृतिक परिवेश	प्रो. के.डी. बागुल	40
34. घुमंतू जाति : पछड़हा लोहार	श्रीमती सारिकाबेन पाटील	41
35. पोतदार	डॉ. सुरेश माहेश्वरी	42
36. पारिधी जनजाति	डॉ. शैलजा माहेश्वरी	45

Handwritten signature or mark.

नागार्जुन के कथासाहित्य में लोक-संस्कृति

प्रा. नारायण अटकोरे

(एम.ए., एम.फिल., नेट) (अंड एम.ए. राष्ट्रीय महाविद्यालय, जलगांव)

ई-मेल : narayanatkore@yahoo.co.in

प्रा. डॉ. रमेश जगताप (चाणक्यी)

प्रास्ताविक :

नागार्जुन जनवादी कथाकार है। उनका समस्त कथा-साहित्य प्राणिकीय विचारधारा का संकेतक है। नागार्जुन, विराला और प्रेमचंद की परंपरा के साहित्यकार है। नागार्जुन का कथा-साहित्य हिंदी का अमूल्य निधि है। लोक-संस्कृति शब्द सामान्यतः लोक और संस्कृति दो शब्दों की संयोग से बना है। इसका अर्थ है लोक की संस्कृति। सामान्यतः हम देखते हैं कि व्यक्ति-व्यक्ति की, वंश-वंश की संस्कृति, जाती-जाती की संस्कृति, प्रदेश-प्रदेश की संस्कृति तथा देश-देश की संस्कृति अलग-अलग होती है। लोक-संस्कृति के उदाहरण लोकगीत, लोकनृत्य, लोककथाएँ आदि का महत्वपूर्ण स्थान है। ये ऐसे उदाहरण हैं जिसे एक पीढ़ी दूसरी पीढ़ी को हस्तांतरित करती है। प्रत्येक साहित्यकार अपनी कृतियों में पूजाकर्म के साथ-साथ अपने देश की संस्कृति, सभ्यता एवं इतिहास का भूरी-खाली प्रस्तुत करता है। साहित्यकार के माध्यम से हम देश के इतिहास, संस्कृति, सभ्यता, आचार-विचार, रहन-सहन परंपरा से परिचित होते हैं। नागार्जुन के कथा साहित्य में लोकगीत, लोकनृत्य एवं लोककथाओं का सांस्कृतिक दृष्टि से विशिष्ट महत्व एवं महत्त्व है। जिसे हम शोधपत्र के माध्यम से उजागर किया गया है।

अनुसंधान पद्धति :-

प्रस्तुत शोधपत्र में विश्लेषणात्मक अनुसंधान पद्धति, व्याख्यात्मक अनुसंधान पद्धति, वर्णनात्मक अनुसंधान पद्धति आदि पद्धतियों का सुविधा के अनुसार प्रयोग किया गया है।

शोधपत्र का उद्देश्य :-

1. नागार्जुन के कथा साहित्य में लोक-संस्कृति का चित्रण करना।
2. कथा-साहित्य में चित्रित लोकगीत, लोककथा, रीतिरिवाज तथा परंपराओं को स्पष्ट करना है।
3. ग्रामीण समाज में व्याप्त विविध त्योहार, विवाह, पूजापाठ, रीति, प्रथाओं का वर्णन करना है।
4. मिथिला जनपद की आंचलिक लोक-संस्कृति, लोकजीवन और आंचलिक परिवेश का चित्रण करना है।
5. नागार्जुन की भाषा-शैली को स्पष्ट करना है।

लोक-संस्कृति :-

नागार्जुन अपने कथासाहित्य में मिथिला अंचल के जन-जीवन उनकी संस्कृति, परिवेश, व्यवस्था, रहन-सहन, रीतिरिवाज, परंपराओं एवं मान्यताओं का चित्रण करते हैं। नागार्जुन के कथासाहित्य में लोक-संस्कृति अपनी विशिष्ट स्वभावों में व्यक्त हुई है। वे उस परिवेश में अपनी रचना-प्रस्तुत करते हैं इस परिवेश के लोक-संस्कृति को प्रस्तुत कर देते हैं। नागार्जुन का कथा साहित्य ग्रामीण जीवन को आधार बनाकर लिखा गया है। गाँवों में होने वाले राजनीतिक सामाजिक संघर्षों को वे उस परिवेश के लोक-जीवन के माध्यम से प्रस्तुत करते हैं।

नागार्जुन मिथिला अंचल के रहन-सहन, संस्कृति, परिवेश व खान-पान का वर्णन करते हुए उस परिवेश के लोक-संस्कृति का चित्रण करते हैं। 'दुखमोचन' उपन्यास में उस परिवेश के खान-पान का चित्रण मिलता है। "बाँसे की थालियों में भूने हुए चिचके और मछली के तले टुकड़े आवे तो दोनों ने नास्ता किया।"¹

'वस्त्र के बेटे' उपन्यास में मछुआरों के लोक-जीवन की झांकी प्रस्तुत करते हुए नागार्जुन उस परिवेश की लोक-संस्कृति प्रस्तुत करते हैं। "जाल बुनते हुए या धागा बाँटते हुए अर्धनग्न बूढ़े। हुक्का गुड़गुड़ाती या टिंकिया सुलगती बुढ़िया। कछारों में केकड़े या कल्लू खोजते हुए नंग-घडंग लडके। जलते चूल्हों पर काली घड़ियाँ करीब बैकर हन्दी-स्वल्प मिर्च पीसती हुई सयानी लट्ठिकायाँ, फटी-पैली धोलियाँ वाली।"²

इसी प्रकार 'नई पौध' के ग्रामीण परिवेश का चित्रण करते हुए उपन्यासकार लोक-जीवन का सजीव चित्र प्रस्तुत करते हैं। जैसे - "किसान मस्त होकर सबेरे शाम अपने अपने खेतों की परिक्रमा कर आते थे। जोधली जमीन में खेसाड़ी, घटर की बुझाई चल रही थी। ऊपर के खेतों में लोक-जो-चूना, मसूर-तीसी वगैर बो रहे थे।"³

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bankheda T.T.

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bankheda T.T.

नागार्जुन के कथासाहित्य में लोक-संस्कृति

प्रा. नारायण जटकोरे

(एम.ए., एम.फिल., नेट) (अंड एस.ए. बाहेली महाविद्यालय, जलगाव)

ई-मेल : narayanatkore@yahoo.co.in

प्रा. डॉ. रमेश जगताप (बायछेडे)

प्रास्ताविक :

नागार्जुन जनवादी कथाकार है। उनका समस्त कथा-साहित्य प्रगतिशील विचारधारा का संवाहक है। नागार्जुन, निराला और प्रेमचंद को परंपरा के साहित्यकार है। नागार्जुन का कथा-साहित्य हिंदी का अमूल निधि है। लोकसंस्कृति शब्द सामान्यतः लोक और संस्कृति दो शब्दों की संयोग से बना है। इसका अर्थ है लोक की संस्कृति। सामान्यतः हम देखते हैं कि व्यक्ति-व्यक्ति की, वंश-वंश की संस्कृति, जाती-जाती की संस्कृति, प्रदेश-प्रदेश की संस्कृति तथा देश-देश की संस्कृति अलग-अलग होती है। लोक संस्कृति के उपादान लोकगीत, लोकनृत्य, लोककथाएँ आदि का महत्वपूर्ण स्थान है। ये ऐसे उपादान हैं जिसे एक पीढ़ी दूसरी पीढ़ी को हस्तांतरित करती है। प्रत्येक साहित्यकार अपनी कृतियों में युगांकन के साथ-साथ अपने देश की संस्कृति, सभ्यता एवं इतिहास का मूल स्वरूप प्रस्तुत करता है। साहित्यकार के माध्यम से हम देश के इतिहास, संस्कृति, सभ्यता, आचार-विचार, रहन-सहन परंपरा से परिचित होते हैं। नागार्जुन के कथा साहित्य में लोकगीत, लोकनृत्य एवं लोककथाओं का सांस्कृतिक दृष्टि से विशिष्ट महत्व एवं पहचान है। जिसे इस शोधपत्र के माध्यम से उजागर किया गया है।

अनुसंधान पध्दति :-

प्रस्तुत शोधपत्र में विश्लेषणात्मक अनुसंधान पध्दति, व्याख्यात्मक अनुसंधान पध्दति, वर्णनात्मक अनुसंधान पध्दति आदि पध्दतियों का सुविधा के अनुसार प्रयोग किया गया है।

शोधपत्र का उद्देश :-

1. नागार्जुन के कथा साहित्य में लोक-संस्कृति का चित्रण करना।
2. कथा-साहित्य में चित्रित लोकगीत, लोककथा, रीतिरिवाज तथा परंपराओं को स्पष्ट करना है।
3. ग्रामीण समाज में व्याप्त विविध त्योहार, विवाह, पूजापाठ, रूढ़ि, प्रथाओं का वर्णन करना है।
4. मिथिला जनपद की आंचलिक लोक-संस्कृति, लोकजीवन और आंचलिक परिवेश का चित्रण करना है।
5. नागार्जुन को भाषा-शैली को स्पष्ट करना है।

लोक-संस्कृति :-

नागार्जुन अपने कथासाहित्य में मिथिला अंचल के जन-जीवन उनकी संस्कृति, परिवेश, वेषभूषा, रहन-सहन, रीतिरिवाज, परंपराओं एवं मान्यताओं का चित्रण करते हैं। नागार्जुन के कथासाहित्य में लोक-संस्कृति अपनी विभिन्न स्वरूपों में व्यक्त हुई है। वे उस परिवेश में अपनी रचना-प्रस्तुत करते हैं इस परिवेश के लोक-संस्कृति को प्रस्तुत कर देते हैं। नागार्जुन का कथा साहित्य ग्रामीण जीवन को आधार बनाकर लिखा गया है। गांवों में होने वाले राजनीतिक सामाजिक संघर्षों को वे उस परिवेश के लोक-जीवन के माध्यम से प्रस्तुत करते हैं।

नागार्जुन मिथिला अंचल के रहन-सहन, संस्कृति, परिवेश व खान-पान का वर्णन करते हुए उस परिवेश के लोक-संस्कृति का चित्रण करते हैं। 'दुखमोचन' उपन्यास में उस परिवेश के खान-पान का चित्रण मिलता है। "कांसे की बालियों में भुने हुए चिवड़े और मछली के तले टुकड़े आवे तो दोनों ने नाश्ता किया।"¹

'वरुण के बेटे' उपन्यास में मछुआरों के लोक जीवन की झांकी प्रस्तुत करते हुए नागार्जुन उसे परिवेश की लोक-संस्कृति प्रस्तुत करते हैं। "जाल बुनते हुए या धागा बांटते हुए अर्धनग्न बूड़े। हुक्का गुड़गुड़ाती या टिकिया सुलगाती बुढ़िया। कछारों में केकड़े या कछुए खोजते हुए नंग-धडंग लडके। जलते चूल्हों पर काली घड़ियां करीब बैठकर हल्दी-लाल मिर्च पीसती हुई सयानी लड़कियां, फटी-मैली धातियां वाली।"²

इसी प्रकार 'नई पीढ़' के ग्रामीण परिवेश का चित्रण करते हुए उपन्यासकार लोक-जीवन का सजीव चित्र प्रस्तुत करते हैं। जैसे - "किसान मस्त होकर सवरे शाम अपने अपने खेतों की परिक्रमा कर आते थे। नीचली जमीन में खेसाड़ी, मटर की बुआई चल रही थी। ऊपर के खेतों में लोक जौ-चना, मसूर-तीसी वगैर बो रहे थे।"³

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada Dist. Nandurbar

Index

Sr. No.	Author	Title	Pg. no.
०१	Prof. Tushar Madhukar Mali	A Comparative Study Of Psychological Counselling Needs Of Secondary School Students.	०१-०५
०२	डॉ. कांकाळी पुन्योत्तम पाटील	महिलींचे अधिकार आणि सुरक्षामन	०६-११
०३	प्रा. डॉ. रमेश धनराज जाधव	सातान्याच्या छत्रपतींच्या दरबारातील संक्रांत उत्सव : एक दृष्टीक्षेप	१२-१४
०४	प्रा. गजानन मुरलीधर खेकाडे प्रा. मुकेश मोतीलाल चावडा	वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या शांतता शिक्षणविषयक मतावलीचा अभ्यास	१५-१९
०५	Shaikh Farouk Ismail	Maulana Azad's Contributions As The First Education Minister	२०-२४
०६	प्रा. डॉ. विवेकानंद लक्ष्मण चव्हाण	मौर्य साम्राज्याची लष्करी व्यवस्था	२५-३०
०७	प्रा. जया यशवंत चाविस्कर	भारतातील पर्यावरण चळवळी व पर्यावरणाविषयी जाणोव जागृती	३१-३५
०८	प्राचार्य राजपूत भगवानसिंग भरतसिंग	शिरपुर तालुक्यातील माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या व्यवसाय समायोजन व व्यवसाय बांधिलकी यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास.	३६-४२
०९	प्रा. कैलास वसंतराव पाटील	विकासाचा परीसस्पर्श : मा. अमरिशभाई पटेल	४३-४६
१०	Dr. Vijay Adhar Patil	A Comparative Study of Leadership between male & female Volleyball players	४७-५३

Index

Sr. No.	Author	Title	Pg. no.
०१	Prof. Tushar Madhukar Mali	A Comparative Study Of Psychological Counselling Needs Of Secondary School Students.	०१-०५
०२	डॉ. कोकीळा पुरुषोत्तम पाटील	माहितीचा अधिकार आणि सुशासन	०६-११
०३	प्रा. डॉ. रमेश धनराज जाधव	सातान्याच्या छत्रपतीच्या दरबारातील संक्रांत उत्सव : एक दृष्टीक्षेप	१२-१४
०४	प्रा. गजानन मुरलीधर खेकाडे प्रा. मुकेश मोतीलाल चावडा	वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या शांतता शिक्षणविषयक मतावलीचा अभ्यास	१५-१९
०५	Shaikh Farouk Ismail	Maulana Azad's Contributions As The First Education Minister	२०-२४
०६	प्रा. डॉ. विवेकानंद लक्ष्मण चव्हाण	मौर्य साम्राज्याची लष्करी व्यवस्था	२५-३०
०७	प्रा. जया यशवंत बाविस्कर	भारतातील पर्यावरण चळवळी व पर्यावरणाविषयी जाणीव जागृती	३१-३५
०८	प्राचार्य राजपूत भगवानसिंग भरतसिंग	शिरपूर तालुक्यातील माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या व्यवसाय समायोजन व व्यवसाय बांधिलकी यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास.	३६-४२
०९	प्रा. कैलास वसंतराव पाटील	विकासाचा परीसस्पर्श : मा. अमरिशभाई पटेल	४३-४६
१०	Dr. Vijay Adhar Patil	A Comparative Study of Leadership between male & female Volleyball players	४७-५३

अणुकमणिका

अ.नं.	शोधनिबंधाचे शिर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
१	आदिवासी कला, साहित्य आणि संस्कृती	श्री. वाहरु सोनवणे	१-१२
२	गुजरात-महाराष्ट्र सिमाभागातील आदिवासी समाज आणि संस्कृती	डॉ. संजयकुमार करंदीकर	१३-२०
३	आदिवासी लोकसाहित्यातील लोकसंस्कृती	डॉ. संजय लोहकरे	२१-२६
४	दक्षिण राजस्थानमधील आदिवासी समुदायाची सांस्कृतिक परंपरा	डॉ. नरसिंह परदेशी	२७-३४
५	आदिवासी साहित्याचे स्वरूप	प्रा. पंकज रघुनाथ देवरे डॉ. सी. आशालता महाजन	३५-३८
६	भारतातील आदिवासी समाज संकल्पना व वैशिष्ट्ये एक अभ्यास	प्रा. यशवंत चेमा गावीत डॉ. संजय पाटील	३९-४२
७	भारतीय आदिवासी : सद्यस्थिती आणि साहित्य	डॉ. अविनाश मेभ्राम	४३-४७
८	आदिवासी समाजातील कलात्मकता	प्रा. राजविराटसिंग रुपजी गावीत डॉ. मधुकर पाटील	४८-५०
९	सातपुड्यातील आदिवासी लोकसंस्कृती	प्रा. राजेंद्र बी. निकुंभे	५१-५६
१०	आदिवासीच्या धर्म संकल्पना व स्वरूप	अभ्यासक भिमसिंग शिंगा वळवी डॉ. सुरेंद्र अ. मोरे	५७-६१
११	पदव्युत्तर पातळीवरील लोकसाहित्य अभ्यासक्रम पुनर्रचनेच्या काही दिशा	डॉ. फुला बागुल	६२-६५
१२	आदिवासी लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	प्रा. प्रेमसिंग मानसिंग गिरासे	६६-६७
१३	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती	डॉ. कोडीकर सी. पाटील	६८-७३
१४	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. आनंदा बाबुराव सोनवणे	७४-७७
१५	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	प्रा. ममता काशिनाथ भारडे	७८-८७
१६	आदिवासी लोकगीतांचे संकलन व वर्गीकरण	डॉ. विशाल लिंगायत	८८-९४
१७	आदिवासी लोकगीतातील आशय सौंदर्य	डॉ. रामनाथ गंगाधर वाढे	९५-९८
१८	आदिवासी सण-उत्सवातील स्त्री लोकगीत	डॉ. आलका काशिराम हिवाळे	९९-१०४
१९	आदिवासी लोकगीतातील स्त्री जीवनाचे विविध आयाम	डॉ. रामलिला सुदामराव पवार	१०५-११०
२०	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्याविष्कार	डॉ. जितेंद्र शामसिंग गिरासे	१११-११५
२१	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. रविंद्र पोपटराव ठाकरे	११६-१२०
२२	पश्चिम खानदेशातील आदिवासी लोकगीते आणि चरित्र वाङ्. मय यांचा आनुबंध एक शोध	अभ्यासक विलास जयंत गावीत	१२१-१२५
२३	खानदेशी आदिवासी लोकगीतांच्या लोकगीतातील सौंदर्य	अभ्यासक मनोज त्र्यंबक शेवाळे	१२६-१२९

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurban

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda

अणुकमणिका

अ.नं.	शोधनिबंधाचे शिर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
१	आदिवासी कला, साहित्य आणि संस्कृती	श्री. वाहरु सोनवणे	१-१२
२	गुजरात-महाराष्ट्र सिमाभागातील आदिवासी समाज आणि संस्कृती	डॉ. संजयकुमार करंदीकर	१३-२०
३	आदिवासी लोकसाहित्यातील लोकसंस्कृती	डॉ. संजय लोहकरे	२१-२६
४	दक्षिण राजस्थानमधील आदिवासी समुदायाची सांस्कृतिक परंपरा	डॉ. नरसिंह परदेशी	२७-३४
५	आदिवासी साहित्याचे स्वरूप	प्रा. पंकज रघुनाथ देवरे डॉ. सौ. आशालता महाजन	३५-३८
६	भारतातील आदिवासी समाज संकल्पना व वैशिष्ट्ये एक अभ्यास	प्रा. यशवंत चेमा गावीत डॉ. संजय पाटील	३९-४२
७	भारतीय आदिवासी : सद्यस्थिती आणि साहित्य	डॉ. अविनाश भोश्राम	४३-४७
८	आदिवासी समाजातील कलात्मकता	प्रा. राजविरेंद्रसिंग रुपजी गावीत डॉ. मधुकर पाटील	४८-५०
९	सातपुड्यातील आदिवासी लोकसंस्कृती	प्रा. राजेंद्र बी. निकुंभे	५१-५६
१०	आदिवासींच्या धर्म संकल्पना व स्वरूप	अभ्यासक भिमसिंग सिंगा वळी डॉ. सुरेंद्र अ. मोरे	५७-६१
११	पटव्युत्तर पातळीवरील लोकसाहित्य अभ्यासक्रम पुनर्रचनेच्या काही दिशा	डॉ. फुला बागुल	६२-६५
१२	आदिवासी लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	प्रा. प्रेमसिंग मानसिंग गिरासे	६६-६७
१३	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती	डॉ. कोटीका बी. पाटील	६८-७३
१४	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. आनंदा बाबुराव सोनवणे	७४-७७
१५	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	प्रा. ममता काशिनाथ भारधे	७८-८७
१६	आदिवासी लोकगीतांचे संकलन व वर्गीकरण	डॉ. विशाल लिंगायत	८८-९४
१७	आदिवासी लोकगीतातील आशय सौंदर्य	डॉ. रामनाथ गंगाधर वाढे	९५-९८
१८	आदिवासी सण-उत्सवातील स्त्री लोकगीत	डॉ. आलका काशिराम हिवाळे	९९-१०४
१९	आदिवासी लोकगीतातील स्त्री जीवनाचे विविध आयाम	डॉ. रामलिला सुदामराव पवार	१०५-११०
२०	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्याविष्कार	डॉ. जितेंद्र शामसिंग गिरासे	१११-११५
२१	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. रविंद्र पोपटराव ठाकरे	११६-१२०
२२	पश्चिम खानदेशातील आदिवासी लोकगीते आणि चरित्र वाङ्मय यांचा अनुबंध एक शोध	अभ्यासक विलास जयंत गावीत	१२१-१२५
२३	खानदेशी आदिवासी लोकगीतांच्या लोकगीतातील सौंदर्य	अभ्यासक मनोज त्र्यंबक शेवाळे	१२६-१२९

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College

PRINCIPAL

१५. मानवी हक्क आणि महिला सबलीकरण ०७०
 -प्रा. हारपुडे सुरेखा (ग्रंथपाल)
 -डॉ. काळभोर स्वाती (प्राध्यापक)
१६. भारतीय राज्यघटनेतील मानव अधिकार व संरक्षण ०७४
 -डॉ. सत्यपाल हरि कांबळे
 -प्रा. अतुल पद्ममाकर खोसे
१७. मानव अधिकारापुढील आव्हाने ०७७
 -खरात ज्ञानेश्वर विश्राम
१८. मानवाधिकार आणि भारतीय संविधानात
 स्त्रियांची बाजू ०८१
 -प्रा. डॉ. धैर्यवर्धन ह. पुंडकर
 -प्रा. डॉ. दिलीपह. सूर्यवंशी
१९. स्त्रियांचे वैचारीक सक्षमीकरण व स्त्री मुक्ती ०८५
 -प्रा. डॉ. कल्याण मोरे
२०. मानवी हक्क आणि महिला ०९०
 -प्रा. डॉ. के. पी. पाटील
२१. मानवाधिक व स्त्री शिक्षण ०९५
 -प्रा. डॉ. बी. एन. कावळे
२२. महाराष्ट्राच्या राजकारणातील महिलांचा सहभाग १००
 -प्रा. माधव केरबा वाघमारे
 -प्राचार्य डॉ. पंजाब चव्हाण
२३. मानवी हक्क आणि महिला १०४
 -डॉ. सुरेश बी. ढाके
 -राजरत्न भिमराव पोहेकर
२४. भारतीय संविधान और मानवाधिकार १०८
 -प्रा. निलेश शोरे
२५. मानव अधिकार, महिला विकास आणि समस्या १११
 -प्रा. डॉ. बी. एन. गिरासे
२६. मानवी हक्क आणि स्त्रिवादी चळवळ ११५
 -प्रा. संजय सांभाळकर
२७. मानवी हक्क आणि महिला ११८
 -प्रा. रमेश टिकाराम बागडे
२८. मुलतत्त्ववादाच्या चौकटीत महिला अधिकारांची मिमांसा ... १२१
 -सुनिल दामोदर भारोडकर

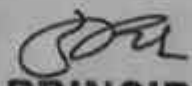
१५. मानवी हक्क आणि महिला सबलीकरण ०७०
 -प्रा. हारपुडे सुरेखा (ग्रंथपाल)
 -डॉ. काळभोर स्वाती (प्राध्यापक)
१६. भारतीय राज्यघटनेतील मानव अधिकार व संरक्षण ०७४
 -डॉ. सत्यपाल हरि कांबळे
 -प्रा.अतुल पद्यमाकर खोसे
१७. मानव अधिकारापुढील आव्हाने ०७७
 -खरात ज्ञानेश्वर विश्राम
१८. मानवाधिकार आणि भारतीय संविधानात
 स्त्रियांची बाजू ०८१
 -प्रा. डॉ. धैर्यवर्धन ह. पुंडकर
 -प्रा. डॉ. दिलीपह. सूर्यवंशी
१९. स्त्रियांचे वैचारीक सक्षमीकरण व स्त्री मुक्ती ०८५
 -प्रा.डॉ.कल्याण मोरे
२०. मानवी हक्क आणि महिला ०९०
 -प्रा. डॉ. के.पी.पाटील
२१. मानवाधिक व स्त्री शिक्षण ०९५
 -प्रा.डॉ.बी.एन.कावळे
२२. महाराष्ट्राच्या राजकारणातील महिलांचा सहभाग १००
 -प्रा. माधव केरबा वाघमारे
 -प्राचार्य डॉ. पंजाब चव्हाण
२३. मानवी हक्क आणि महिला १०४
 -डॉ.सुरेश बी.ढाके
 -राजरत्न भिमराव पोहेकर
२४. भारतीय संविधान और मानवाधिकार १०८
 -प्रा.निलेश शेंरे
२५. मानव अधिकार, महिला विकास आणि समस्या १११
 -प्रा. डॉ. बी. एन. गिरासे
२६. मानवी हक्क आणि स्त्रियांची चळवळ ११५
 -प्रा. संजय सांभाळकर
२७. मानवी हक्क आणि महिला ११८
 -प्रा. रमेश टिकाराम बागडे
२८. मुलतत्त्ववादाच्या चौकटीत महिला अधिकारांची मिमांसा... १२१
 -सुनिल दामोदर भारोडकर

मानव हक्कांच्या माध्यमातून महिला सबलीकरणातील आव्हाने... | ११

15	डॉ. सुलोचना अ. पाटील	इतिहास लेखनातील नवा प्रवाह सवाल्टन	60-62
16	प्रा. डॉ. दत्ता परदेशी	महात्मा ज्योतीराव फुले यांचे कार्य व अंधश्रद्धा निर्मूलन याबाबत डॉ. नरेंद्र दाभोळकरांचे विचार	63-65
17	प्रा. भावीत चाय. सी.	इतिहास संशोधनातील वस्तुनिष्ठता - एक दृष्टीक्षेप	66-67
18	अनिलकुमार जगन्नाथ लोहार प्रा. डॉ. रवींद्र भारकरराव चिंचोलकर	दीनमित्रकार मुकुंदराव पाटील यांचे पत्रकारितेतील योगदान	68-71
19	सचिन द्विवेदी	उदीयमान रूप में अनुसंधान प्रक्रिया	72-73
20	प्रा. भाई दनु. लक्ष्मण	प्रस्तावना: माहेला संकलनाचे एक साधन	74-77
21	श्री कलास संतोष चौधरी	उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठातील शिक्षणशास्त्र विद्याशाखेतील पौर्ण्य डॉ. प्राण संशाधनाचा क्षेत्रानुसार शाध घेऊन संशाधनातील वंचित क्षेत्रांची ओळख - एक अभ्यास	78-80
22	प्रा. दिलीप झगा चौधरी	प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षकांच्या दृष्टिकोनातून संशाधनातील नाविन्यपूर्ण विषय क्षेत्रांचा अभ्यास	81-85
23	प्रा. सो.दीपा अनिल पाटील	अभ्यासक्रमांनिमित्तोची तत्त्व आणि उदयान्मुख अभ्यासक्रम	86-88

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
College Bamkheda T.T.
Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

Index

011-012	महिला सवलतीकरणान स्वयं-सहायता वचन पटांचे योगदान - डॉ. पंकज साहेबराव अलिगे, पुणे	041-042	खानदेशातील महिला मुजलमावादी चळवळ - एक दृष्टीकोन - प्र. डॉ. रमेश धनायक नाशिक, गिरगु
013-014	भारतीय संसदेतील महिला आरक्षण धोरण - श्री. भुषण प्रदीप अजिमाव, नांदे	043-044	मानवीदृष्टी, महिला सवलतीकरण आणि आदिवासी स्त्रिया - डॉ. मुजल्ला एम. जाधव, निवडगु
015-016	गिरगु महाराष्ट्रातील सौकी करणाऱ्या आणि प्रकाम करणाऱ्या महिलांचे सामाजिक आरण : एक अभ्यास - मिलींद भावनाबाब बन्तुगे, गिरगु	045-049	आदिवासींच्या समाजातील कुटुंबसंघर्षात गिरगुचे महत्त्व - प्र. डॉ. संजय डी. खोन्त, सांगली संघ - प्र. संजय तुळशीराम खोन्त, सांगली संघ
017-020	ब्राह्मणेतर चळवळ व स्त्रोक्षण - प्र. कमलेश बेडेगे, लवोटा - प्र. एच. एम. शेख, लवोटा	050-052	गिरगुच्या खानदेशातील महिलांच्या शैक्षणिक सवलतीकरणाना कुटुंब संघर्षाच्या कारणांचा ऐतिहासिक अभ्यास - प्र. योगेश जगदाश खोन्त, लवोटा - डॉ. मधुका ली. पाटील, खान
021-023	महिलांचे समाजीकरण करणाऱ्या महिलांच्या योगदान - प्र. भाग्ये नानाजी टण, अक्कलकुवा	053-054	जालतीकीकरणान महिला सवलतीकरणाने महत्त्व - प्र. कुलदीप अमनत पाटीलकर, खान
025-024	लक्ष्मीबाई टिळक यांचे आत्मचरित्र (स्मृतिचित्रे) - कु. भाग्ये संगीता विजय, खान	055-059	आधुनिक भारतातील महिला सवलतीकरण - प्र. ए. बी. महाजन, गवागु
025-029	महाविद्यालयीन शिक्षणादून महिलांच्या सवलतीकरणाना मुल्य अभ्यास - प्र. आर.टी. चौधरी, खान - प्र. कु. अना आनंत तुळशी, खान	057-059	महिला सवलतीकरणान शिक्षणाची भूमिका - श्री. एम. बी. महाजन, गवागु
030-032	महिला सवलतीकरणान शिक्षणाची भूमिका - डॉ. मधुका पाटील, खान - प्र. साकार चौधरी, गिरगु	060-062	मि मुजल्ला एक आश्वासन ! - प्र. अमित एम. महाले, गवागु - प्र. डॉ. शिवाजी बी. पाटील, महाले
032-033	महिला सवलतीकरण - शिक्षणाची भूमिका - प्र. मिलिंदकुमार गिवाडी देगे, अमनट	062-064	सामाजीक दृष्टी व महिला सवलतीकरण - प्र. अविनाश नारायण महाले, लवोटा
034-036	शि. म. खाडकेकरांच्या सत्री स्त्री कांदवीतील स्मिता या सत्रीची व्यक्तिरेखा - शिवाजी विठ्ठल देगे, नांदे	064-069	सत्री मुजल्ला : एक मुल्योक्षण - प्र. डॉ. यशुदेव बी. महाले, खान
038-039	सधत-काठानुसार अक्कलकुवा दुर्गम तानुकातील लिंग-गुणानाचा संश्लानिद्वय मुल्य अभ्यास - श्री. विनायक राहुंग देगे, खान - प्र. डॉ. बी. एम. पाटील, खान	067-070	मुल्योक्षणाना समाजादून महिलांचे आर्थिक सवलतीकरण - प्र. शैमली मे. अना विजयकुमार, लवोटा
040-042	संयुक्त तानुकातील महिला वचनपट चळवळीद्वय महिला सवलतीकरण - प्र. मधुका आर्याण देगे, संयुक्त	071-072	महिला सवलतीकरणान शिक्षणाची भूमिका - डॉ. राजशेखर विनायक नेकर, गवागु
043-044	खानदेशातील महिलांचे ऐतिहासिक योगदान - प्र. एम.एम. धनायक, सांगली	073-074	सत्री समाजीकरण - शिक्षणाच्या ताकताद्वयतील महत्त्व - प्र. बी. अम. पाटीली, गिरगु
045-049	खानदेशातील आदिवासी महिला आणि प्रकाम विकासानाचे परिणाम - प्र. लक्ष्मीबाई सत्री सत्री, पुणे	075-079	प्र. अमित खोन्त यांच्या सवलतीकरणानातील एक किर्त - प्र. मिलींद कुटुंब संघ, खान
049-050	महिला सवलतीकरण व पटोय लवोटा - एक अभ्यास - प्र. लवोटा सत्री सत्री	082-083	महिलांच्या सवलतीकरणान शिक्षणाची भूमिका - प्र. बी.एम. पाटील, सांग

Austen's Fiction1
 from Past to Present16
 of Undergraduate23
 Study of Mira in45
 Awareness61
75
 Humanism in79
 alker's Sattantar and89
 ights93
100

Economics

- 11) महाराष्ट्रातील कृषी क्षेत्राची सद्यःस्थिती : एक आढावा
 योगेश झुलाल धामरे.....106

History

- 12) "भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील देशी वृत्तपत्रे व राजद्रोह - एक अभ्यास"
 प्रा. वाय. सो. गावीत.....114

Geography

- 13) Biodiversity:Importance, Causes and Conservation
 Dr. B.N.Girase.....119

Miscellaneous

- 14) Value Education
 Prof. Smt.Kuwar V. R.133

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha's
 Art's College Bamkheda T.T.
 Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

अणुकमणिका

अ.नं.	शोधनिबंधाचे शिर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
१	आदिवासी कला, साहित्य आणि संस्कृती	श्री. वाहरु सोनवणे	१-१२
२	गुजरात-महाराष्ट्र सिमाभागातील आदिवासी समाज आणि संस्कृती	डॉ. संजयकुमार करंदीकर	१३-२०
३	आदिवासी लोकसाहित्यातील लोकसंस्कृती	डॉ. संजय लोहकरे	२१-२६
४	दक्षिण राजस्थानमधील आदिवासी समुदायाची सांस्कृतिक परंपरा	डॉ. नरसिंह परदेशी	२७-३४
५	आदिवासी साहित्याचे स्वरूप	प्रा. पंकज रघुनाथ देवरे डॉ. सौ. आशालता महाजन	३५-३८
६	भारतातील आदिवासी समाज संकल्पना व वैशिष्ट्ये एक अभ्यास	प्रा. यशवंत चेमा गावीत डॉ. संजय पाटील	३९-४२
७	भारतीय आदिवासी : सद्यस्थिती आणि साहित्य	डॉ. अविनाश मेश्राम	४३-४७
८	आदिवासी समाजातील कलात्मकता	प्रा. राजविरेंद्रसिंग रुपजी गावीत डॉ. मधुकर पाटील	४८-५०
९	सातपुड्यातील आदिवासी लोकसंस्कृती	प्रा. राजेंद्र बी. निकुंभे	५१-५६
१०	आदिवासींच्या धर्म संकल्पना व स्वरूप	अभ्यासक भिमसिंग झिंगा वळवी डॉ. सुरेंद्र अ. मोरे	५७-६१
११	पदव्युत्तर पातळीवरील लोकसाहित्य अभ्यासक्रम पुर्नरचनेच्या काही दिशा	डॉ. फुला बागुल	६२-६५
१२	आदिवासी लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	प्रा. प्रेमसिंग मानसिंग गिरासे	६६-६७
१३	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती	डॉ. कोकीळा पी. पाटील	६८-७३
१४	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. आनंदा बाबुराव सोनवणे	७४-७७
१५	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	प्रा. ममता काशिनाथ भारुडे	७८-८७
१६	आदिवासी लोकगीतांचे संकलन व वर्गीकरण	डॉ. विशाल लिंगायत	८८-९४
१७	आदिवासी लोकगीतातील आशय सौंदर्य	डॉ. रामनाथ गंगाधर वाढे	९५-९८
१८	आदिवासी सण-उत्सवातील स्त्री लोकगीत	डॉ. आलका काशिराम हिवाळे	९९-१०४
१९	आदिवासी लोकगीतातील स्त्री जीवनाचे विविध आयाम	डॉ. रामलिला सुदामराव पवार	१०५-११०
२०	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्याविष्कार	डॉ. जितेंद्र शामसिंग गिरासे	१११-११५
२१	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. रविंद्र पोपटराव ठाकरे	११६-१२०
२२	पश्चिम खानदेशातील आदिवासी लोकगीते आणि चरित्र वाहू मय यांचा आनुबंध एक शोध	अभ्यासक विलास जयंत गावीत	१२१-१२५
२३	खानदेशी आदिवासी कोकणी जमातीच्या लोकगीतातील सौंदर्य	अभ्यासक सरोज त्र्यंबक शेवाळे	१२६-१२९

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda
Tal. Shahada, Dist. Nandur

अणुक्रमणिका

अ.नं.	शोधनिबंधाचे शिर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
१	आदिवासी कला, साहित्य आणि संस्कृती	श्री. वाहरु सोनवणे	१-१२
२	गुजरात-महाराष्ट्र सिमाभागातील आदिवासी समाज आणि संस्कृती	डॉ. संजयकुमार करंदीकर	१३-२०
३	आदिवासी लोकसाहित्यातील लोकसंस्कृती	डॉ. संजय लोहकरे	२१-२६
४	दक्षिण राजस्थानमधील आदिवासी समुदायाची सांस्कृतिक परंपरा	डॉ. नरसिंह परदेशी	२७-३४
५	आदिवासी साहित्याचे स्वरूप	प्रा. पंकज रघुनाथ देवरे डॉ. सौ. आशालता महाजन	३५-३८
६	भारतातील आदिवासी समाज संकल्पना व वैशिष्ट्ये एक अभ्यास	प्रा. यशवंत चेमा गावीत डॉ. संजय पाटील	३९-४२
७	भारतीय आदिवासी : सद्यस्थिती आणि साहित्य	डॉ. अविनाश मेश्राम	४३-४७
८	आदिवासी समाजातील कलात्मकता	प्रा. राजविरेंद्रसिंग रुपजी गावीत डॉ. मधुकर पाटील	४८-५०
९	सातपुड्यातील आदिवासी लोकसंस्कृती	प्रा. राजेंद्र बी. निकुंभे	५१-५६
१०	आदिवासीच्या धर्म संकल्पना व स्वरूप	अभ्यासक भिमसिंग झिंगा वळवी डॉ. सुरेंद्र अ. मोरे	५७-६१
११	पदव्युत्तर पातळीवरील लोकसाहित्य अभ्यासक्रम पुनर्रचनेच्या काही दिशा	डॉ. फुला वागुल	६२-६५
१२	आदिवासी लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	प्रा. प्रेमसिंग मानसिंग गिरासे	६६-६७
१३	महाराष्ट्रातील आदिवासी जमाती	डॉ. कोकीळा पी. पाटील	६८-७३
१४	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. आनंदा बाबुराव सोनवणे	७४-७७
१५	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	प्रा. ममता काशिनाथ भारुडे	७८-८७
१६	आदिवासी लोकगीतांचे संकलन व वर्गीकरण	डॉ. विशाल लिंगायत	८८-९४
१७	आदिवासी लोकगीतातील आशय सौंदर्य	डॉ. रामनाथ गंगाधर वाढे	९५-९८
१८	आदिवासी सण-उत्सवातील स्त्री लोकगीत	डॉ. आलका काशिराम हिवाळे	९९-१०४
१९	आदिवासी लोकगीतातील स्त्री जीवनाचे विविध आयाम	डॉ. रामलिला सुदामराव पवार	१०५-११०
२०	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्याविष्कार	डॉ. जितेंद्र शामसिंग गिरासे	१११-११५
२१	आदिवासी लोकगीतातील सौंदर्य	डॉ. रविंद्र पोपटराव ठाकरे	११६-१२०
२२	पश्चिम खानदेशातील आदिवासी लोकगीते आणि चरित्र वाङ्मय यांचा आनुबंध एक शोध	अभ्यासक विलास जयंत गावीत	१२१-१२५
२३	खानदेशी आदिवासी लोकगीतांच्या सौंदर्य	अभ्यासक मनोज त्र्यंबक शेवाळे	१२६-१२९

PRINCIPAL

Gram Vikas S.
Art's College Ban
Tal. Shahada, Dist

अनुक्रमणिका

अनु क्र.	नाव	ग्रोध निबंधाचे शिर्षक	पृष्ठ क्र.
१	प्रा. सौ. कविता सु. पाटील	ब्रिटिश सत्ताकाळातील घटनात्मक विकास	७
२	प्रा. डॉ. मनिषा जगदाळे	ब्रिटिशांचे भारतातील शैक्षणिक धोरण - एक अभ्यास	१२
३	डॉ. उत्तम पठारे	ब्रिटिश राजवट आणि तिचे भारतावरील परिणाम	१५
४	डॉ. संतोष कदम	ब्रिटिश काळातील सातारा शहराचा झालेला शैक्षणिक विकास	२३
५	डॉ. रघुनाथ चौधरी	ब्रिटिश सरकारने खानदेशातील शेती विकासासाठी केलेले प्रयत्न	२७
६	डॉ. संजय वेंदे	ब्रिटिश राजवट आणि भारतीय समाज	३१
७	प्रा. मुरलीधर गायकवाड	भारतातील ब्रिटिश कालीन दारिद्र्याची समस्या	३४
८	डॉ. एस. एल. म्हात्रे	कापड उद्योग आणि महाराष्ट्रातील आर्थिक विकास	३८
९	प्रा. अनिल निकम	इंग्रजांचे वृत्तपत्रासंबंधीचे धोरण	४१
१०	प्रा. शांता गडगे	ब्रिटिश प्रशासन व आर्थिक राष्ट्रवादाचा उदय	४३
११	प्रा. नवनाथ वाजगे	ब्रिटिश राजवटीतील अहमदनगर व श्रीगोंदा येथील जलव्यवस्थापन	४६
१२	डॉ. रघुराज कुरुमकर	ब्रिटिशांचे भारतातील आर्थिक - सामाजिक व सांस्कृतिक धोरण	४९
१३	डॉ. विष्णू पडवाल	भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात महिलांचा सहभाग	५३
१४	डॉ. प्रशांत देशमुख	हेदराबाद संस्थान : निजाम आणि ब्रिटिशांचे संबंध	५६
१५	श्री. पोपट गायकवाड	ब्रिटिशांचे धोरण व आदिवासी समाज	६१
१६	प्रा. डी. आर. कोळी	ब्रिटिश धोरणांचा भारतावरील आर्थिक प्रभाव	६४
१७	सौ. सुनिता स. पाटील	ब्रिटिश राज्य व भारतीय शिक्षण	७२
१८	डॉ. बाळकृष्ण पाटील	ब्रिटिशकालीन भारतीय शिक्षण व्यवस्था	७५
१९	डॉ. संजय गवळी	ब्रिटिशकालीन महाराष्ट्रातील अंधश्रध्दा व प्रबोधन	७८
२०	डॉ. मंदा मोरे - धोरात	इंग्रज राजवटीतील भारतातील शिक्षण पध्दती : एक चिकित्सक अभ्यास	८२
२१	डॉ. नानाजी भामरे	ब्रिटिश सत्तेचे भारतातील आर्थिक धोरण	८६
२२	डॉ. पो. एस. सोनवणे	ब्रिटिश कायदे आणि भारतीय शिक्षण	८९
✓ २३	प्रा. यशवंत गावित	भारतातील इंग्रजी शिक्षणाचा प्रारंभ - एक दृष्टिक्षेप	९९
२४	प्रा. सुनिल पाटील	ब्रिटिश आमदानीत भारतीय वृत्तपत्रांची भूमिका : विशेष संदर्भ लो. टिळक आणि केसरी	१०२
२५	डॉ. विवेकानंद चव्हाण	प्रबोधन काळातील मराठी वृत्तपत्रे व ब्रिटिश शासन	१०५
२६	प्रा. बी. आय. परदेशी	ब्रिटिशकालीन भारतीय कृषि क्षेत्रातील परिवर्तन	१०९
२७	डॉ. सुजाता गावयकवाड	ब्रिटिश कायद्यांचा, व्यवस्थेचा भारतातील विविध क्षेत्रावरील प्रभाव	११४
२८	डॉ. सर्जराव गोल्डे	ब्रिटिश कालीन शेती व भारतीय अर्थव्यवस्था	११९
२९	डॉ. खासेराव शिंदे-पाटील	मार्कंट स्टुअर्ट एलफिन्स्टन यांचे पुणे रेसिडंट ते डेक्कन कमिशनर म्हणून केलेले प्रशासकीय कामकाज	✓ १२३
३०	डॉ. भारती लाडकर	ब्रिटिश काळाचा तत्कालीन स्त्री जीवनावरील सामाजिक, सांस्कृतिक प्रभाव	१२६
३१	डॉ. देवेंद्र विसपुते	ब्रिटिशांचे भारतातील दुरगामी संरक्षण धोरण	१३३
३२	प्रा. राजविरेंद्रसिंग गावित	खानदेशातील राजवटीचा आदिवासींच्या जीवनावर पडलेला प्रभाव - एक आर्थिक दृष्टिक्षेप	✓ १३७

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.

Attested

14	The Role and purpose of the Public Libraries in Rural Area	Prof. Pran V. Karnadkar	51
15	Scope to A Study of Agroforestry: Nandurbar District	Prof. Raju. Z. Yashod	54
16	Malnutrition: The Burning Problem Of Tribals	Chhaya Suresh Gavai Dr. D. S. Suryawanshi	58
17	The Problem of Spoken English in Rural Area: A Study (With Special Reference to Hingoli District)	Mr. Tukaram Rangrao Haggunde	61
18	आदिवासी नेतृत्वाचे विविध पैलू	सा. प्रा. मदन जलोपरी पाटील	67
19	ग्रामीण आदिवासी कल्याणकार्य योजना - एक ऐतिहासिक दृष्टिकोन	डा. आर. एस. पाटील	72
20	'तेरंगमाळ' आदिवासी क्षेत्रातील ऐतिहासिक पर्यटन स्थळे - एक दृष्टीकोन	डा. रामेश पाटील शेगा	74
21	आदिवासींचे बदलते सामाजिक, संस्कृतिक आणि आर्थिक जीवन	डा. मूलतान पवार	78
22	आदिवासी 'कादंबरी'तील धातुसौंदर्य	डा. डॉ. प्रकाश अशुभ शंकर	83
23	ग्रामीण महिला सरकारीकरण : एक दृष्टीकोन	डा. डॉ. अशोक एस. एस.	88
24	आदिवासी चळवळी : एक सामाजिक दृष्टीकोनातून अभ्यास (Tribal Movement : A Sociological Perspective)	डा. डॉ. रुमिल अजानवराम पाटील	93
25	शाश्वत विकासाची भ्येये: भारताची वाटचाल आणि आव्हाने	Mr. Shankar Sudhanoo Pawar	97
26	वैश्वीकरण कें दोर में आदिवासी समाज की सामाजिक-संस्कृतिक अस्मिता का संघर्ष	भीतीजाल अवाया	102
27	आदिवासी बाहुन नंदुरबार जिल्ह्याचे सामाजिक व आर्थिक स्थिती	डॉ. विठ्ठल एस. कश्यप डा. अंकुश लक्ष्मण पाटील	107
28	नंदुरबार जिल्ह्यातील आदिवासी विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक समस्यांचा अभ्यास	डा. डॉ. सुप्रसन्न वसंत पाटील	112
29	आदिवासी विकास विभागामार्फत भारतीयराज्यीय कल्याण अंतर्गत राजविकास योजनांचा योजनेचा अभ्यास	रा. सुषमा परिते शाह	115
30	माध्यमिक शाळेतील आदिवासी विद्यार्थ्यांचा सामाजिक, आर्थिक परिस्थिती व आत्मविश्वास यांच्यातील संदर्भसंबंधाचा अभ्यास	डा. ए. जी. वसवणे	117
31	ग्रामीण कादंबरी 'दुल्हाड' मधील समस्या : एक आकलन	डा. रवींद्र पी. नगराळे	120

© Shaurya Publication, Latur | www.rforunals.co.in | Email: hiteshrsearch11@gmail.com

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

14	The Role and purpose of the Public Libraries in Rural Area	Prof. Pran V. Karmarkar	51
15	Scope to A Study of Agroforestry: Nandurbar District	Prof. Raju. Z. Yashod	51
16	Malnutrition: The Burning Problem Of Tribals	Chhaya Suresh Gavir , Dr. D. S. Suryawanshi	58
17	The Problem of Spoken English in Rural Area: A Study (With Special Reference to Hingoli District)	Mr. Tukaram Rangrao Haggunde	61
18	आदिवासी नेतृत्वाचे विविध पैलू	महा. प्रा. मदन जहींगीर पाडवी	67
19	ग्रामीण आदिवासी कल्याणकारी योजना - एक ऐतिहासिक दृष्टिकोण	प्रा. अर. एस. पाडवी	72
20	'तोरणमाळ' आदिवासी क्षेत्रातील ऐतिहासिक पर्यटन स्थळ - एक दृष्टिकोण	प्रा. भागीरथ परशुराम चेंबे	74
21	आदिवासींचे बदलते सामाजिक, सांस्कृतिक आणि भाषिक जीवन	प्रा. सुकलान पवार	78
22	आदिवासी 'कार्दबरी'तील भाषासौंदर्य	प्रा. डॉ. प्रकाश अर्जुन भाभर	83
23	ग्रामीण महिला सराजकारण : एक दृष्टिकोण	प्रा. डॉ. अनेश्वर एस.एम.	88
24	आदिवासी चळवळी : एक सामाजिक दृष्टीकोनातून अभ्यास (Tribal Movement : A Sociological Perspective)	प्रा. डॉ. सुनिल अजाबराव पाटील	93
25	शाश्वत विकासाची ग्येये: भारताची वादचाल आणि आव्हाने	Mr. Shankar Sudamrao Pawar	97
26	वैश्वीकरण के दौर में आदिवासी समाज की सामाजिक-सांस्कृतिक अस्थिरता का संघर्ष	मोतीलाल अवाया	102
27	आदिवासी बाहुल नंदुरबार जिल्ह्याची सामाजिक व आर्थिक स्थिती	डॉ. विशाल एस. करपे प्रा. अंकुश लक्ष्मण गावेल	107
28	नंदुरबार जिल्ह्यातील आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक समस्यांचा अभ्यास	प्रा. डॉ. पुंजराज वसंत पाटील	112
29	आदिवासी विकास विभागामार्फत मागासवर्गीय कल्याण अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांचा अभ्यास	सौ. सुषमा मलिक शाह	115
30	माध्यमिक शाळेतील आदिवासी विद्यार्थ्यांचा सामाजिक, आर्थिक परिस्थिती व आत्मविश्वास यांच्यातील संबंधांचा अभ्यास	प्रा.एन.जी. वसावे	117
31	ग्रामीण कार्दबरी 'दुस्काळ' भोगत असलेल्या : एक आकलन	प्रा. रवींद्र पो.नगराळे	120

© Shaurya Publication, Latur | www.rjournals.co.in | Email: hiteshresearch11@gmail.com

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

X
PRINCIPAL
m Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

CONTENTS OF MARATHI PART - I

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१४	राजर्षी शाहू महाराज यांचे कामगार विषयक विचार प्रा. दिलीप भिमराव गिन्हे	५३-५६
१५	राजर्षी शाहू महाराज : शैक्षणिक क्रांतीचा अग्रदूत प्रा. डॉ. दिलीप तुकाराम कदम	५७-६२
१६	शाहू महाराज यांचो ऐतिहासिक कामगिरी डॉ. प्रा. दिनकर वन्सीलाल जाधव	६२-६६
१७	राजर्षी शाहू छत्रपतीचे सामाजिक धोरण दिपक आननसिंग मोरे	६७-६९
१८	शाहूकालीन शेती सुधारणांचे धोरण : एक अभ्यास प्रा. डॉ. ए. डी. गोस्वामी	७०-७३
१९	शाहू महाराज यांचे शिक्षण व आरक्षण विषयक धोरण प्रा. डॉ. संजय गायकवाड प्रा. जिजाभाऊ घुले	७४-७६
२०	छत्रपती, शाहू महाराजांचे शैक्षणिक कार्य - एक दृष्टीक्षेप प्रा. गावीत यशवंत चेमा	७७-७९
२१	राजर्षी शाहू महाराज व सामाजिक सुधारणा प्रा. धनश्याम बाबुराव बोरसे	८०-८३
२२	राजर्षी शाहू महाराज यांच्या सामाजिक व राजकीय कार्याचा ऐतिहासिक अभ्यास प्रा. गोकूळ निंबा पाटील	८४-८७
२३	राजर्षी शाहू महाराजांचे जातिनिर्मूलनासाठी योगदान डॉ. एच. आर. चौधरी प्रा. हनुमंत भारत सरतापे	८८-९०
२४	छत्रपती शाहू महाराज यांचे शैक्षणिक विचार सुधारणा व सद्यस्थिती प्रा. हेमलता व्ही. पाटील	९१-९३
२५	लेकराजा : राजर्षी शाहू महाराज यांचे स्त्री शिक्षणविषयी दृष्टीकोन प्रा. इंदिरायणी डॉ. सेंदाणे	९४-९७

PRINCIPAL

22. भारताच्या आर्थिक विकासात महिलांचे योगदान	67
- प्रा. अजय वासुदेव काटे	
23. ज्ञानगंगोत्री सावित्री	69
- प्रा.शिंदे आर.डी.	
24. भारतातील राजकीय क्षेत्रात महिलांचा सहभाग	73
- प्रा. रमेश जानकीराम ढंगोले	
25. सामाजिक चळवळी आणि पर्यावरण संवर्धन क्षेत्रातील महिलांचे योगदान	75
- मांटे भिमराव दत्तु	
26. भारतीय महिलांचा राजकाशातील सहभाग	77
- प्रा. क्लिप्तासराव लवटे	
27. स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर काळातील भारताच्या विविध क्षेत्रात महिलांनी केलेल्या कामगिरीचा ऐतिहासिक अभ्यास	79
- प्रा. गोकूल सिंघा पाटील	
28. राजमाता विजयाराजे शिंदे	83
- प्रा. संदीप फार	
29. आभाळी झोका टांगला कविता संग्रहाचा वाङ्मयीन अभ्यास	84
- प्रा. उमेश जोगडे	
30. भारताच्या राजकीय, आर्थिक व प्रशासकीय जडणघडणीत महिलांचा सहभाग	86
- प्रा. मुनिता शरद ढंगळे, डॉ. आर. व्ही. मस्के	
31. भारतीय सामाजिक सुधारणा चळवळीतील-पंडिता रमाबाईंचे योगदान	88
- प्रा. भात केवळ आहिर	
32. भारतीय खोवादी चळवळ	91
- प्रा. श्री. आर. के. सुर्वेळी	
33. भारताच्या महिला परराष्ट्रमंत्री : सुषमा स्वराज	93
- प्रा. दिवक केदार	
34. भारतातील खोवादी आणि खी मुक्तीच्या चळवळी : एक विश्लेषण	95
- प्रा. कान्हय देसले	
35. आदिवासी साहित्यातील खोवा	100
- प्रा. शरद तुकाराम आंबेकर	
36. शैक्षणिक व सामाजिक चळवळीतील सावित्रीबाई फुले यांचे योगदान	103
प्रा. गणेश गणेशन चेमा, प्रा. डॉ. संजय त्रिभाऊ पाटील	
37. भारताच्या राजकीय जडणघडणीत स्त्रियांची भूमिका	105
- प्रा. औन्नत्य बी. सी.	
38. सातपुड्यातील संजीवनी	108
- मुनिता बी. पाटील	
39. भारतीय खोवादी साहित्याची जडणघडण	110
- प्रा. स्वप्निल प्रशांत गरुड	
40. चचतगटाच्या भाष्यमातून महिलांची आर्थिक व व्यावसायिक जडण-घडण	112
- प्रा.सी. गितांजली सतिष छेगनार	
41. महिला वचत गट ग्रामीण विकासाचे साधन	114
- प्रा. भास्कराजी शिवाजी टिवाण	
42. भारताच्या राजकीय जडण-घडणीत महिलांचा सहभाग	117
- प्रा. बाधमारे आर. वाघ	
43. संघराज्य राज व्यवस्थेतील महिला प्रतिनिधित्व आणि राजकीय सहभाग	119
- प्रा. एम. ए. पाटील	

PRINCIPAL

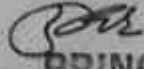
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahade Dist. Nandurbar

INDEX

No.	Title of the Paper's and Author's	Page No.
01	सविनय कावदेभय चळवळीत शेंदुणी गावातील जनसामान्यांचे योगदान प्र. डॉ. दिनेश लक्ष्मण महाजन	001
02	छोटी भारत आंदोलनात शेंदुणी गावातील जनसामान्यांचा सहभाग प्र. डॉ. दिनेश लक्ष्मण महाजन	004
03	बेल्हाळे भंडार - एक अभ्यास रमणी पिळ्गे	009
04	व्यवस्थापनाच्या दृष्टिकोनातून शेंदुणीचा रथोत्सव : एक ऐतिहासिक परंपरा प्र. डॉ. योगिता पांडुरंग चौधरी	014
05	धार्मी संघर्षासंदर्भातील तीन महत्त्वपूर्ण शिलालेख (शेंदुणी व शेंदुणी परिसर, ता. जायनेर, जि. जळगाव संदर्भात) प्र. डॉ. प्रमोद एम. देशमुख	016
06	खानदेशातील भूदान चळवळ (मुळे जिल्हा) प्र. डॉ. वसंत काव्य देसले	017
07	एरंडोलचा स्थानिक इतिहास प्र. डॉ. बालाजी विठ्ठलराव पवार	020
08	एरंडोल विभागाचा स्थानिक इतिहास प्र. डॉ. मीना कावदेबाब काळे	023
09	के. की. मुस यांचा जीवन परिचय कुणाल आघव महाजन	026
10	खानदेश वस्तुसंग्रहालय जळगाव येथील पवार घराण्याच्या वस्तू व शास्त्राचा परिचय प्र. श्री. के. साबुळे, प्र. एस. ए. वेहारे	030
11	भातपुढ्यातील आदिवासी पावरा जमातीचे पारंपारीक उद्योग, व्यवसाय : एक अभ्यास प्र. गांधीत यशवंत भोमा, डॉ. संजय विभाऊ पाटील	032
12	भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत अमळवेरमधील जनतेचे योगदान प्र. अश्विन रघुनाथ पाटील	034
13	वसंदा वचाव आंदोलन व खानदेशातील सुप्रसिध्द कावदेनय्य अंड. निर्मलकुमार सुर्यवंशी बी. भूकल शांताराम कानखेडे	036
14	अण्णासाहेब दत्तात्रय बाघन पाटील यांच्या सामाजिक कार्याचा ऐतिहासिक अभ्यास प्र. बी. एन. पाटील	042
15	खानदेशाचे ऐतिहासिक महत्त्व प्र. ए. एच. काळकांडे	044
16	प्राचिण भारतातील पारंपरिक खेळांचा इतिहास प्र. महेश आर. पाटील	045
17	स्थानिक इतिहास व वस्तुसंग्रहालय प्र. प्रमोद ह. शिंगोले	047
18	भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीत शिंदखेडा तालुक्यातील स्त्रीयांचे योगदान प्र. अमृत निखा वळवी	049
19	रायचंद्र पिळ्गेजी गुंजीकर : चिकित्सक अभ्यास प्र. रवी सुप्रभास सातभाई	043
20	मुळात काळखंडातील खानदेशाचा इतिहास प्र. मंजरी देवकर देवा वितामण	044

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

अनुक्रमिका

अ.क्र. शीर्षक	लेखक / लेखिका	पृष्ठ क्र.
हिंदी विभाग		
1	अदिवामी कविता में स्त्री	डॉ. पी.एम. कुन्दे
2	महागांधी के पुत्री भोकापीठों का संरक्षण	सुरिकाबेन पाटील
3	कबीर के कविकारी विचार	डॉ. अशोक ठाकुर
4	भारतीय साहित्य की मानववी कृतीया एक अध्ययन	सुरिकाबेन अमलापुरे
5	रामविनायक अर्था का आलोचना-कार्य	डॉ. मोहन
6	साधनमान चतुर्वेदी के काव्य पर 'सीता' का प्रभाव	डॉ. भद्रकान धालेराव
7	हिंदी साहित्य और भारतीय समाज	डॉ. जयश्री बाबेकर
8	समकालीन दलित कविता में समाज	डॉ. दीपिका
9	दिवांगु जीती के कहानियों में विविध आशय	डॉ. रविंद्र शर्मा
10	'आधा रात्रि' उपन्यास में विविध शैलिकता	डॉ. हेमलता काठे
11	डॉ. सुंदर वैभव की रचनाओं में विविध रूप	सईर विठ्ठली
12	सांस्कृतिक मज्जा और हिंदी रचना	डॉ. सुरज चौधरी
13	'अंधेरे में' कविता में अभिव्यक्त जीवन संघर्ष	डॉ. संजना पाटील
14	संभुनाथ सिंह के नवगीतों में विर-विधान	श्रीमती रेणु जती
15	समकालीन कविता में स्त्री संवेदना	डॉ. संजय राधाबले
16	पुन-संवेद के परिच्छेद में शीर्षक 'नी' संवेदना (अंधा दुःख, अंधा दुःख, अंधी राती के विवेक संवेद में)	सचिन कुमावत
17	नाटककार डॉ. नरेंद्र मोहन	डॉ. दया सोमपुरे
18	वर्तमान समय में पर्यावरण की प्रासंगिकता	डॉ. हनुमानेश्वर शि
19	सागरदेव की राजनीतिक कविकारी	डॉ. धारणी मानव
मराठी विभाग		
20	अदिवामी की कुलदेवता	डॉ. अंजली मन्कोटूर
21	देव वृंदा	निरीष रावकर
22	अदिवामी काव्यादीन सांस्कृतिक चिन्तन	सनिशा बरडे
23	अदिवामी काव्यी जमातीकी ऐतिहासिक पार्श्वभूमी व आजकी साधनिकी	डॉ. सुनील चतुर्वेदी
24	मराठी लोकसाहित्यादीन समाज	प्रविष सोमनकर
25	खुदी संमत	ज्योती बाजे
26	अदिवामी लोक कथेदीन सांस्कृतिकता	डॉ. राजेश पाटील
27	मुरगी : एक अलिट्ट प्रथा	डॉ. सायबी रावकर
28	हलवा-हलकी अदिवामी जमातीकी उत्पत्ती आणि सांस्कृतिक स्थिती	डॉ. सुरेश बाबार आणि सुनील उर्फे
29	अदिवामी समाजसुधारक कर्नादेन (महागांधी) कडकी पत्ति सांस्कृत्यादीन अदिवामी भिन्न समाजादीन केनेने शैलिक काव्य - एक अध्ययन	डॉ. संजय पाटील आणि डॉ. प्रमोद रावरी

अनुक्रमणिका

अ.क्र. शीर्षक	लेखक / लेखिका	पृष्ठ क्र.
हिंदी विभाग		
1	आदिवासी कविता में स्त्री	डॉ. बी.एस. भुत्तरे 06
2	महाराष्ट्र के गुजरी लोकगीतों का परिचय	सारिकाबेन पाटील 13
3	कबीर के क्रांतिकारी विचार	प्रा. अशोक तावडे 19
4	भारतीय साहित्य की कालजयी कृतियों एक अध्ययन	सूर्यकांत श्यामनापुरे 22
5	रामविलास शर्मा का आलोचना-कार्य	श्री. मोहन 26
6	माखनलाल चतुर्वेदी के काव्य पर 'गीता' का प्रभाव	डॉ. भगवान भालेराव 30
7	हिंदी साहित्य और भारतीय समाज	डॉ. जयश्री नाडेकर 35
8	समकालीन दलित कविता में समाज	डॉ. शैलजा 39
9	हिमाशु जोशी के कहानियों में विविध आयाम	डॉ. रविंद्र चरे 46
10	'आधा गोद' उपन्यास में निहित औचलिकता	डॉ. हेमलता काटे 53
11	डॉ. सुंकर देवैन की गज़लों में विविध रूप	सईद सिद्दिकी 58
12	सांप्रदायिक सद्भाव और हिंदी गज़ल	डॉ. सुरज चौगुले 61
13	'अंधेरे में' कविता में अभिव्यक्त जीवन संघर्ष	डॉ. वंदना पाटील 65
14	शंभुनाथ सिंह के नवगीतों में विंव-विधान	श्रीमती रेणु जती 68
15	समकालीन कविता में स्त्री संवेदना	डॉ. संजय गडपायले 76
16	युग-बंध के परिप्रेक्ष्य में शीर्षक की व्यंजना (अंधा युग, अंधा कृत्री, अंधी मर्जी के विशेष संदर्भ में)	सचिन कुमावत 79
17	नाटककार डॉ. नरेंद्र कोहली	डॉ. दत्ता कोल्हारे 83
18	वर्तमान समय में पर्यावरण की प्रासंगिकता	डॉ. हगुरमोहिंदर सिं 88
19	नागार्जुन की राजनीतिक कवितारंग	डॉ. भारती सानप 92
मराठी विभाग		
20	आदिवासींची कुलदेवते	डॉ. अंजली मस्करेन्हस 98
21	देव बऱ्हाड	गिरीष गायकवाड 102
22	आदिवासी काव्यातीत सांस्कृतिक चित्रण	मनिषा चरडे 107
23	आदिवासी वारली जमातींची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी व आजची स्थिती	डॉ. सुनील धनकुटे 113
24	मराठी लोकसाहित्यातील समाशा	प्रविण सोलनकर 119
25	खडी संमत	ज्योती बाते 122
26	अहिराणी लोक कथेतील सामाजिकता	डॉ. राजेंद्र पाटील 126
27	मुग्डी : एक अनिष्ट प्रश्न	डॉ. गायत्री गाडेकर 128
28	हलवा-हलवी आदिवासी जमातींची उत्पत्ती आणि सामाजिक स्थिती	डॉ. सुरेश खागार आणि सुनिल उईके 137
29	आदिवासी समाजसुधारक जगदार्दन (महाराज) बळवी यांचे सातपुड्यातील आदिवासी मित्त संसाजामाठी केलेंद शोधनिक कार्य - एक अभ्यास	डॉ. संजय पाटील आणि प्रा. यशवंत गावीत 142

KNOWLEDGE MANAGEMENT IN ACADEMIC LIBRARIES: AN OVER VIEW

Dr. Sambhaji G Patil Mr. Pankaj Deshmukh 127

IMPACT OF RFID TECHNOLOGY ON LIBRARIES 134
Rahul Jadhav

BARCODE TECHNOLOGY & ITS APPLICATION 137
Prof. Kailas Patil

DIGITAL LIBRARY CHALLENGES AND OPPORTUNITY IN ICT ENVIRONMENT 139
Gavit Jitendra R.

COLLECTION DEVELOPMENT OF E-RESOURCES IN LIBRARIES OF RC PATEL EDUCATIONAL HUB: A CASE STUDY 143
Ratneshwar C. Bhavsar, Nitin A. Mali, Vinod H. Patel

DIGITAL LIBRARY INITIATIVES IN INDIA 150
Mr. Brijesh Kumar Verma, Ms. Yogita Parmar

SCIENTOMETRIC STUDY ON BRAZILIAN JOURNAL OF INFORMATION SCIENCE ON DOAJ 155
Bawaskar Sangeeta Shrikrushna, Rahul K. Tupe, Mr. Gopnarayan S.R

KNOWLEDGE MANAGEMENT AND THE NATIONAL KNOWLEDGE COMMISSION: AN INDIAN LIBRARIES PERSPECTIVES 164
Mr. Bhagwan T. Chaudhari

WHO WILL LEARN TECHNOLOGY, USER OR LIBRARY PROFESSIONALS? 170
Yogesh Raman Patil

डिजीटल ग्रंथालय 172
श्री. बबन छगन गावित

ग्रंथालय सोशल नेटवर्किंगचा वापर 175
प्रा.ममवान शंकर पाटील

माहिती साक्षरता 179
श्री. प्रविण तुकाराम बोर्से, श्री. विनोद हिराताल पटेल

RFID हे ग्रंथालय क्षेत्रात उदयास येणारे नवीन तंत्रज्ञान. 182
पाटील अतुल पंडीतराव

ई-लर्निंग संसाधनांचा महाविद्यालयीन प्राध्यापकांकडून केला जाणारा वापर : एक अभ्यास 185
प्रा.घरटे वी.सी.

"एम. लर्निंग मध्ये ग्रंथालयाची भूमिका: एक दृष्टिक्षेप" 189
प्रा. सुफे विजय उत्तमराव, डॉ. दिपक ग. कापडे

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

to Mr. G. I. Patel,
ment and Dr. A. S.
T. for encouragement

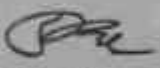
al support and North
support.

ing and non-teaching
support.

sanstha. We would
A.P.Mamkar, Joint
BCUD, Dr.
sona.

p to enhance the
professionals.

Mr. Y. R. Patil

PRINCIPAL
am Vikas Sanstha's
College Bamkheda T.T.
Shahada Dist Nandurbar

NATOR IQAC
kas Sanstha's
e Bamkheda T.T.
a, Dist. Nandurbar

Contents:

Key Note Address	01
.....Dr. Mohan R. Kherde	
E-Resources : A Beon For Round The Clock Remote Access	04
.....Dr. Sonal Singh	
E-Journal Consortia: Reshaping The Future Of Libraries And Information Centres In 21 st Century	08
.....Dr. Veer D.K.	
Role Of Digital Libraries In E-Learning : Challenges In India	14
.....Pushparajali S.Patil and Dr. Shankant J Deshmukh	
Human Resource Management In Libraries And Information Centers	20
.....Mr. Ramesh G. Patil	
Digital Libraries And Copyright Issues	25
.....Ms. Sharmila Gadge and Dr. Anil N. Chikate	
Digital Libraries In Technical Education	30
.....Mr. Chaudhari Bhagwan Tukaram	
Changing face of library in a Techno- world	34
.....Prin. Dr. A.S. Bagul and Mr. Pramod J. Patel	
Importance Of E-Resources In Recent Era	35
.....Dr. D. M. Deshmukh	
E- Journals: A Online Tool For Transmission Of Knowledge In Library And Information Centre	39
.....Dr. Vinay B. Patil and Ravindra M. Mendhe	
The Ethics Of Information And Communication Technologies	43
.....Dr. Subhash Chavan and Mr. Chandrakant R Satpute	
Need of a librarian and Library in E-Era.	49
.....Prof. Sanjay D. Patil and Prof. Yogesh R. Patil.	
Trainig Programmes to LIS Professionals in the Electronic Environments.	51
.....Mr. Nandu More	
Use of Information Technology in Academic Libraries.	56
.....Mr. Manikrao M. Valavi and Mr. Gajendra S. Jagdev.	
Knowledge Management in Libraries.	60
.....Mr. H. M. Chaudhari	
E-library	65
.....Mr. Dinesh V. Patil	
Digital library : an Overview	67
.....Mr. Milind B. Dhage and Mr. Nandkishor Matewar	
E-Resources: A Supplement To Classroom Learning	71
.....Mr. F.A.Pathan	
Digital Libraries	74
.....Ashwini Ghole	

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Art's College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

CONTENTS

Languages and Literature

1. Film Studies as a Vital Part of Indian University Curriculum 1
Swagat Patel
2. Kamala Das as a Postmodern Indian English Poet 9
Angela Sadeghi Tehrani
3. House of Cards 16
Anagha R. Lunawat
4. The Encounter between Eastern Gurus and Western Seekers:
A Study of Jhabvala's 'A New Dominion.' 22
Dr. N.M.Nerkar, Rajendra B. Bedwal
5. Vijay Tendulkar's 'Kamala' as a critique of female exploitation,
male domination and yellow journalism 29
Dr. A. S. Bagul
6. Knowledge Is Power 37
Dr. M. Swaroopa Rani
7. Tale - Danda - Fanatic Delirium 40
U. Ramesh Babu
8. Personae of New Women in Kamala Markandaya's Nectar
in a Sieve and A Handful of Rice 49
Mr. RohitPrabhakarPatil
9. सुविज्ञानंदन पंत (२० मई १९०० - २८ सितंबर १९७७) 55
उर्मिला गायकवाड
10. वैज्ञानिक परिभाषा आणि 'सृष्टिज्ञान' 62
मनीषा मंगल उज्जैनकर

Geography

11. अशाश्वत विकासाकडून शाश्वत विकासाकडे 66
प्रा.वी.एन. गिरासे

Economics

12. सर्वांगीण प्रगती (शाश्वत विकास) आणि श्रेष्ठ संस्कृती यांचा अतुट आंतरसंबंध -
एक चिकित्सक विश्लेषण 71
प्रा. डॉ. प्रमोद गुलाबराव पाटील.

Social Studies

13. बालकामगातांचा समाजशास्त्रीय अभ्यास 79
प्रा. पगारे चुडामण नवल

Library Science

14. Web 2.0 Technologies in Present Scenario 87
Prof. B.T. Chaudhari

Physical Education

15. धुळे जिल्ह्यातील प्राचीन व शहरी भागातील खेळ - खेळ खेळाडूच्या भावनिक व शारीरिक
तुलनात्मक अभ्यास 96

COORDINATOR IOAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada Dist. Nandurbar

17. Class Conflict is the Soul of Marxism 113

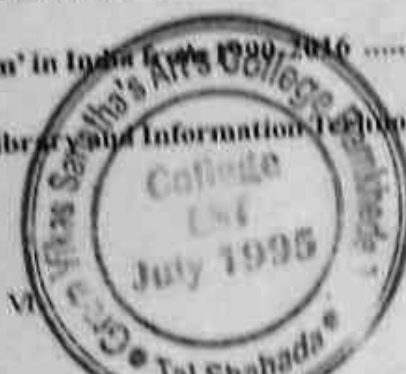
PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha
Art's College Bamkheda
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

Green Libraries: An Emerging Concept	78
- Dr. Nishikant N.B., Bhuvan, Sambhaji	
Assistive Technology and E-Libraries	83
- Dr. R. Perumal, Dr. Vinay B. Patil	
Collection Development of Engineering College Libraries in Maharashtra	85
- Dr. Milind B. Anavane	
Indian Higher Education and ICT	90
- Dr. Anil D. Bankhade	
Innovation and Current Developments in Digital Library: An Overview	93
- Dr. Savita Madhav Atharke	
Digital Library: Challenges and Opportunity	96
- Dr. Anil D. Bankhade	
Open Source Software for Library	99
- Sanil P. Patil, Pravin L. Ambuskar	
Information and Communication Technology (ICT) for Libraries	102
- Mr. Arvind D. Kurkure, Mr. Sanil P. Patil	
Cloud Computing: Useful Tools for Library and Information Centers	105
- Prof. Hitesh G. Brijwasi, Dr. Dushar M. Patil, Mr. Ishwar S. Rane	
e-Learning in Library and Information Science Education: Problems and Prospects	108
- Dr. Hemant Yeshu	

(IV) Bibliometrics, Information Literacy and Intellectual Property Rights

Intellectual Property Rights and It's Importance	114
- Prof. Dr. K.M. Dhumne, Prof. Dr. R.R. Manikpure	
Copyright Issues and Digital Libraries	117
- Dr. V. V. Giri	
Information Literacy and Role of The Academic Libraries	121
- Dr. V.T. Kamble, Dr. Kate Namdev Ramkeshan	
Information Literacy in the College Libraries: A Point of View	124
- Prof. Pramod W. Tadas	
Information Literacy and Growth of Public Library	128
- Dr. Marnale Heera N.	
Role of Public Libraries on Information Literacy	131
- Rahul P. Jadhav	
Information Literacy is the Skill Needs to Acquire for Librarian in New Era of Technology	134
- Dr. Sanjay J. Shenmare	
A Scenario of the Various Metrics Based Papers Published by Authors in India from 2008-2017	138
- Dr. Rajeev R. Patilankar	
Content Analysis of Journal of Scientific and Industrial Research, During 2002-2005	142
- Mrs. Lata U. Kapse	
Mapping the Research Output on 'Pluralism' in India from 1990-2016	148
- Asst. Prof. Dr. Shabir Ahmad Ganare	
Authorship Pattern in Desidoc Journal of Library and Information Technology	152
- Dr. Nikesh E. Chore	

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sansstha's
College, Bankhade T.T.

Gram
Art's Colle

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	शीर्षक	लेखक/लेखिका	पृ. क्र.
1	प्रिन्सपलस - स्वरूप, विशेष आणि महात्मीय योगदान	प्राचार्य डॉ. देवधी शिंदे	07
2	मराठीतील प्राचीन साहित्य प्रवाह - एक चिंतन	डॉ. जितेंद्र शिरसाळे	14
3	मराठी साहित्यातील कावीरजी विद्यासाची वाचा - दलित साहित्यप्रवाह	डा. श्यामी शिंदे	18
4	मूळीय कवितातील सामाजिक प्राथमिकी	डा. युवराज भायरे	24
5	कोण्ट्राव्हाच 'पोर' एक सामाजिक दस्तऐवज	डा. परम शिरसाळे	31
6	दलित स्त्री लेखिकांचे लेखन	डा. देवेंद्र निकम	33
7	अणुनिक आदिवासी मराठी साहित्याची मधीला	डा. ज्ञानेश्वर भुगडे	38
8	स्त्रीवादी साहित्य प्रवाह	डा. मनीषा बोपरे	42
9	जातिव्यतिकरण आणि आदिवासी लोककथा	डॉ. सी. एन. काळे	45
10	मराठी प्राचीन साहित्याचा प्रवाह	डॉ. देविदास शेटे	48
11	दलित स्त्री आत्मकथनातील जीवनदर्शन	डॉ. मारुती बेडाळे	55
12	मराठी साहित्यातील स्त्रीवादच स्वरूप व जाणीव	डॉ. शिवराज शशील	59
13	आदिवासी लेखिकांमधील स्त्रीवादी चिंतन	डॉ. सुभा शिराडे	62
14	आदिवासी कथाप्रवाहाचे स्वरूप	डा. मीतल शिराडे	66
15	प्राचीन साहित्य - स्वरूप आणि प्रेरणा	डॉ. हिराभाळ शशील	71
16	१९९० नंतरची दलित कथा	ज्योत्सना इंगळे	74
17	आदिवासी साहित्य प्रवाहाचे योगदान	कुंजलिक पारधी	9
18	मूलिक मराठी साहित्य प्रवाह - आणि मराठी कथा	डॉ. परांत लंगडे	84
19	अणुनिक प्राचीन काव्यरुची - एक चिंतन	डॉ. राजनी सुपारे	89
20	प्राचीन कवी या हो महात्मे आणि वेदव्योम विद्द पंडित कविकेवलीय निर्यातचिंतन	महेश रणदिने	92
21	मराठी साहित्यातील स्त्रीवाद	डा. मंजला चौधरी	97
22	प्राचीन काव्यरुची साहित्य प्रवाह	डा. जिनैका जंगोटे	100
23	दलित साहित्य आणि घटनात्मक मूल्ये	डॉ. प्रकाश भायरे	108
24	सुभा सुपारेचे स्त्रीवादी दृष्टीकोनातून स्त्रीमताचा वेगवेगळा मोध म्हणजे 'आर्द्र रितायन कोलेज' हे मूल्य	डा. मंजला शशील	112
25	मराठीतील विज्ञान साहित्य प्रवाह	डा. शिवा नेनेकर	115
26	दलित साहित्याची लोकता व स्वरूप	पुष्प मोसावी	128
27	बाळू सोमवणे - आदिवासी साहित्य प्रवाहातील एक नामवंत कवी	डॉ. रविंद्र शशील	133
28	मराठी प्राचीन साहित्य प्रवाह	डॉ. राजेंद्र काकुते	137
29	अणुनिक काव्य रीत्या काव्यरुचीतील प्राचीनता (सोतावजा)	डा. राजेंद्र निकुंजे	140
30	प्राचीनमधील दलित विवाहा औबीपीमधील-आतंकिष्ट	डॉ. राजा जयराज	144
31	स्त्रीवादी साहित्य	डॉ. विठ्ठल केवारी	152
32	आदिवासी लोककथा विविध रूपे	डॉ. राणी ललवार	156
33	प्राचीन साहित्यातील प्राथमिकता आणि सामाजिक दृष्टीकोन	डा. मंगिता काडुंदे	159
34	आदिवासी साहित्य प्रवाह	डॉ. संजय भुगडे	163
35	अणुनिक मराठी साहित्य प्रवाह - विज्ञान साहित्य	डॉ. संजय शिंदे	165
36	आदिवासी कवितातील विवाह	डॉ. सुधाकर बोबीकर	174

14) DEPOSITS ANALYSIS OF PUBLIC SECTOR BANKS (PSB,) IN INDIA Miss. Sarika Namdeo Shinde, Kolhapur	1167
15) Learning Disabilities and Their Impact on Leadership Ability of Children Stephen Ignatius Almeida & Dr. Ghotl R. M., Kannad	1172
16) The Analytical Study of Insurance Sector to Employment Upliftment Preeti Verma, Mathura (U.P.)	1176
17) WATER IRRIGATION MANAGEMENT OF TAMILNADU Dr. V. T. KUMAR, Dharmapuri	1180
18) Women Entrepreneurship: A Socio-Economic Development Approach Mrs Bijal M. Shah & Dr - Rupal N. Patel, Anand Gujarat -India	1183
19) Study of Impact of Accreditation by NAAC on the Traditional Library Services ... Anil M. Chahande & Dr. S. M. Rokade, Ralegaon	1187
20) LIABILITIES AND ASSETS ANALYSIS OF PUBLIC SECTOR BANKS (PSB,) IN INDIA Miss. Sarika Namdeo Shinde, Kolhapur	1191
21) INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS- SCIENCE AND TECNOLOGY: AN OVERVIEW HD Gopal, Ramanagara District	1199
22) Sustainable tourism in India. Mr. D. B. Jaganiya, Patan	11106
23) Diasporic Narratives in M.G. Vassanji's The In-Between World of Vikram Lall Puneet Kaur, Distt. Hoshiarpur	11111
24) माता समाजातील स्त्रींचे सामाजिक स्थान कलेबाबू लखन दिगांबर, नांदेड	11115
25) 'बालगुन्हेगारी' जागतिक भारतासमोरील प्रश्न ? प्रा. अनिल विठ्ठलराय सुराडे, जि. कोल्हापूर	11117
26) ...	11123

http://www.printingarea.blogspot.com
www.vidyawarta.com/03

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tel. Sh. ...

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.

Interdisciplinary Multilingual Refereed Journal | Impact Factor 6.021 (IJIIF)

- 14) DEPOSITS ANALYSIS OF PUBLIC SECTOR BANKS (PSB,) IN INDIA
Miss. Sarika Namdeo Shinde, Kolhapur 1167
- 15) Learning Disabilities and Their Impact on Leadership Ability of Children
Stephen Ignatius Almeida & Dr. Ghoti R. M., Kannad 1172
- 16) The Analytical Study of Insurance Sector to Employment Upliftment
Preeti Verma, Mathura (U.P.) 1176
- 17) WATER IRRIGATION MANAGEMENT OF TAMILNADU
Dr. V. T. KUMAR, Dharmapuri 1180
- 18) Women Entrepreneurship: A Socio-Economic Development Approach
Mrs Bijal M. Shah & Dr . Rupal N. Patel, Anand Gujarat -India 1183
- 19) Study of Impact of Accreditation by NAAC on the Traditional Library Services ...
Anil M. Chahande & Dr. S. M. Rokade, Ralegaon 1187
- 20) LIABILITIES AND ASSETS ANALYSIS OF PUBLIC SECTOR BANKS (PSB,) IN INDIA
Miss. Sarika Namdeo Shinde, Kolhapur 1191
- 21) INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS- SCIENCE AND TECNOLOGY: AN OVERVIEW
HD Gopal, Ramanagara District 1199
- 22) Sustainable tourism in India
Mr. D. B. Jaganiya, Patan 11106
- 23) Diasporic Narratives in M.G. Vassanji's The In-Between World of Vikram Lall
Puneet Kaur, Distt. Hoshiarpur 11111
- 24) मार्तण सप्याजातील स्वोयचि सामाजिक स्थान
कसेवार लखन दिगांबर, नांदेड 11115
- 25) 'शालगुन्हेगरी' आधुनिक भारतासमोरील प्रश्न ?
प्र. अनिल विठठलराव कुराडे, जि. कोल्हापूर 11117
- 26) 11123

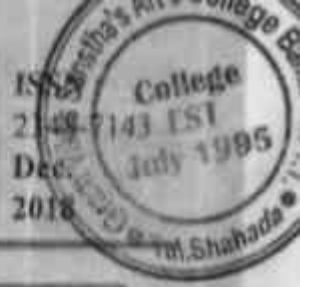
[Signature]
PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha's
Bamkheda T.T.

COORDINATOR IQAC
Vikas Sanstha's

89	डॉ. तुळशीराम उकिरडे	जागतिकीकरणात मराठी ग्रामीण कविता	376-380
90	डॉ. कैलास इंगळे	जागतिकीकरणानंतरचे मराठी साहित्य आणि समकालीन ग्रामीण वास्तव	381-384
91	प्रा. सच्चिदानंद फुलचंद खडके	जागतिकीकरणानंतरचे मराठी वाङ्मयीन प्रवाह समकालीन मराठी कादंबरी व समकालीन वास्तव	385-390
92	डॉ. दिलीप सावंत	जागतिकीकरणानंतरच्या दलित साहित्यातील जीवन व जाणिवा	391-394
93	प्रा. डॉ. यशवंत आश्रुबा हाके	वर्तमानकालीन संघर्षशील जीवनाचे चित्रण करणारी कादंबरी : फेसाटी	395-400
94	डॉ. अरुण कोळी	1990 नंतरची आदिवासी कविता	401-406
✓ 95	डॉ. सी. एस. करके	जागतिकीकरणात मराठी कविता : एक अभ्यास	407-410
96	प्रा. डॉ. सखाराम डाखोरे	'आघाचं कारटं' स्वकथनातील जागतिकीकरणाचे संदर्भ	411-415
97	डॉ. पंढरी डोईफोडे	जागतिकीकरणामुळे मराठी साहित्याचे बदलते संदर्भ	416-419
98	प्रा. बोंतेवाड नागेश रामलु	जागतिकीकरणातील मराठी ग्रामीण कविता	420-423
99	प्रा. केंद्रे सीता लक्ष्मणराव	जागतिकीकरणानंतरचे मराठी भाषेवरील संस्कृतीचे दडपण	424-426
100	संदिप भदाणे डॉ. रामचंद्र आडे	जागतिकीकरण आणि ग्रामीण कविता	427-434
101	प्रा. डॉ. अक्षय किशोर घोरपडे	साहित्य, समाज आणि वाङ्मयीन चळवळ	435-437
102	प्रा. डॉ. विजयेंद्र विश्वनाथ पाटील	जागतिकीकरणातील दलित कविता : काही नोंदी	438-440
103	प्रा. गोकुळ बी. टी.	गाटा-पळपाटातील सामाजिक संघर्ष	441-443

40	बहिणाबाई चौधरी यांच्या काव्यातील बोलीभाषेचे अस्मल रूप प्रा. पेंथ्या डी. पाटील	१५८
41	खानदेशातील सण-उत्सव विषयक लोकगीते प्रा.डॉ. हिरालाल सोमा पाटील	१६२
42	खानदेशातील वृत्तपत्रांच्या माध्यमातून झालेल्या समाज सुधारणा प्रा.डॉ. सुनिल चंद्रकांत अमृतकर	१६६
43	धुळे जिल्ह्यातील सहकारी साखर कारखान्याचा आर्थिक जीवनावर पडलेला प्रभाव - एक ऐतिहासिक अभ्यास (१९६५-१९९८) प्रा. किशोर शिवलाल पाटील, प्रा.डॉ. डी.एन. वाघ	१६९
44	खानदेशातील धरणावाचमधील रथोत्सव : एक सांस्कृतिक इतिहास प्रा. संजय बी. सिंगणे	१७१
45	खानदेशातील जैन समुदायाचा राजकीय आणि आर्थिक इतिहास प्रा.डॉ. विजय साहेबराव तुटे, प्रा. रघुनाथ कौतिक सोनबणे	१७४
46	भिरला : खानदेशातील ग्रामीण जाणिवांचा वास्तव आकृतीबंध प्रा. निलेश एकनाथ पाटील	१७६
47	१८५७ च्या स्वतंत्र लढ्यातील खानदेशातील आदिवासींचे योगदान प्रा.डॉ. दिनकर बी. जाधव	१८०
48	पश्चिम खानदेशातील भूमिगत चळवळ - एक दृष्टीक्षेप प्रा.डॉ. रमेश धनराज जाधव	१८२
49	मराठाकालीन खानदेशातील उद्योग व व्यापार : एक दृष्टिक्षेप प्रा.डॉ. ए.जी. सोनबणे	१८५
50	सुफी संप्रदायाचे अनुयायी खानदेशातील फारूकी राजे प्रा.डॉ. एच.अर. चौधरी, प्रा. चोरते सतिश मणुकर	१८८
51	खानदेशातील ओरींचे अनुभव विभव प्रा. डी.एन. वाघ	१९१
52	खानदेशातील अहिराणी बोली भाषेचे सांस्कृतिक वैभव प्रा.डॉ. डी.ए. पाटील	१९४
53	पश्चिम खानदेशातील अश्वयुगीन मानवाची हत्यारे व आयुधे प्रा.डॉ. कविता धनराज धर्माधिकारी	१९७
54	इंस्ट इंडिया कंपनीकालीन खानदेशातील आदिवासी भिडू जमातीचा संघर्ष प्रा.डॉ. रघुनाथ अंबादास चौधरी	२०१
55	कोरकणी बोली भाषेतील लोककथा साहित्य एक समृद्ध वाङ्मय प्रा. अक्षय रवींद्र महाड	२०४

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanshodhan's
Arts College Bamkheda T.T.
Tol. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanshodhan's
Bamkheda T.T.

४२	शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यांची कारण मिमांसा	प्रा.श्रीमती.एम.व्ही.चौधरी, महीला महाविद्यालय, शिरपुर	१६६
४३	भुमीकन्या बहीनाबाई चौधरी यांच्या काव्यातील ग्रामीण कृषी दर्शन	डॉ.संजय महाले, कला विज्ञान महाविद्यालय, धडगांव	१६९
४४	ग्रामीण विकासात शेतीचे योगदान	प्रा.राठोड मदनसिंग सुपडु, आदर्श महाविद्यालय, निजामपुर	१७५
४५	ग्रामीण विकासासाठी कृषीचे योगदान	डॉ.पंकज देवरे, कला विज्ञान महाविद्यालय, सोनगीर	१७९
४६	ब्रिटीशांचे खानदेशातील कृषी विषयक धोरण आणि त्यांचे परिणाम	डॉ.संजय जिभाऊ पाटील, कला महाविद्यालय, नवलनगर	१८२
४७	कृषी संस्कृती की गाथा गोदान	कैलास आखाडे, सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ, पुणे.	१८५
४८	ग्रामीण कादंबरीतील दिसनारे कृषी व ग्रामीण जीवन	प्रा.राजेंद्र काकुस्ते, सि.गो.पाटील महाविद्यालय, साक्री	१८७
४९	ग्राम-साहित्य मे कृषी विषयक विचार	डॉ.अशोक पवार, ग.तु.पाटील महाविद्यालय, नंदुरबार	१८९
५०	गोताबद्धातील यंत्र मानव संघर्ष	डॉ.सी.एस.शे, कला केंद्र-कला महाविद्यालय, बामखेडा	१९२
५१	गराडा कादंबरीतील बदलत्या कृषी जिवणाचे स्वरूप	प्रा.किशोर पाठक, कला महाविद्यालय, चोपडा.	१९४
५२	ग्रामीण साहित्य कादंबरीतील कृषी जीवन	प्रा. रामचंद्र रतन मालीच	१९७
५३	नंदुरबार जिल्ह्यातील लोकसंख्या वाढीमुळे भूमी उपयोजनात झालेला बदल : भौगोलिक अध्ययन.	डॉ. नामदेव नरसिंगराव गजरे, नंदुरबार.	२००
५४	हरितगृह परिणाम - एक अभ्यास	डॉ. सुनिल विक्रम कुवर, नंदुरबार.	२०४

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Shahada Dist Nandurbar

अनुक्रमणिका

अ)

1. सद्यस्थिती महात्मा गांधी, पंडित नेहरू आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांची गरज..... 13
डॉ. विजय हिरालाल उभाळे
2. महात्मा गांधीच्या सामाजिक, राजकीय, शिक्षणाविषयक विचारांची भारतीय राष्ट्र विकासातील भूमिका... 17
प्रा. डॉ. विजय साहेबराव तुटे, सोनवणे रघुनाथ कौतिक
3. जागतिक सुरक्षा आणि महात्मा गांधी यांचे अहिंसा तत्व 21
प्रा. डॉ. बालुदेव बी. माळी
4. महात्मा गांधी आणि महिला सबलीकरण 24
प्रा. नाजीर अ.स. पठाण, डॉ. एन.एस. डोंगरे
5. सद्यस्थितीत म. गांधीचे विश्वशांती व मानवतावादाच्या विचारांची गरज 27
प्रा. प्रमोद रमेश पाटील
6. महात्मा गांधी यांच्या 'अहिंसा' या तत्वाची आजच्या काळात उपयुक्तता..... 30
समाधान काशिराम सातव
7. राजकीय, आर्थिक व सांस्कृतिक दृष्टीकोनातून गांधीजींच्या विचारांचा प्रभाव 32
डॉ. पी. एस. सोनवणे
8. गांधी, नेहरू व आंबेडकर यांचा स्त्री विषयक दृष्टीकोन 36
प्राचार्य डॉ. मनोहर तुकाराम पाटील
9. महात्मा गांधीचे आर्थिक विचार 40
प्रा.एस.टी. सोनवणे
10. महात्मा गांधीविचार एक अनुबंध 43
डॉ. बी.एस. पाटील
11. गांधी, नेहरू व आंबेडकर यांचे राजकीय आणि सामाजिक दृष्टीकोनातून राष्ट्रविकासाची भूमिका 46
प्रा. आर.सी. पाटील
12. सद्यस्थितीत म.गांधीच्या आर्थिक विचारांची गरज व आर्थिक दृष्टीकोनातून म.गांधी यांच्या विचारांचा प्रभाव 50
प्रा. यश निवेदिता अरुण
13. महात्मा गांधीजीचे स्त्री सुधारणाविषयक विचार 56
प्रा. डॉ. संजय यशवंत कवळी
14. गांधी, नेहरू व आंबेडकर यांचे राजकीय आणि सामाजिक दृष्टीकोनातून राष्ट्रविकासाची भूमिका 60
प्रा. एस.एस. शंकर
15. म. गांधी-अहिंसा आणि विश्वशांती..... 64
प्रा. डॉ. आ.टी. चोषी

सद्यस्थितीत महात्मा गांधी, पंडित नेहरू आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांची गरज 1/3

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Tal. Shahoda, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL

Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bamkheda T.T.
Scanned by CamScanner

दलित साहित्य

२७. शोषितांच्या उत्थानासाठी मृत्यूच्या दारावर घटारा देणारा - 'घटारेकरी' १४५
प्रा.डॉ. आशालता पांडुरंग महाजन
२८. दलितकथा कारांच्या कथेतील वाङ्मयीन व सामाजिक जाणीवा १५०
प्रा. अरूण डी. मोरे
२९. २१ व्या शतकातील दलित साहित्याचे स्वरूप १५३
प्रा.डॉ.अक्षय किशोर घोरपडे
- ✓२०. पहिली वी बुःखाची अभंगगाथा 'साह्या जल्माची दितरकथा' १५८
डॉ. सी.एस.कारके
३१. २१ व्या शतकातील दलित कविता : स्वरूप व आव्हाने १६३
डॉ. नवनाथ दणाने
३२. २१ व्या शतकातील प्रारंभी काळाचे दलित कवितेत पडलेले प्रतिबिंब १७१
प्रा.गौतम बाबुलाल थोरात

ललित साहित्य

३३. ललित साहित्य-स्त्रीवादी कलाकृती- 'मला उद्ध्वस्त व्हायचंय' १७७
प्रा.डॉ.सी.रत्नप्रभा विजय खैरनार
३४. दुर्गा भागवत यांचे ललित गद्य लेखनातील वेगळेपण १८३
प्रा. किशोर आर. पाठक
३५. २१व्या शतकातील मराठी साहित्य प्रवाह आणि बदलती भाषा एक आव्हान १८७
प्रा.डॉ. वसुमती पाटील

आदिवासी साहित्य

३६. २१ व्या शतकातील मराठी आदिवासी काव्य परंपरा १९३
प्रा.एम.एल भुसारे
३७. माझी काटेमुंडरीची शाळा २०३
प्रा. सुलतान पवार
३८. २१ व्या शतकातील मराठी आदिवासी आत्मकथने २१९
डॉ. संजय लोहकरे
३९. राजगर्भातील जखमा २२५
प्रा. देवेंद्र बाबुराव निकम

अनुक्रमणिका

- साठोत्तरी महानगरीय कादंबरीतील समाजजीवन ०९
डॉ. वाल्मीक शं. आढावे
- मराठीचे अध्यापन आणि नाटक : एक दृष्टी ११
प्रा.डॉ.दिलीप अलोणे
- नामदेव ढसाळ : एक परिवर्तनवादी कवी १३
प्रा. माणिक माधव बागले
- जागतिकीकरणाचे धोरण - लोकभाषांचे मरण १६
डॉ.प्रवीण बनसोड
- 'देखणी - स्वात्मसाधनेचा प्रवास' : एक चिंतन १८
प्रा.डॉ. भरतसिंग पाटील
- खानदेशातील लेवा पाटील बोली : एक दृष्टीक्षेप २२
प्रा. डॉ. भारती अशोक बेंडाळे
- साठोत्तरी कालखंडातील प्रस्थापित सत्तापिपासू समाजाला
धक्का देणारा आदिवासी कवी डॉ. संजय लोहकरे
यांची कविता २५
प्रा. एम. एल. भुसारे
- समकालीन सामाजिक - सांस्कृतिक पर्यावरण आणि
मराठी कविता २८
डॉ. अतुल मधुकरराव देशमुख
- २१ व्या शतकातील दलित साहित्याचे स्वरूप ३१
प्रा.डॉ.अक्षय किशोर घोरपडे
- चारोमास : वर्तमान शेतकऱ्यांच्या वेदनांचा झरा ३३
डॉ. सी. ए. बांदे

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sansha's
College Bamkheda T.T.

मीन

PRINCIPAL
Gram Vikas Sansha's
Arts College Bamkheda T.T.
Dist Nandurhar

२८	सण-उत्सव आणि स्त्रीगीते	१७२
	- प्रा. संदीप कडू माळी, मुक्ताईनगर	
२९	रक्षाबंधनाचे पवित्र पर्व व ऐतिहासिक महत्त्व	१७९
	- प्रा. बी. आय. परदेशी, शिरपूर	
३०	भारतीय सण-उत्सव व स्त्रियांची व्रते	१८४
	- प्रा. योगेश जगन्नाथ कोरडे, दहिवेल-साक्री	
३१	Indian Festivals and their social Importance	१९०
	- Prof. Sunil A. Patil, Dahivel	
३२	सण-उत्सवातील प्रतीकात्मक संदेश	१९४
	- डॉ. सी. एस. कारंजे, वामखेडा	
३३	Indian Festivals and Diaspora with reference to	१९८
	Namesake by Jumpha Lahiri	
	- Chaiti Bhadra, Pune	
३४	भारतीय सण आणि उत्सव	२०१
	- प्रा. डॉ. दिनकर बी. जाधव, दोंडाईचा	
३५	महाराष्ट्रातील बंजारा समाजाचे सण व उत्सव	२०५
	- प्रा. डॉ. विवेकानंद लक्ष्मण चव्हाण, शिरपूर	
३६	Festivals in India	२१२
	- Prof. Manik P. Suryawanshi, Khapar-Akkalkuwa	
३७	महाराष्ट्रातील आदिवासींचे सण-उत्सव	२१६
	- प्रा. सतीश निकम, धुळे	
३८	खानदेशातील सण उत्सवातून सामाजिक एकोपा : एक दृष्टीक्षेप	२१९
	- प्रा. सुनिल भालेराव पाटील, शहादा	
	- प्रा. संजय जीभाऊ पाटील, नवलनगर	
३९	सण-उत्सव आणि संस्कृतीचा संबंध	२२४
	- प्रा. उज्वला व्ही. पाटील, धुळे	
४०	खानदेशातील सण व उत्सव	२३२
	- भुषण शांताराम वानखेडे, धुळे	
	- प्रा. डॉ. सुनिल अमृतकर, धुळे	
४१	वाशिम शहरातील श्री बालाजी उत्सव	२३६
	- प्रा. दिलीप भिमराव गिन्हे, चोपडा	
४२	भारतीय सण उत्सवाचे ऐतिहासिक व सांस्कृतिक महत्त्व	२३९
	- प्रा. डॉ. शरद काठोके, बोदवड	
	- प्रा. वी. जी. माळी, मुक्ताईनगर	
४३	भारतीय सण उत्सव	२४३
	- प्रा. डॉ. डी. ए. पाटील, शिरपूर	
४४	कोकणातील सण-उत्सवांचा चिकित्सक आढावा	२४८
	- प्रा. अरुण अचिन्तराव पाटील, धुळे	

CONTENTS OF MARATHI PART - II

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.	
१४	आजचे आकामे आणि महात्मा बसवेश्वरांच्या तत्त्वज्ञानाची प्रस्तुतता डॉ. उद्धव न. कांबळे	७४-७७	३
१५	महिलांचे सवलतीकरण आणि विकास प्रा. डॉ. देशमुख आर. के.	७८-८४	१
१६	शोध कवितेच्या निर्मितीप्रक्रियेचा डॉ. कैलास सुदामराव वानखडे	८५-८७	२
१७	मागणी व पुरवठा एक चिकित्सक अभ्यासक प्रा. टाकोळे दत्त लक्ष्मण	८८-९०	३
१८	नांदेड नित्यज्ञानास आंबेडकरांनी पुरविलेला ऐतिहासिक अभ्यास प्रा. महेंद्र यादवराव धनसावंत डॉ. प्रकाश वाघमारे	९१-९४	४
१९	मराठवाड्यातील दलित कवितेचे वेगळेपण : एक अवलोकन प्रा. कांबळे डी. आर.	९५-९८	५
२०	कुमुदाप्रजांच्या प्रेमकवितेतील ध्येयवाद डॉ. प्रवीण कारंजकर	९९-१०४	६
२१	शालेय शिक्षणाचा अर्थकारण व राष्ट्रीय पाठ्य नोंदी डॉ. प्रा. जयश्री देशमुख	१०५-१०८	७
२२	क्रिस्तक - इतिहासाचे भाषा - तर्काचे व्यवस्थापन एक अभ्यास विद्या जानंदराव शिंदे	१०९-११८	८
२३	सैनिकी शिक्षण आणि सध्याच्या सैनिकी शिक्षणाची गरज दत्तात्रय महादु पडधान	११५-१२२	९
२४	सैनिकी शिक्षण आणि सध्याच्या सैनिकी शिक्षणाची गरज दत्तात्रय महादु पडधान	१२३-१२६	१०
२५	महिलांविषयक गुणवत्ता व त्यातून हाताळले जाणारे विषय सविता चंद्र क्रांत वाकडे	१२७-१३०	११

COORDINATOR IQAC
 Gram Vikas Sanstha's
 Arts College Bamkheda T.T.
 Tal. Shamadgaon Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
 Gram Vikas Sanstha's
 Art's College Bamkheda T.T.
 Tal. Shamadgaon Dist. Nandurbar

www.puu.ingarea.blogspot.com

www.vidyawarta.com

27) बाल कल्याण समिती : महाराष्ट्र राज्यातील समिती सुविधांचा अभ्यास श्री अतुल आनंदराव देसाई	112
28) नंदुरबार व धुळे जिल्हातील आदिवासी व विंगर आदिवासी शहरी विद्यार्थ्यांचा गती या ... डॉ. विजय आधार पाटील & श्री. प्रमोद जाधव पटेल, जि. नंदुरबार	115
29) आदिवासी क्षेत्रां में वृहद् विकास परियोजनाओं का क्रियान्वयन : स्थानीय समुदायों..... नमिता अग्रवाल, अमित कुमार, श्रीगंगानगर.	120
30) छत्तीसगढ़ के त्रिनासपुर नगर में प्रवासी सीमांत कामगारों का आर्थिक विश्लेषण..... डॉ. अब्दुल जावेद कुरैशी, बलौदा, आर. के खोटे प्राचार्य, टेमरी	125
31) हिंदू कहानी साहित्य में चित्रित 'धर्डे जेन्डर' प्रा. राडे पी. आर., वाघोली,	128
32) डोगरी साहित्य जगत का ध्रुव तारा : यशपाल "निर्मल" आशु शर्मा, जम्मू.	133
33) भारत में जनजातीय समुदाय की स्थिति डॉ. ललित कुमार, रामपुर (उ.प्र.)	135
34) आतंकवाद, पर्यटन और विकास (एक तुलनात्मक अध्ययन) डॉ. सुधांशु मिश्र, अजीतमल, डॉ. शुभा द्विवेदी, उनाव	141
35) रीतिकालीन विलास कृति चित्रकूट माहात्म्य (विलास) में चित्रकूट एवं राम..... डिम्पल, दीनानगर	150
36) वैदिक साहित्य में स्त्री शिक्षा डॉ. अलका तिवारी, इलाहाबाद	155
37) कमीशन ब्रडैदा एवं नवल किशोर प्रेस डॉ. वन्दना सिंह, लखनऊ	158
38) ज्ञान, ग्रंथ एवं ग्रंथागार: एक ऐतिहासिक विश्लेषण अजय सिंह, वाराणसी	160
39) ग्रामीण विकास परियोजनाओं में महिलाओं का विकास डॉ. अश्विनी कोल्हेकर, नानदुरबार (म.प्र.) Tal. Shahada, Dist. Nandurbar	163

COORDINATOR IQAC
Gram Vikas Sanstha's
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

PRINCIPAL
Gram Vikas Sanstha's
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

INDEX

No.	Title of the Paper	Author's Name	Page No.
1	The Effect of Meditation on Physiological Parameter	Amol V. Tisge	05
2	Yoga for Journalists' Stress Management and Efficiency Enhancement Training Program (SMEET) (Work Upon the Journalists of Sarvamat)	Dr. Narayan Jadhav, Dr. Somnath Arote, Mr. Ganesh Jadhav	08
3	Personality Development through Yoga	Prof. Mahendra Nagrale	11
4	ICT in Sports	Sanjay M. Gaikwad	15
5	Relaxing Tired Lower Body Muscles of Kabaddi Player by Yoga Asanas	Dr. Bhalchandra More	20
6	Role of Yoga in Overall Health of Sports-Person	Dr. Dattatray Shimpi, Dr. Narayan Jadhav, Dr. Somnath Arote	22
7	Yoga for Hockey Players	Dr. Dinesh Karad	25
8	Mobile Apps Available for Yoga in Marathi at Google Play Store : An Overview	Mr. Lokesh Galadge	28
9	A Psychosomatic Effect of Yoga	Dr. Meena Pawar	33
10	The Deployment of Yoga for Harmonious Learning of English at UG Level in Rural and Tribal Area	Dr. R. D. Gholap	38
11	Effect of Yogasana on Selected Motor Components of Men Volley Ball Players	Prof. Rajesh Kasar	42
12	The Role of Yoga in Schools and Colleges	Dr. Ravindra Machale	46
13	Benefits of Yoga in Sports -A Study	Mr. Sudarshan Nagare, Mr. Swapnil Dixit	50
14	Yoga for Youth Mental Health and Well-Being	Dr. Virendra Jadhao, Prof. Dinesh Tandale	55
15	Benefits of Yoga Asanas and Pranayam	Dr. Bharat Chalsye	59
16	The Physical and Mental Benefits from Yoga	Prof. Harish Vasave	61
17	The Role of Yoga for College Students	Prof. L. S. Kandalkar	64
18	A Study - Yoga in Football	J. W. Mohod	67
19	Historical Base of Yoga	Ku. Mansuri Mizna Sajid, Ku. Dipika Borse, Ku. Mrunali Patil	71
20	The Importance of Flexibility and Improve Flexibility Using Yoga.	Mr. Arvind Kamble	74
21	The Role of Yoga in Physical Fitness	Prof. P. J. Patel	78
22	Role of Surya Namaskara in Personality Development	Mr. D. K. Nikam	80
23	Comparative Study of Selected Physical Fitness Variables and Body Mass Index of Kho Kho and Kabaddi Players	Prof. Dr. Sunil Pachange	83
24	राज्यस्तरीय क्वाकिंग व कनोईंग खेळाडूंच्या श्वसनदरावर होणाऱ्या प्राणायामाच्या परिणामांचा अभ्यास	प्राचार्य डॉ. व्ही. के. कदम व प्रा.एस.बी.घोंडगे	86
25	आनंदी जीवनासाठी अष्टांग योगातील यम आणि नियमांचे महत्त्व	डॉ. गोविंद मारतळे व प्रा.दिनेश तांदळे	89

COORDINATOR IQAC

Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bankheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar
Website - www.researchjourney.net

Email - researchjourney2014gmail.com

Gram Vikas Sanstha's
Arts College Bankheda T.T.
Tal. Shahada, Dist. Nandurbar

KNOWLEDGE MANAGEMENT IN ACADEMIC LIBRARIES: AN OVER VIEW	127
<i>Dr. Sambhaji G Patil Mr. Pankaj Deshmukh</i>	
IMPACT OF RFID TECHNOLOGY ON LIBRARIES	134
<i>Rahul Jadhav</i>	
BARCODE TECHNOLOGY & ITS APPLICATION	137
<i>Prof. Kailas Patil</i>	
DIGITAL LIBRARY CHALLENGES AND OPPORTUNITY IN ICT ENVIRONMENT	139
<i>Gavit Jitendra R.</i>	
COLLECTION DEVELOPMENT OF E-RESOURCES IN LIBRARIES OF RC PATEL EDUCATIONAL HUB: A CASE STUDY	143
<i>Ratneshwar C. Bhavsar, Nitin A. Mali, Vinod H. Patel</i>	
DIGITAL LIBRARY INITIATIVES IN INDIA	150
<i>Mr. Brijesh Kumar Verma, Ms. Yogita Parmar</i>	
SCIENTOMETRIC STUDY ON BRAZILIAN JOURNAL OF INFORMATION SCIENCE ON DOAJ	155
<i>Bawaskar Sangeeta Shrikrushma, Rahul K. Tupe, Mr. Gopnarayan S.R</i>	
KNOWLEDGE MANAGEMENT AND THE NATIONAL KNOWLEDGE COMMISSION: AN INDIAN LIBRARIES PERSPECTIVES	164
<i>Mr. Bhagwan T. Chaudhari</i>	
WHO WILL LEARN TECHNOLOGY, USER OR LIBRARY PROFESSIONALS?	170
<i>Yogesh Raman Patil</i>	
डिजीटल ग्रंथालय	172
<i>श्री. बबन छगन गावित</i>	
ग्रंथालय सोशल नेटवर्किंगचा वापर	175
<i>प्रा. भगवान शंकर पाटील</i>	
माहिती साक्षरता	179
<i>श्री. प्रविण तुकाराम बोरसे, श्री. विनोद हिरालाल पटेल</i>	
RFID हे ग्रंथालय क्षेत्रात उदयास येणारे नवीन तंत्रज्ञान.	182
<i>पाटील अतुल पंडीतराव</i>	
ई-लर्निंग संसाधनांचा महाविद्यालयीन प्राध्यापकांकडून केला जाणारा वापर : एक अभ्यास	185
<i>प्रा. घरटे बी. सी.</i>	
"एम्. लर्निंग मध्ये ग्रंथालयाची भूमिका: एक दृष्टिक्षेप"	189
<i>प्रा. बर्फे विजय उत्तमराव, डॉ. दिपक ग. कापडे</i>	

36. Kamta Prasad Saroj	Bhakti Sensibility in the Works of Kamala Das	45
37. Aju Mukhopadhyay	A Feature on Poetry	51
38. Bernard M. Jackson	One Hundred poems of Aesthesia	55
39. Dr. J. B. Patil	Some Salient / Role of Syntax ...	57
40. Dr. Manoranjan Das	Golden Optimism in	64
41. P.C.K. Prem	Spilled Feelings	69
42. Sonu Malhotra	Book Review	70
43. Dr. Stephen Gill	Kalpna Agrees for Raipur	72
44. Dr. A. K. Choudhary	Earthly Incense...	75
45. Prof. S. C. Dwivedi	Arbindonean Sonnets	75
46. Tomoko Nakamura	A Japanese Poet in ...	76
47. Urszula Styczek	Sadako Kurihara's Literary Work ...	80
48. Prof. Yogesh Raman Patil	Bilingual Method....	83

Contents:

Key Note Address	01
.....Dr.Mohan R.Kherde	
E-Resources : A Boon For Round The Clock Remote Access	04
.....Dr. Sonal Singh	
E-Journal Consortia: Reshaping The Future Of Libraries And Information Centres In 21 st Century	08
.....Dr. Veer D.K.	
Role Of Digital Libraries In E-Learning : Challenges In India	14
.....Pushpanjali S.Patil and Dr. Shankant J Deshmukh	
Human Resource Management In Libraries And Information Centers	20
.....Mr. Ramesh G. Paloti	
Digital Libraries And Copyright Issues	25
.....Ms. Sharmila Gadge and Dr. Anil N. Ghikate	
Digital Libraries In Technical Education	30
.....Mr. Chaudhari Bhagawan Tukaram	
Changing face of library in a Techno- world	34
.....Prin. Dr .A.S. Bagul and Mr. Pramod J. Patel	
Importance Of E-Resourses In Recent Era	35
.....Dr. D. M. Deshmukh	
E- Journals: A Online Tool For Transmission Of Knowledge In Library And Information Centre	39
.....Dr.Vinsy B. Patil and Ravindra M. Mendhe	
The Ethics Of Information And Communication Technologies	43
.....Dr. Subhash Chavan and Mr. Chandrakant R Satpute	
Need of a librarian and Library in E-Era,	49
.....Prof. Sanjay D. Patil and Prof. Yogesh R. Patil.	
Training Programmes to LIS Professionals in the Electronic Environments.	51
.....Mr. Nandu More	
Use of Information Technology in Academic Libraries.	56
.....Mr. Manikrao M. Valavi and Mr. Gajendra S. Jagdev.	
Knowledge Management in Libraries.	60
.....Mr. H. M. Chaudhari	
E-library	65
.....Mr. Dinesh V. Patil	
Digital library : an Overview	67
.....Mr. Milind B. Dhage and Mr. Nandkishor Motewar	
E-Resources: A Supplement To Classroom Learning	71
.....Mr. F.A.Pathan	
Digital Libraries	74
.....Ashwini Ghole	

अणुक्रमणिका

क्र.	शोधनिबंधाचे शिर्षक	लेखकाचे नांव	पृष्ठ क्र.
	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री	प्रा. मंगेश भावराव पाटील	२३८-२४०
	आदिवासी साहित्य व स्त्री जीवन	डॉ. शोभा मधुकर देवरे	२४१-२४४
	आदिवासी लोककथामधील मूल्यविचार	डॉ. विजया पाटील	२४५-२४६
	आदिवासी साहित्यातील लोककथा	डॉ. नामदेव भिला माळी	२४७-२४९
	खानदेशातील आदिवासीच्या पावरा व कोकणी बोलीचे स्वरूप	प्रा. गौतम बाबुलाल थोरात	२५०-२५३
	नाशिक जिल्हयातील आदिवासी कोकणी बोली	प्रा. एम. एल. भुसारे	२५४-२५७
	पावरा बोली - भाषाशास्त्रीय टिपण	डॉ. किशोर एन. सोनवणे	२५८-२६०
	जागतिकीकरण आणि आदिवासी	डॉ. अक्षय किशोर घोरपडे	२६१-२६३
	जागतिकीकरण आणि मराठी आदिवासी साहित्य	डॉ. किशोर मंगेश पाटील	२६४-२६६
	आदिवासी हाक नि आक्रोशाचा आवाज : पानझडी	डॉ. संजय कांबळे	२६७-२६९
	आदिवासीचा जीवनानुभव मुखर करणारी कादंबरी "झेलझपाट"	प्रा. संभाजी बाबाराव सावंत	२७०-२७१
	आदिवासीची वेदना मुखर करणारी वाहरु सोनवणेची कविता	डॉ. विजयेंद्र विश्वनाथ पाटील	२७२-२७४
	आदिवासी समाज व्यवस्थेतील स्त्री : गोदावरी परुळेकर "जेव्हा माणूस जागा होतो "एक अनुबंध	डॉ. रत्नप्रभा विजय खैरनार	२७५-२७९
	आदिवासी काव्यातील बुध्द - फुले - आंबेडकर विचारांची चेतना	प्रा. रविंद्र पिरन नगराळे	२८०-२८३
	नवसा भिल्लिणिचा एल्गार : स्त्री चित्रण	डॉ. योगिता पाटील	२८४-२८५
	"रोडाली" काव्य संग्रहामधील आदिवासी गीतातून व्यक्त होणारा मूल्यविचार	डॉ. रविंद्र डोंगर पाटील	२८६-२८९
	नैतिकता शिकविणारी आदिवासी लोकसंस्कृती	अभ्यासक अनिल मनोहर मगर	२९०-२९५
	आदिवासी बोली	डॉ. माहेश्वरी गावीत माळी	२९६-३००
	आदिवासी बोली	प्रा. आतिराम पावरा	३०१-३०३
	आदिवासी लोकसाहित्य आणि समकालीन समाज वास्तव	डॉ. कैलास रंगनाथ इंगळे	३०४-३०८
	आदिवासी पावरा समाज - सण-उत्सव व लोकपरंपरा	डॉ. सुधाकर एस. चौधरी	३०९-३१२
	आदिवासी तडवी बोली एक अकलन	प्रा. राजु समशेर तडवा	३१३-३१७
72	Indian Adiwasi Culture And Cultural Practices	Pro. Y. R. Patil	318-321
73	Adivasis And Their Religious Practices	Abhijeet Arjun Virkar	322-325

01) Significance of Bio-fertilizers Mr. Gadakh Rushikesh Trimbak, Nashik	09
02) The Importance of National Social Assistance Programme in Indian Welfare Economy Mr. Suresh N. Hoogar, Dr. Basavaraj H. Nagoor, Dharwad	13
03) Past Global Recession Vs Indian Economy Prof. Dr. Prakash Kadrekar, Degloor	18
04) Role of Civil Service in Democracy A. S. Kousadikar, Nanded	22
05) Anita Desai: A Writer Par Excellence Yogesh Raman Patil, Nandurbar	27
06) Effect of Aerobic exercises on physiological fitness components of high school girls Dr. Savita B. Phalke, Pune	29
07) The Predicament of Women Protagonists:- A Study of shobha De's Selected Novels Poul T. D., Firozabad	34
08) Pursuit of education B. R. Ambedkar, barrister HIVRAJ ISRU RAUT, Gadchiroli	36
09) A Study of Intercaste Marriage in the Western Maharashtra Sawant sanjay Dnyanoba, Kolhapur	39
10) HOW CIVILIZATION VALUES CAN SAFEGUARD UNITY OF DIVERSE SOCIETIES IN INDIA Dr. Shravan kumar, Ankita singh, Lucknow	44
11) SMART VILLAGES: PRESENT NEED OF EMERGING INDIA DR. ANUMEHA SRIVASTAVA, UTTAR PRADESH	49
12) INCLUSION IN INDIAN EDUCATION: TRENDS AND CHALLENGE Balram Singh, U.P.	53
13) Projection of Gandhi in R. K. Narayan 's Waiting for the Mahatma Mahendra Singh, U. S. Nagar, UK	57
14) CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY – A STUDY Dr. Subhash Kundlikrao Zinjurde, Ahemdnagar	63

Index

Languages and Literatures English

- English is a Source of Access 05
- Dr. M. Swaroopa Ram
- Translation in languages and Literature 09
- Dr. A. S. Bagul, Baramkhed
- An Introduction to Patriarchy 12
- Vijaya Narendra Joshi, Baram
- Role and Relevance of Note-Taking 16
- Dr. V. Priscilla Venu
- Origin of Existentialism 24
- Yogesh Narayan Patil, Baramkhed
- Linguistic Analysis Approaches and EFL Learner's Errors 27
- Ahmed Salem Baarsaathlan, Baramkhed
- Online Teaching Need of Present Education Set up- Merits and Demerits 34
- Dr. A.T. Gavhale, Parola, Dist. Jalgaon
- Marginal Position of Women in the Poems of Kamala Das 39
- Mr. Rohit Prabhakar Patil, Jalgaon

Geography

- Agricultural Land use And Cropping Pattern in Nandurbar District 43
- Dr. Ashok T. Patil, Visarwadi Tal. Niyapur
- Mr. Vikram J. Dabivolkar, Jalgaon.
- शहरांचे तालुक्यातील पधर्तु पिकाची शेती 48
- प्र. डी. चम. पाटील, शहरा, नंदुरबार
- डॉ. एम. आर. वैशंपायन, सांगर जि. मुठे

15.	K.S. Sreenath's "The Stone Idols": A Play about a Play — AJ Sebastian sdb	109
16.	Teaching Modifiers: Some Methods and Techniques — B.Sushma	117
✓ 17.	Some Methods of English Teaching in India: A Study — Yogesh Raman Patil	123
18.	Active Learning: Empowering Engineering Students — Sanjay Kumar Singh & Anurag Mishra	128

Short Stories

1.	Silk Shirt	- S.K.Navin	137
2.	Venus in Ivory	- V.V.B.Rama Rao	144

Ars Poetica

Poems of Shyamolima saikia

1.	Heirs of Narcissus	148
2.	Majuli Cries	149

Poems of Venibhai Purohit

1.	Forbidding	150
2.	Eyes	151

Book Reviews

1.	Fascinating Folk Theatre	... Gulshan Rai Kataria	152
2.	Song of the Soul	... Dora Sales	154

Our Contributors	155
-------------------------	-----

Books/Journals Received	156
--------------------------------	-----

S. No	Topic	Author	Page No.
11	KHUSHWANT SINGH'S TRAIN TO PAKISTAN : FICTIONALIZED SAGA OF A HORRENDOUS COMMUNAL TERROR	Mr. Samit Kumar Maiti	108-119
12	CULTURE AND IDENTITY IN INDIAN DIASPORA	Ms. Neeti Roy	120-130
13	SUBALTERN VOICES IN MAHASWETA DEVI'S RUDALI	Ms. Nasreen Noor	131-141
14	TECHNOLOGY INTEGRATED LANGUAGE TEACHING	Mrs. C. Priya	142-148
15	A STUDY ON THE CHARACTER OF MARCO POLO IN R.K.NARAYAN'S THE GUIDE: A NEW PERSPECTIVE	Dr. S. Rajendran	149-154
16	TEENAGE PREGNANCY: A STUDY OF NOVELS OF PAUL ZINDEL	V. Sheela, M.A., M. Phil.	155-165
17	THE NOVELIST, NORMAN MAILER, AS A HISTORIAN	Mr. K. Loganathan and Dr. K. Anbazhagan	166-175
18	QUEST FOR IDENTITY CRISIS IN GITA MEHTA'S A RIVER SUTRA	Mr. R. Murugesan	176-181
19	POETIC SCANSION	Prof. Yogesh Raman Patil	182-188
20	DEVELOPING DISCUSSION SKILLS IN ENGLISH LANGUAGE CLASSROOMS - A PERSPECTIVE	Prof. Vidya Pai. C	189-198
21	BARRIERS TO EFFECTIVE COMMUNICATION	Ms. Shiny. K. P.	199-206
22	THE INSTITUTION OF MARRIAGE AND FAMILY IN SHOBHA DE'S SPOUSE	Dr. Mantha Padmabandhavi Prakashrao	207-213
23	REVERSAL OF ROLES IN NADINE GORDIMER'S JULY'S PEOPLE	Ms. P. Tharini and Dr. V. Sangeetha	214-220
24	A CRITICAL PROSPECTIVE ON STRUCTURALISM	Dr. Sudarsan Sahoo	221-227
25	ENGLISH, A NEW AVENUE FOR COMMUNICATION IN THE GLOBAL MARKET	Ms. G. Sushma and Dr. M. Richard Robert Raa	228-235
26	EXPLORING THE GREATNESS OF SHASHI THAROOR'S <i>THE GREAT</i>	Mr. Panditrao M. Chavan and Mr. Vijay	236-243

|| Index ||

1) Political Representation of Women in India
Dr. Gombi Chelani, Indore	08
2) Representation of the theme of globalisation
Smt. Sarala Kisan Sanap, Nashik.	13
3) Teaching Ideas for Poetry for L2 Learners
Dr Geeta Sahni, Delhi	17
4) Perception of Parental Behaviour of Visually
Atal Bihari Tripathy, Dr. Panda, Mrs. Mishra, Bihar.	19
5) NANOTECHNOLOGY – A FUTURISTIC SCIENCE
Dr. KARNE AVINASH V. Dist.Satara	24
6) An Overview of Right to Accessibility of Public Trans..
Shrinaag A. Panchbhai, Mumbai	28
7) FATALISM IN THE NOVELS OF THOMAS HARDY
Mr.C.N.Rathod, Akola. (M.S.)	33
8) Metamorphosis Impact of Internet Services on Arts Colleges
Ramanik S. Lengure ,Nagpur	36
9) CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILTY: AN URGENT NEED
Dr. Ketaki Sheth, Anand	42
✓ 10) HISTORY OF ENGLISH TEACHING IN INDIA
Mr. Yogesh R. Patil, Dist: Nandurbar - Maharashtra	47
11) Educational Outlooks of the Philosophy of Radhakrishnan
Ram Mohan Keshewani, Dr. Srivastava, Santiniketan W.B.	49
12) GROWTH OF FDI IN INDIA: A COMPARATIVE STUDY
Sanjay Taneja, Sirsa. & Ramesh Kumar , Delhi	55
13) A case study of Women Plastic Card Holders of Rajkot City
Dr. Falguni C. Shastri, Rajkot	62
14) Depiction of Poverty in English Literature
Dr. Awasthi Sudarshan Subhash	67
15) A Study on the Open Source Digital Library Software's
Prof. D.T. Ghatkar, Latur , Prof. Swati D. Barsole, Kolpa	69